
Reconstructieplan / Milieueffectrapport De Peel

Deel A

Reconstructiegebied De Peel

Datum:
22 april 2005

Voorwoord

Het Brabantse buitengebied gaat op de schop. Na jaren van plannen maken, is het tijd voor de uitvoering. Brabantbreed zijn naar schatting 2.000 mensen betrokken geweest bij het opstellen van de reconstructieplannen. Het was niet altijd gemakkelijk. Maar dankzij het enorme enthousiasme zijn weerstanden overwonnen. Samen gaan we er nu iets moois van maken, daar ben ik van overtuigd.

De plannen beantwoorden mijn inziens volledig aan wat we samen voor ogen hadden, toen we er in 2000 aan begonnen. Voor de land- en tuinbouw zorgen we voor toekomstperspectief, waar het kan. De Brabantse natuur krijgt met de reconstructie bescherming én kans op herstel, daar waar het nodig is. Verder is er in de plannen veel aandacht voor waterkwaliteit, de opvang van water en de leefbaarheid van kleine kernen.

Mijn waardering gaat naar al die mensen, vrijwilligers en leden van de reconstructiecommissies, die het proces hebben getrokken. Als provinciebestuurder kan ik alleen maar blij en trots zijn dat zoveel mensen deze kans hebben aangegrepen om de leefbaarheid van het Brabantse land te verzekeren en te beschermen voor toekomstige generaties.

Paul Rüpp

Lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Leeswijzer

Voor u ligt het reconstructieplan De Peel, inclusief het milieueffectrapport (MER). Dit plan bevat veel informatie. Misschien wilt u alles lezen of misschien bent u alleen geïnteresseerd in enkele onderdelen van het plan. Om u de weg te wijzen, vindt u hier enkele leessuggesties.

Algemeen

Het plan is geschreven vanuit de visie zoals die in de reconstructiecommissie tot stand is gekomen. Dit betekent dat daar, waar gesproken wordt over “we” en “wij”, tot en met het advies aan Gedeputeerde Staten (het ‘2e concept’) in alle gevallen de commissie werd bedoeld. Nu Provinciale Staten het plan hebben vastgesteld is het formeel een plan van Provinciale Staten. Echter, vooral op die plaatsen in de plannen waar gesproken wordt over advisering, maatwerk leveren, uitvoeringsgerichte maatregelen, projecten en dergelijke wordt nog steeds de reconstructiecommissie bedoeld. Dit betreft vooral de hoofdstukken 3 (Waar willen we naar toe?) en 4 (Plan en alternatieven). Het in detail splitsen van het gebruik van ‘wij’ naar hetzij Provinciale Staten, hetzij Gedeputeerde Staten, danwel de reconstructiecommissie is, gelet op het gevoerde proces, niet mogelijk en ook niet wenselijk.

Deel A bevat de informatie op hoofdlijnen en is ook zonder deel B te lezen. Wilt u snel een indruk krijgen van de inhoud van dit plan dan kunt u volstaan met het lezen van de samenvatting, hoofdstuk 3 en §4.1.

Hoofdstuk 1. Inleiding. Dit hoofdstuk gaat in op het waarom van het reconstructieplan, wie erbij betrokken zijn en hoe het plan wordt uitgevoerd.

Hoofdstuk 2. De streek in beeld. Hier staan de beschrijving van het gebied en de ontwikkelingen die zouden plaatsvinden als er geen reconstructie zou zijn.

Hoofdstuk 3. Waar willen we naar toe? Hier vindt u de visie op De Peel. Deze visie geeft weer hoe wij wensen dat het gebied er op hoofdlijnen in 2016 uitziet. Om de visie handen en voeten te geven en te koppelen aan wat met de reconstructie wordt voorgestaan, is de visie vertaald in (concrete) reconstructiedoelen.

Hoofdstuk 4. Plan en alternatieven. In dit hoofdstuk is het voorkeursalternatief voor De Peel beschreven en is toegelicht hoe tot deze keuze is gekomen. Het voorkeursalternatief is vooral gericht op de eerste planperiode (vier jaar). Het is de eerste stap om de visie te realiseren.

Hoofdstuk 5. Effecten. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de effecten van de reconstructie. Van zowel het voorkeursalternatief als de overige alternatieven zijn de (milieu)effecten bepaald en is aangegeven in welke mate de reconstructiedoelen worden bereikt. Hierbij zijn zowel omgevings- en milieu-aspecten als ook sociale en economische aspecten meegenomen.

Hoofdstuk 6. Uitvoering. Hier kunt u lezen hoe wij de uitvoering van het voorkeursalternatief willen organiseren. Ook vindt u hier informatie over de organisatie en financiering van de uitvoe-

ring, de in te zetten instrumenten en het flankerend beleid.

Bijlagen. Deel A bevat diverse bijlagen, waaronder een begrippenlijst.

Deel B is vooral bedoeld voor lezers die behoefte hebben aan meer diepgang en achtergrondinformatie. Deel B is niet zonder deel A leesbaar. In deel B komen (tenminste) dezelfde onderwerpen aan de orde als in deel A, maar dan uitgebreider. Daarnaast geeft deel B een onderbouwing van de teksten in deel A.

Kaarten

In de delen A en B zijn verscheidene kaarten opgenomen.

In deel A zijn drie kaarten opgenomen: Een topografische kaart van het plangebied, een kaart Omgevingskwaliteit (Plankaart 1) en een kaart Sociale en economische vitaliteit (Plankaart 2). Op de plankkaarten 1 en 2 zijn onder andere de gebieden begrensd waarvoor op grond van § 11.6 van deel B een regeling voor doorwerking naar het bestemmingsplan is opgenomen (integrale zonering intensieve veehouderij, in te richten waterbergingsgebieden, bestaand inundatiegebied en de natte natuurparels inclusief de 500 meter zones daar omheen). Alleen voor die onderwerpen hebben de plankkaarten 1 en 2 een directe juridische betekenis. Op de betreffende kaarten is in de legenda aangegeven voor welke onderwerpen de juridische doorwerking van toepassing is.

Een aantal onderwerpen op de kaarten betekent een wijziging van het Streekplan. Deze onderwerpen zijn genoemd in § 11.5 van deel B.

De overige onderwerpen op plankkaart 1 en 2 en de kaarten behorende bij deel B hebben een toelichtende en ondersteunende functie of bevatten een vertaling van bestaand beleid.

Ten aanzien van deze onderwerpen hebben de kaarten daarom geen juridische status.

Het regionaal uitvoeringsprogramma is geen onderdeel van het reconstructieplan en doorloopt derhalve niet dezelfde procedure. Het regionaal uitvoeringsprogramma vloeit voort uit het reconstructieplan en bevat de ambities die de reconstructiecommissie in de periode tot 2016 wil realiseren en de projecten die in de komende vier jaar (2005-2008) opgepakt zullen worden. Met het regionaal uitvoeringsprogramma worden onze plannen werkelijkheid. Het programma dient als toetsingskader voor projectaanvragen. Het regionaal uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

In onderstaand schema is de samenhang tussen de delen A en B weergegeven. Daarnaast is in het plan per hoofdstuk en/of paragraaf aangegeven met welk hoofdstuk of paragraaf van deel B dit samenhangt.

DEEL A	DEEL B
1. Inleiding	1. Inleiding 11. Juridische aspecten
	2. Beleidskader en wettelijk kader
2. De streek in beeld	3. Huidige situatie 4. Autonome ontwikkeling
3. Waar willen we naar toe?	5. Visie en doelen
4. Plan en alternatieven	6. Voorkeursalternatief 7. Alternatieven
5. Effecten	8. Effecten 9. Vergelijking van de alternatieven
6. Uitvoering	10. Uitvoering 12. Flankerend beleid

Inhoud

1	Inleiding	17
1.1	Kwaliteitsimpuls Brabantse platteland	17
1.2	Alle partijen praten en beslissen mee	19
1.3	Een plan voor de toekomst	19
1.3.1	Procedure reconstructieplan/milieueffectrapport	19
1.3.2	Doorwerking	22
1.3.3	Actualisatie, wijziging en uitwerking van het reconstructieplan	22
2	De streek in beeld	23
2.1	Water en bodem	23
2.1.1	Waterberging	23
2.1.2	Waterdoelen en grondwaterstand	23
2.1.3	Water- en bodemkwaliteit	23
2.1.4	Beekherstel	24
2.2	Milieu	24
2.2.1	Ammoniak	24
2.2.2	Stank	25
2.3	Natuur	25
2.3.1	Ecologische hoofdstructuur	25
2.3.2	Verbindingszones	25
2.3.3	Soortenbescherming	25
2.4	Landschap en cultuurhistorie	25
2.4.1	Behoud en herstel van landschap en cultuurhistorie	25
2.4.2	Beeldkwaliteit landelijk gebied	26
2.5	Landbouw	26
2.5.1	Veterinaire kwetsbaarheid	26
2.5.2	Ruimtelijke structuur landbouw	26
2.5.3	Verbrede landbouw	26
2.5.4	Duurzame productie	27
2.6	Recreatie en toerisme	27
2.7	Wonen, werken en leefbaarheid	27
2.7.1	Sociale aspecten in de landbouw	27
2.7.2	Economische vitaliteit	27
2.7.3	Leefbaarheid	28
2.7.4	Verkeer en vervoer	28
3	Waar willen we naar toe?	29
3.1	Visie op een leefbaar platteland: De Peel in 2016	29
3.2	Toekomstbeeld handen en voeten geven	30

3.3	Beginnen we met alles tegelijk?	32
3.3.1	Faseren	32
3.3.2	De Peel	32
4	Plan en alternatieven	35
4.1	Voorkeursalternatief	35
4.1.1	Algemene thema's	35
4.1.2	Integrale beschrijving	40
4.2	Ook andere oplossingen	44
4.2.1	Alternatiefontwikkeling	44
4.2.2	Beschrijving van de alternatieven en varianten	45
5	Effecten	47
5.1	Effecten voorkeursalternatief en alternatieven	47
5.1.1	Water en bodem	49
5.1.2	Milieu	50
5.1.3	Natuur	51
5.1.4	Landschap en cultuurhistorie	52
5.1.5	Landbouw	53
5.1.6	Recreatie en toerisme	54
5.1.7	Wonen, werken en leefbaarheid	54
5.2	Effecten van de varianten	55
6	Uitvoering	57
6.1	Uitvoeringsstrategie	57
6.2	Uitvoeringsorganisaties	58
6.3	Uitwerking van het reconstructieplan	59
6.4	Indicatieve kosten	59
6.5	Samenhang in regelingen en instrumenten	60
6.6	Flankerend beleid	61
Bijlage 1	Verklaring begrippen	63
Bijlage 2	Samenstelling reconstructiecommissie	73
Bijlage 3	Samenstelling sociaal-economisch platform	75
Bijlage 4	Kaarten en CD-ROM	77
Kaarten bij Deel A		
A1	Topografie	
Plankaart 1	Omgevingskwaliteit	
Plankaart 2	Sociale en economische vitaliteit	

Samenvatting

Inleiding

Veranderingen in het landelijk gebied zijn niet alleen van deze tijd. Het Brabants buitengebied is de afgelopen decennia doorlopend aan verandering onderhevig geweest. Tussen 1950 en nu, is de omvang van de totale landbouwproductie ongeveer vervijfvoudigd. De verhoging van de landbouwproductie ging gepaard met het doorvoeren van verbeteringen van de productieomstandigheden, onder meer door landinrichting, beekaanpassingen en ontwatering. Op die manier is bijna het gehele landelijk gebied sinds de jaren zestig “op de schop” gegaan.

Halverwege de jaren tachtig werd duidelijk dat de productieverhoging in diverse sectoren leidde tot overschotten. Daarnaast werd duidelijk dat een ongebreidelde groei leidde tot een verslechtering van de milieukwaliteit, onder meer als gevolg van mestoverschotten, de uitstoot van ammoniak en stankoverlast. Om de overproductie tegen te gaan en de negatieve gevolgen voor het milieu te verminderen is de landbouwproductie vanaf de jaren tachtig vooral door meer regels en het inzetten van productierechten “gereguleerd”. Tegelijkertijd werd ook de aandacht voor natuur en landschap groter.

Wéér twintig jaar later staan we wederom voor een ingrijpende verandering in het landelijk gebied. Deze keer zijn de veranderingen niet ingegeven door een wens tot productieverhoging of méér regulering. Door middel van reconstructie willen we functieveranderingen in het landelijk gebied doorvoeren, om daarmee de maatschappelijke vraag naar bepaalde functies, zoals natuur, waterberging, recreatiemogelijkheden en landschap meer in balans te brengen met de economische activiteiten in het landelijk gebied. Kortom: het landelijk gebied gaat wederom “op de schop”.

Het reconstructieplan De Peel

Dit reconstructieplan is de uitwerking van onze visie voor het reconstructiegebied De Peel. Wij beschrijven hoe De Peel er in 2016 uit zou kunnen zien. Deze visie is geen blauwdruk, maar geeft richting aan de ontwikkelingen die wij in De Peel wenselijk vinden. Uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen is dat we de afwisseling en de diversiteit in het gebied willen behouden en zo mogelijk versterken. Om dat te bereiken hebben we in het voorkeursalternatief beschreven welke maatregelen we willen nemen.

Wij willen het **water- en bodemsysteem** herstellen. Hiervoor willen wij het water bovenstrooms zo lang mogelijk vasthouden en - waar mogelijk- het grondgebruik afstemmen op het natuurlijke watersysteem. Om wateroverlast te voorkomen worden bepaalde gebieden aangewezen voor waterberging. Drie gebieden zijn in het plan als concreet in te richten waterbergingsgebied aangewezen en begrensd: Diesdonk, Dierdonk en Het Riet. Later worden de overige waterbergingsgebieden uitgewerkt. Om verdroging van natuurgebieden en droogteschade van landbouwgebieden op te lossen, zijn ook aanpassingen nodig. In deze gebieden zullen wij maatregelen treffen om het water langer vast te houden. In heel De Peel willen we de water-

kwaliteit verbeteren, maar we concentreren onze activiteiten in het stroomgebied van de Astense Aa, de Peeldijk en de Esperloop. Daarnaast zijn er enkele belangrijke natuurgebieden die bijzondere aandacht vereisen. Voor een aantal beken wordt de ecologische en landschappelijke kwaliteit hersteld. Ook de wijst zullen wij proberen te herstellen.

De **milieukwaliteit** verbeteren we door de neerslag van ammoniak op de zeer kwetsbare natuurgebieden te verminderen. Ook zullen wij ervoor zorgen dat het aantal mensen, dat door stank gehinderd wordt, afneemt. Daarnaast starten wij projecten die bijdragen aan mestverwerking en -bewerking en duurzame energie. Tenslotte zullen wij maatregelen nemen die zorgen voor minder lawaai in stiltegebieden en die de duisternis in donkere gebieden beschermen en herstellen.

De **natuurwaarden** in De Peel worden versterkt door een versnelde realisatie van de ecologische hoofdstructuur en door de bescherming hiervan tegen ongewenste invloeden (bijvoorbeeld verdroging en vermessing). Daarnaast zorgen we voor de goede randvoorwaarden voor de realisatie van de gewenste natuurdoelen. Ook de ecologische verbindingzones zullen wij realiseren. Zij versterken de ruimtelijke kwaliteit van de ecologische hoofdstructuur als duurzaam ecologisch netwerk. Met dit plan hebben we de regionale natuur- en landschapseenheden Peelvenen, Stippelberg en Kempische Beken begrensd. Om de doelstellingen voor de regionale natuur- en landschapseenheden te realiseren, streven wij naar een optimale inzet van agrarisch natuurbeheer. Agrarisch natuurbeheer en andere instrumenten en maatregelen dienen ook een bijdrage te leveren aan het behoud, herstel en de ontwikkeling van een zo natuurlijk mogelijke verscheidenheid aan planten- en diersoorten.

De kenmerkende kwaliteiten van het **landschap** in De Peel worden behouden, versterkt en verder ontwikkeld. Hierbij wordt aandacht besteed aan de cultuurhistorische, archeologische, architectonische en aardkundige waarden. Dit is onder andere aan de orde bij het aanwijzen van gebieden waar nieuwe functies kunnen komen en bij de uitwerking van reconstructieprojecten. Hierbij willen wij de diversiteit van het landschap behouden en waar mogelijk versterken. Nieuwe intensieve agrarische bedrijven moeten goed ingepast worden in het landschap. Daarnaast kan het landschapsbeeld worden verbeterd door de sloop van oude, leegstaande gebouwen. Tenslotte kunnen ook nieuwe landgoederen bijdragen aan een versterking van de landschappelijke kwaliteiten.

Het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor duurzame **landbouw** is een belangrijke reconstructiedoelstelling. Allereerst behouden bedrijven op goede locaties hun ontwikkelingsmogelijkheden. Daarnaast wijzen we locaties en gebieden aan waar intensieve veehouderijbedrijven die in hun ontwikkelingen worden belemmerd, de mogelijkheid krijgen verder te gaan. Het kan hierbij gaan om een bestaande duurzame locatie in een verwevingsgebied of landbouwontwikkelingsgebied. Ook kan het een nieuwe locatie betreffen in een landbouwontwikkelingsgebied. Voor de varkenshouderij is het van belang dat er maatregelen worden getroffen om de verspreiding van epidemieën onder varkens te voorkomen. Het ontwikkelen van de ketenbenadering levert hieraan een bijdrage. De melkveehouderij moet op een aantal plaatsen extensiveren om de bodem- en waterkwaliteitsdoelen te realiseren. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de ruimtelijke structuur. Voor de melkveehouderij, maar ook voor andere grondgebonden bedrijven dient de ruimtelijke structuur te worden geoptimaliseerd. Hiervoor zullen wij een aantal projecten starten.

Ook voor de glastuinbouw willen wij een optimale ruimtelijke structuur ontwikkelen. Alle mogelijke doorgroeigebieden, vestigingsgebieden en de projectlocatie bij Deurne zijn nader begrensd. Naast de gangbare landbouw zijn er mogelijkheden voor biologische en verbrede landbouw.

Deze zullen in het kader van de reconstructie worden gestimuleerd. Vormen van verbrede landbouw die gestimuleerd zullen worden zijn: landbouw en zorg, agrotouristische diensten, streekproducten, agrarisch natuurbeheer en overige nieuwe nevenactiviteiten.

Ter versterking van **recreatie en toerisme** is de toeristisch-recreatieve visie De Peel opgesteld. Daarnaast willen wij ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden bieden. Het kan daarbij gaan om nieuwe geschikte locaties voor recreatiebedrijven die zich op hun huidige locatie niet verder kunnen ontwikkelen, bijvoorbeeld omdat ze te dicht bij kwetsbare natuur liggen. Ook het toeristisch-recreatieve product willen wij verbeteren; onder andere door het stimuleren van kwaliteitsverbetering, vergroting van de verscheidenheid en door professionalisering. Waar mogelijk worden routes en routenetwerken ontwikkeld, die de toegankelijkheid van het agrarisch gebied en natuurgebieden vergroten. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de draagkracht van de verschillende gebieden in De Peel.

Om de **sociale en economische structuur** te versterken, onderscheiden we drie speerpunten. Allereerst worden de sociale en economische aspecten van veranderingen binnen de landbouw opgevangen. Dit is met name bij de intensieve veehouderij van belang. Daarnaast willen wij nieuwe sociale en economische mogelijkheden voor het platteland ontwikkelen, zoals nieuwe economische dragers. Hierbij sluiten wij aan bij de beleidsnotitie “Buitengebied in ontwikkeling”. Ook wordt er aandacht besteed aan maatregelen die de leefbaarheid op het platteland kunnen vergroten. Hiervoor zullen wij voor een aantal kernen een ruimtelijke en sociale en economische visie ontwikkelen, als die er nog niet is. We beginnen met de negen in het plan aangeduide kernen waar de problematiek het grootste is.

Bij **verkeers- en vervoersprojecten** die in het kader van de reconstructie worden opgepakt, wordt aangesloten bij de principes van Duurzaam Veilig. Zo kunnen de verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid worden vergroot door ontbrekende schakels in het (recreatieve) fietspadennetwerk aan te leggen. Algemeen geldt dat reconstructiemaatregelen positieve gevolgen moeten hebben voor de leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid in De Peel.

De **Integrale Zonering voor de intensieve veehouderij** is een wettelijk verplicht onderdeel van dit reconstructieplan. Hierbij worden drie typen gebieden onderscheiden: landbouwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden. Deze gebieden kennen ieder een eigen regime voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderij. De integrale zonering is op perceelsniveau begrensd, waarbij zoveel mogelijk gebruik is gemaakt van logische, bestaande grenzen en gestreefd is naar grotere eenheden. De integrale zonering is weergegeven op de plankaart (zie plankaart 2).

Doorwerking van het reconstructieplan

De Reconstructiewet bepaalt dat alle ruimtelijk relevante aspecten van de reconstructie integraal zijn afgewogen bij de totstandkoming van een reconstructieplan. Daarom biedt de Reconstructiewet de mogelijkheid om in het reconstructieplan op te nemen dat de keuzes die in het plan zijn gemaakt voor specifiek aangewezen gebieden, bepalend zijn voor de ruimtelijke plannen van provincie (Streekplan) en gemeenten (bestemmingsplan). Dit wordt aangeduid met de term doorwerking.

De Integrale Zonering voor de intensieve veehouderij werkt door in de bestemmingsplannen van gemeenten. Dit geldt ook voor de in te richten waterbergingsgebieden, bestaande inundatiegebieden en de hydrologische beschermingszones rondom de natte natuurparels (zie plankaart 1 en 2).

Het reconstructieplan is op onderdelen een aanpassing van het Streekplan 'Brabant in balans'. Zo is de begrenzing van de regionale natuur- en landschapseenheden Peelvenen, Stippelberg en Kempische Beken op perceelsniveau uitgewerkt. Hiermee vervalt de RNLE-begrenzing die opgenomen is op de Streekplankaart. Ook een aantal andere onderdelen zijn aanpassingen van het Streekplan. Het betreft onderdelen van de Integrale Zonering voor de intensieve veehouderij, zoals de versmalling van de extensiveringszone van 250 m tot 220 m rondom A-gebieden, en het aanwijzen van secundaire landbouwontwikkelingsgebieden in GHS-landbouw en AHS-landschap.

Voor een aantal onderdelen van het reconstructieplan is verdere uitwerking noodzakelijk voordat ze uitgevoerd kunnen worden. Een uitwerking doorloopt eenzelfde vaststellingsprocedure als het reconstructieplan, inclusief vaststelling door Provinciale Staten en goedkeuring door de ministers van LNV en VROM. Na vaststelling maakt ze deel uit van het reconstructieplan. In de eerste planperiode onderzoeken we of het opstellen van uitwerkingen een meerwaarde oplevert of dat de doelstellingen gerealiseerd kunnen worden door integrale uitvoeringsprojecten.

Naast dit reconstructieplan is er tenslotte ook nog een uitvoeringsprogramma. In het uitvoeringsprogramma worden de doelstellingen uit dit reconstructieplan vertaald in concrete projecten. GS bekijken ten minste een keer in de twee jaar of het uitvoeringsprogramma geactualiseerd moet worden. De uitvoering van deze projecten wordt opgepakt door de verschillende partijen die in de reconstructiecommissie zitting hebben.

Effecten van het reconstructieplan De Peel

Het hierboven beschreven voorkeursalternatief is tot stand gekomen door het eerste concept reconstructieplan van 29 januari 2004 aan te passen aan de hand van onder andere de uitkomsten van de milieueffectrapportage. De milieueffectrapportage is geïntegreerd in dit reconstructieplan. Een milieueffectrapport beschrijft wat de te verwachten effecten zijn van de voorgenomen activiteit. De te verwachten effecten van het reconstructieplan zijn beschreven ten opzichte van de huidige situatie.

In het algemeen zorgt het reconstructieplan voor een verbetering van de milieukwaliteit. Ook de perspectieven voor landbouw en recreatie verbeteren door het reconstructieplan. Wel blijkt dat een deel van de verbetering ook zonder het reconstructieplan zou plaatsvinden en dat de doelen uit het Europees, Rijks- en provinciaal beleid niet altijd worden gehaald.

Op het gebied van **water en bodem** zorgt het reconstructieplan voor minder wateroverlast door het realiseren van waterberging. De verdroging van de natuur en de droogteschade op landbouwgronden worden verminderd door gerichte maatregelen uit het plan. De water- en bodemkwaliteit verbeteren door sanering van lozings, realisatie van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en het herstel van de beken.

Het reconstructieplan zorgt voor een verbetering van de **milieukwaliteit**. De uitstoot van ammoniak in De Peel neemt af 6,1 naar 3,6 kton per jaar in 2016 en ook de neerslag van stikstof op de natuur neemt af van gemiddeld 3500 naar 2200 mol per hectare per jaar. De indicatieve streefwaarde voor ammoniakuitstoot - 2,7 kton - wordt in De Peel niet gehaald en ook de maximale hoeveelheid stikstof die de zeer kwetsbare natuur kan verdragen - 700-1400 mol per hectare per jaar - wordt niet gehaald.

Het aantal mensen dat gehinderd wordt door stank uit stallen neemt in De Peel 3% af. De geluidsbelasting van stiltegebieden neemt licht toe, vooral door recreatieve ontwikkelingen. De totale hoeveelheid licht in donkere gebieden verandert niet.

Het reconstructieplan zorgt ook voor een vooruitgang van de **natuur**. De ecologische hoofdstructuur (EHS) wordt bijna geheel gerealiseerd, maar dit zal naar verwachting pas in 2016 het geval zijn. De kwaliteit van de ecologische hoofdstructuur neemt tijdens de planperiode duidelijk toe. Ook de verbindingzones worden bijna geheel gerealiseerd en de versnippering door infrastructuur wordt minder. De natuurkwaliteit in de regionale natuur- en landschapseenheden neemt toe, hoewel sommige onderdelen van de integrale zonering en de recreatieve ontwikkelingen wel een plaatselijke aantasting van deze gebieden tot gevolg kunnen hebben. Ook met de beschermde planten- en diersoorten zal het in de toekomst beter gaan hoewel ook hier plaatselijk kans op verstoring of aantasting van leefgebied aanwezig is.

Het reconstructieplan biedt kansen voor een verbetering van de **landschappelijke en cultuurhistorische waarden**. Maatregelen voor versterking van landschappelijke en cultuurhistorische waarden en de beeldkwaliteitsplannen, zorgen voor deze verbetering. Door de uitvoering van projecten zoals inplaatsing van intensieve veehouderijbedrijven in landbouwontwikkelingsgebieden, bestaat het gevaar dat plaatselijk aantasting optreedt.

Het perspectief voor de **landbouw** verbetert in het algemeen door het reconstructieplan. De veterinaire veiligheid verbetert door minder, maar grotere bedrijven en door maatregelen in de keten. De intensieve veehouderij krijgt veel meer perspectief door de aanwijzing van verwevings- en landbouwontwikkelingsgebieden en de verplaatsing van bedrijven. In de extensiveringsgebieden neemt het perspectief plaatselijk af.

Het perspectief voor grondgebonden landbouwsectoren verbetert door onder andere herverpakking en een betere waterhuishouding. Voor de boom- en vaste plantenteelt en glastuinbouw zijn er mogelijkheden voor het oplossen van knelpuntsituaties en het bieden van ontwikkelingslocaties. Ook de kansen voor verbreding en duurzame productie nemen toe, maar niet zo sterk als voor de rest van de landbouw.

Het perspectief voor de **toeristisch-recreatieve sector** verbetert door het reconstructieplan. Deze verbeteringen betreffen allereerst het ontwikkelen van recreatieve projectlocaties en recreatieve poorten. Ook worden de ruimtelijke structuur en het aanbod verbeterd en het aanbod verbreed. Drie knelpunten voor bedrijven in de Groene Hoofdstructuur worden opgelost. De belevingswaarde van het landschap neemt toe door de routestructuren, verbetering van het landschap en uitbreiding van de natuur.

Op het gebied van **wonen, werken en leefbaarheid** roept het reconstructieplan een halt toe aan vermindering van de werkgelegenheid en de achteruitgang van de leefbaarheid in kleine kernen. Nieuwe economische sectoren op het platteland, verbreding van de landbouw, verruiming van de planologische mogelijkheden, het versterken van voorzieningen en de sociale cohesie dragen hieraan bij. De achteruitgang die zonder reconstructieplan op zou treden, wordt echter niet helemaal gekeerd.

Op het gebied van **verkeer en vervoer** treedt er een verschuiving op. Door de afname van het aantal landbouwbedrijven en een betere ruimtelijke zonering neemt de verkeershinder af en verbetert de verkeersveiligheid. Een toename van het verkeer treedt op rond de landbouwontwikkelingsgebieden, de recreatieve projectlocaties en de recreatieve poorten.

1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de aanleiding voor de reconstructie (§1.1). Vervolgens komt in §1.2 de rol van de reconstructiecommissie aan bod en de partijen, die daarin zijn vertegenwoordigd. In §1.3 wordt ingegaan op de wettelijke basis van het reconstructieplan en het milieueffectrapport. Verder komen onderwerpen als planuitwerking en -herziening en het regionaal uitvoeringsprogramma aan de orde.

1.1 Kwaliteitsimpuls Brabantse platteland

Na de varkenspestcrisis van 1997 is de overtuiging gegroeid dat het Brabantse platteland een grondige kwaliteitsverbetering nodig heeft. De reconstructie moet daarvoor zorgen. Toch is het zeker niet zo dat alleen een oplossing wordt gezocht voor de situatie in de intensieve veehouderij, ondanks het feit dat later ook nog mond- en klauwzeer en vogelpest zijn uitgebroken. Er is op het platteland sprake van een stapeling van problemen. In het verleden hebben verschillende partijen op hun eigen manier, met eigen organisaties en gelden aan de oplossing daarvan gewerkt. In de loop van de tijd is het inzicht gegroeid dat de problemen gezamenlijk en integraal moeten worden aangepakt. Met integraal bedoelen we dat er met bepaalde maatregelen meerdere doelen tegelijkertijd bereikt worden.

Sommige problemen zijn al lang bekend, maar het is nog niet gelukt om daarvoor adequate oplossingen te vinden. Daarnaast zijn er de laatste decennia problemen bij gekomen of zijn de problemen groter geworden.

Zo is door de schaalvergroting in de veehouderij het aantal locaties met grote stank- en ammoniakemissies toegenomen. Gemeenten kunnen vanwege de stankhinder bijvoorbeeld geen nieuwe huizen bouwen, maar omgekeerd kunnen de intensieve veehouderijen vanwege de stank- en ammoniakwetgeving niet uitbreiden op hun huidige locatie.

Omdat er tegenwoordig vaker veel regen ineens valt, moet er meer water tijdelijk geborgen worden. Dat is vooral nodig om Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Breda in natte perioden te beschermen. Ook nemen de perioden met extreme droogte toe. Daardoor dreigen verschillende natte natuurgebieden te verdwijnen en kampt de landbouw met droogteschade aan gewassen. Daarom moeten we de verdroging van natuur- en landbouwgebieden versneld aanpakken. Verder zien we een sterke afname van het aantal soorten planten en dieren in landbouwgebieden en raken natuurgebieden meer en meer versnipperd. Een groot aantal planten- en diersoorten dreigt hierdoor uit te sterven. Daarom moeten we onze natuurgebieden vergroten en meer aan elkaar koppelen.

Aan de andere kant neemt de behoefte aan recreatie op het platteland de laatste decennia sterk toe. Omdat recreanten een voorkeur hebben voor gebieden, waar het landschap en de cultuurhistorie nog redelijk ongeschonden zijn, is behoud en ontwikkeling van het landschap niet alleen uit esthetisch oogpunt nodig, maar ook van economisch belang.

Tenslotte neemt de vraag naar alternatieve werkgelegenheid op het platteland de laatste jaren sterk toe, omdat het aantal mensen dat in de landbouw werkt fors is afneemt. We staan voor de uitdaging de problemen snel en in onderlinge samenhang aan te pakken. De reconstructie van het Brabantse platteland voorziet daarin en kan daarmee voor een kwaliteitsimpuls zorgen.

Op 1 april 2002 is de Reconstructiewet concentratiegebieden in werking getreden, met uitzondering van de artikelen 49 tot en met 97 (herverkaveling). Deze wet heeft als doel de verbetering van de ruimtelijke structuur in gebieden met veel intensieve veehouderij (de zogenoemde concentratiegebieden). De provincie Noord-Brabant is aangewezen als concentratiegebied. Dit is met uitzondering van West-Brabant, omdat daar geen grote concentratie van intensieve veehouderij aanwezig is.

De zandgronden van de provincie Noord-Brabant zijn opgedeeld in zeven reconstructiegebieden: De Baronie, Boven-Dommel, Beerze Reusel, Maas en Meierij, Peel en Maas, Meierij en De Peel. Voor elk van deze gebieden is conform artikel 11 van de Reconstructiewet een reconstructieplan opgesteld.

West-Brabant is opgedeeld in twee gebieden: Wijde Biesbosch en Brabantse Delta. Deze gebieden zijn formeel geen reconstructiegebieden, omdat de Reconstructiewet er niet geldt. Toch is besloten hier een vergelijkbaar proces te starten als in de reconstructiegebieden. Voor West-Brabant zijn gebiedsplannen gemaakt.

Voor u ligt het reconstructieplan voor De Peel. Dit reconstructiegebied omvat de gemeenten Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo (alleen grondgebied voormalige gemeente Mierlo), Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a. en Someren.

Dit plan geeft aan welke doelen wij nastreven voor het landelijk gebied, welke maatregelen wij daarvoor nemen en hoe wij de reconstructie uitvoeren. Bij het opstellen van het reconstructieplan hebben we rekening gehouden met het Koepelplan en het Streekplan.

Figuur 1.1 Ligging van het reconstructiegebied De Peel

1.2 Alle partijen praten en beslissen mee

De reconstructie is een ambitieus en ingrijpend proces, waarbij de betrokkenen in de streek zelf voor een groot deel de toekomst bepalen. Dat is een proces van geven en nemen. De partijen verdedigen elk hun eigen belangen, maar zijn ook afhankelijk van elkaar. Alleen door een goede samenwerking kunnen de betrokken partijen een afgewogen en gedragen plan maken.

De intensieve samenwerking heeft twee belangrijke voordelen. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de kennis van de verschillende partijen op regionaal en lokaal niveau. Die bundeling van kennis is een verrijking voor het plan. Doordat alle partijen van begin af aan bij de opstelling van het plan betrokken zijn geweest, bestaat er ook voldoende draagvlak voor de uitvoering ervan.

Op 17 januari 2003 hebben Provinciale Staten voor elk reconstructiegebied een Regionale Reconstructiecommissie ingesteld. De reconstructiecommissies adviseren Gedeputeerde Staten (GS) over allerlei onderwerpen die te maken hebben met de reconstructie. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Reconstructiewet zijn de reconstructiecommissies al begonnen met de voorbereidingen voor het reconstructieplan. In juli 2004 hebben de reconstructiecommissies een concept van het reconstructieplan als advies aangeboden aan GS. De reconstructiecommissie De Peel bestaat uit afgevaardigden van alle gemeenten, waterschappen, de Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO), de Brabantse Milieu Federatie (BMF) en terreinbeherende organisaties, de recreatiesector en een vertegenwoordiger van het sociaal-economisch platform (zie hieronder). Rijk en provincie hebben een adviserende rol in de reconstructiecommissie (zie bijlage 2 voor de samenstelling van de reconstructiecommissie).

Daarnaast heeft elke gemeente (uitgezonderd Helmond) een klankbordgroep. Hierin zitten lokale afgevaardigden van de partijen in de reconstructiecommissie, maar ook mensen met een andere achtergrond. Dat zijn bijvoorbeeld heemkundeverenigingen en bewonersorganisaties. De klankbordgroepen adviseren de reconstructiecommissie. Het reconstructieplan is daardoor afgestemd op de specifieke problemen in het gebied.

Met het reconstructieplan wordt een basis gelegd voor de toekomst van De Peel. Nu staan wij voor de taak ervoor te zorgen dat de reconstructiedoelen gehaald worden, ondanks de soms sterk uiteenlopende belangen. Het draagvlak en de creativiteit in de streek blijven daarbij van groot belang! Een belangrijk onderdeel van het reconstructieplan is de versterking van de sociale en economische vitaliteit in het gebied. In De Peel bestond reeds een sociaal-economisch platform, namelijk het Streekplatform De Peel. Dit platform adviseert de reconstructiecommissie over het sociale en economisch beleid en is verantwoordelijk voor de uitvoering daarvan. In het platform werken gemeenten, ZLTO, Kamers van Koophandel, kennisinstellingen, recreatie- en toerismeondernemers en andere belangenorganisaties samen (zie bijlage 3, voor de samenstelling van het Streekplatform De Peel).

1.3 Een plan voor de toekomst

Met het reconstructieplan leggen wij een wettelijke basis voor een perspectiefvolle ontwikkeling van het landelijk gebied in De Peel. In de volgende hoofdstukken beschrijven we daarom de gewenste toekomst voor het gebied en de keuzes die daarvoor nodig zijn.

1.3.1 Procedure reconstructieplan/milieueffectrapport

Het reconstructieplan kan ingrijpende consequenties hebben. Daarom is bij de vaststelling een zorgvuldige procedure uit de Algemene wet bestuursrecht gevolgd. In de Reconstructiewet staat dat Gedeputeerde Staten een ontwerp-reconstructieplan opstellen. Hierbij is het concept-

reconstructieplan dat door de reconstructiecommissie aan Gedeputeerde Staten is aangeboden, de basis. Het ontwerpreconstructieplan heeft vier weken ter inzage gelegen. Tijdens deze periode heeft iedereen bedenkingen kunnen indienen bij Gedeputeerde Staten. Zij hebben vervolgens aan Provinciale Staten een afgewogen voorstel gedaan over de ingediende bedenkingen en de vaststelling van het reconstructieplan.

Nadat Provinciale Staten het reconstructieplan hebben vastgesteld, hebben de ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit het goedgekeurd. Hierna hebben Gedeputeerde Staten het reconstructieplan bekendgemaakt. Daarmee is het reconstructieplan in werking getreden. Tegen het plan kan beroep ingesteld worden bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Bij het reconstructieplan hoort een regionaal uitvoeringsprogramma dat echter een andere procedure doorloopt. Dit uitvoeringsprogramma bevat de ambities die wij in de periode 2005-2008 willen realiseren, inclusief een overzicht van verantwoordelijkheden en beschikbare of benodigde budgetten. Het regionaal uitvoeringsprogramma is de basis voor de afspraken die de provincie met het Rijk maakt over doelrealisatie en financiering. Het regionaal uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten bekijken jaarlijks of het regionaal uitvoeringsprogramma geactualiseerd moet worden.

Voordat het reconstructieplan kon worden vastgesteld, moest een milieueffectrapportage worden uitgevoerd. Dat is verplicht op grond van de Wet milieubeheer en het daarbij behorende Besluit milieueffectrapportage. Doel van de procedure van de milieueffectrapportage is het milieuaspect een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Overigens worden tegenwoordig niet alleen milieuaspecten, maar ook sociale en economische aspecten meegenomen. Belanghebbenden konden in een vroeg stadium aanbevelingen doen over wat in het milieueffectrapport onderzocht moest worden. Een onafhankelijke instantie, de Commissie voor de milieueffectrapportage, heeft nagegaan of alle feiten kloppen en of alle relevante (milieu)aspecten zijn meegenomen. Dankzij het proces van de milieueffectrapportage zijn voorgestelde oplossingen goed doordacht. Door alternatieven en varianten voor te stellen, zijn er ook andere realistische oplossingen voor milieukwesties naar voren gekomen.

De procedure van de milieueffectrapportage heeft integraal onderdeel uitgemaakt van het planvormingsproces. Daarom zijn reconstructieplan en milieueffectrapport geïntegreerd tot één plan. Het reconstructieplan/milieueffectrapport voldoet daarmee aan alle eisen die de wetgever stelt aan een milieueffectrapport. De belangrijkste onderdelen van het milieueffectrapport zijn opgenomen in dit deel A van het reconstructieplan/milieueffectrapport. In deel B zijn alle wettelijk benodigde onderdelen van een milieueffectrapport opgenomen (zie tabel 1.1). De bij het milieueffectrapport behorende teksten zijn overigens niet apart te herkennen.

De procedure van de milieueffectrapportage is begonnen met een zogenoemde Startnotitie (Provincie Noord-Brabant, 31 oktober 2002). Deze geeft in hoofdlijnen informatie over aanleiding en doel van het reconstructieplan en het verloop van de procedure. Vervolgens is via inspraak op de Startnotitie aan de betrokkenen en de wettelijke adviseurs gevraagd welke aspecten in het milieueffectrapport onderzocht moesten worden en welke mogelijke alternatieven zij relevant vonden. De Commissie voor de milieueffectrapportage en het bevoegd gezag (Gedeputeerde Staten) hebben mede op basis van deze inspraak aanbevelingen gedaan voor de inhoud van het milieueffectrapport. Deze zijn opgenomen in de Richtlijnen voor het milieueffectrapport, vastgesteld op 8 april 2003.

Op basis van de Richtlijnen is het milieueffectrapport opgesteld dat integraal is opgenomen in het reconstructieplan. De uitkomsten van het milieueffectrapport hebben een rol gespeeld bij de vaststelling van het ontwerpreconstructieplan. Van 30 september tot en met 28 oktober

2004 hebben de ontwerpreconstructieplannen met een geïntegreerd milieueffectrapport ter inzage gelegen. Ook is er een hoorzitting gehouden. Op 14 december 2004 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage een positief Toetsingsadvies uitgebracht. Provinciale Staten hebben dit Toetsingsadvies samen met de aanbevelingen van de Commissie voor de milieueffectrapportage betrokken bij de besluitvorming over het Reconstructieplan. Met de vaststelling van het reconstructieplan hebben Provinciale Staten tevens het milieueffectrapport vastgesteld op basis van de m.e.r.-procedure van milieueffectrapportage uit de Wet Milieubeheer.

Tabel 1.1 Eisen aan een MER en de plaats in dit plan

Art. 7.10 Wm	Gestelde eisen	Plaats in deel B van het reconstructieplan/MER
A	Een beschrijving van de voorgenomen activiteit	H6 Voorkeursalternatief
B	Een beschrijving van alternatieven en de motivering voor de keuze van de alternatieven	H7 Alternatieven
B	Een beschrijving van het Meest Milieuvriendelijk alternatief	H9 Meest Milieuvriendelijk alternatief
B	Een beschrijving van de wijze waarop de voorgenomen activiteit wordt uitgevoerd	H10 Strategie
C	Een beschrijving van relevante, eerder genomen besluiten en te nemen besluiten	H2 Beleidskader en wettelijke kader
D	Een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu	H3 Huidige situatie
D	Een beschrijving van de te verwachten ontwikkelingen van het milieu indien activiteit noch alternatieven worden ondernomen	H4 Autonome ontwikkelingen
E	Een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven	H8 Effecten
F	Een vergelijking van de effecten van de voorgenomen activiteit en elk van de in beschouwing genomen alternatieven	H8 Effecten
G	Een overzicht van leemten in de onder D en E bedoelde beschrijvingen en beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van gegevens	§. 8.4 Leemten in kennis
H	Een samenvatting die een algemeen publiek voldoende inzicht geeft	Reconstructieplan/MER Deel A

1.3.2 Doorwerking

De Reconstructiewet biedt de mogelijkheid om ruimtelijke beslissingen die in het reconstructieplan worden genomen, rechtstreeks van invloed te laten zijn op het Streekplan en het bestemmingsplan. Onderdelen in het reconstructieplan die afwijken van het Streekplan gelden als een herziening van het Streekplan.

Voor het bestemmingsplan gaat dat iets anders. Onderdelen in het reconstructieplan die doorwerken in het bestemmingsplan zijn benoemd en begrensd in het reconstructieplan. Die onderdelen gelden dan als een voorbereidingsbesluit in de zin van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Het bestemmingsplan moet nog wel apart aangepast worden.

Sommige onderdelen van dit reconstructieplan hebben niet deze rechtstreekse invloed, maar kunnen wel effect hebben op mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen. In hoofdstuk 4 is beschreven welke onderdelen van dit plan doorwerken in het bestemmingsplan.

1.3.3 Actualisatie, wijziging en uitwerking van het reconstructieplan

Het reconstructieplan bestrijkt ten hoogste twaalf jaar. Volgens de wet moeten GS eens in de vier jaar - parallel aan de vierjaarlijkse cyclus van bestuursafspraken - beziën of het plan gewijzigd (geactualiseerd) moet worden (art. 12, lid 2 Reconstructiewet). De redenen daarvoor kunnen andere prioriteiten in het beleid zijn, maar ook andere omstandigheden (conform artikel 26 van de Reconstructiewet).

Als het plan veranderd wordt, is dezelfde procedure nodig als hierboven beschreven.

GS maken gebruik van de mogelijkheid tot actualiseren door binnen vier jaar een reconstructieplan op te stellen dat onderwerpen zal bevatten die op dit moment niet uitgewerkt zijn, maar wel als opdracht voor het reconstructieplan zijn meegegeven (zie fasering in §3.3).

Uitgangspunt daarbij is steeds de visie van de reconstructiecommissie voor 2016 (zie §3.1).

Het bijgestelde plan borduurt voort op dit plan en speelt in op de actuele stand van zaken van dat moment.

In de praktijk is het onmogelijk om voor alle wensen en doelstellingen direct maatregelen te formuleren. De wet biedt de mogelijkheid om onderdelen van het reconstructieplan nader uit te werken. Wil men het instrument van herverkaveling inzetten dan is een planuitwerking verplicht. Ook op een planuitwerking is de hierboven beschreven procedure van toepassing.

2 De streek in beeld

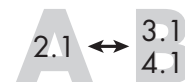
In dit hoofdstuk staat in hoofdlijnen de huidige situatie in De Peel. Hierbij wordt ingegaan op enerzijds de omgevingskwaliteit (het samenhangende systeem van water en bodem, milieu, natuur, landschap en cultuurhistorie) en anderzijds de sociale en economische vitaliteit (landbouw, recreatie en toerisme en het woon-, werk- en leefklimaat).

Ook is de autonome ontwikkeling beschreven. Hierin staan de te verwachten ontwikkelingen tot 2016 wanneer de reconstructie niet zou worden uitgevoerd.

De huidige situatie met bijbehorende problematiek en de autonome ontwikkeling vormen de basis voor de visie op De Peel, zoals beschreven in hoofdstuk 3.

De huidige situatie is ook het referentiekader voor de effectbepaling in het kader van de milieueffectrapportage.

2.1 Water en bodem

2.1.1 Waterberging

In perioden van overvloedige neerslag is er op veel plaatsen in het gebied sprake van wateroverlast. Vooral in de beekdalen geven de grote hoeveelheden water problemen. Daarom wordt bovenstrooms gezocht naar mogelijkheden om de afvoerpieken te dempen. Dat kan door het water langer vast te houden in de haarvaten en door uitbreiding van het areaal waterbergingsgebied. De waterberging zal de eerste jaren langzaam op gang komen, omdat deze grotendeels volgt op de aankoop van gronden voor de realisatie van de ecologische hoofdstructuur. De waterschappen berekenen hoeveel van de 1465 hectare zoekgebied regionale waterberging in De Peel gerealiseerd moet worden. Een eerste gebied dat is ingericht om piekafvoeren op te vangen is Starkriet.

2.1.2 Waterdoelen en grondwaterstand

Niet alleen hebben we te maken met perioden met veel neerslag, ook zien we steeds meer perioden van extreme droogte. Hierdoor verdroogt steeds vaker natuur, die afhankelijk is van relatief natte omstandigheden. Er zijn en worden projecten opgestart om de verdroging in natuurgebieden te bestrijden. Van de in 1994 verdroogde natuurgebieden was Brabantbreed in 2000 slechts 3% hersteld. De verdrogingsdoelstelling - 40% van de verdroogde natuurgebieden moet in 2010 zijn hersteld - wordt niet gehaald, onder andere omdat de grondverwerving stagneert. Indien het huidige tempo doorzet is in 2016 circa 43% van de in 1994 verdroogde natuur in De Peel hersteld.

2.1.3 Water- en bodemkwaliteit

In het algemeen zijn de zandgronden in De Peel gevoelig voor de uitspoeling van nitraat en fosfaat. In De Peel is sprake van overschrijding van de basisnorm (MTR) voor nitraat in grond- en oppervlaktewater en voor fosfaat in oppervlaktewater.

Voor de gewenste bodemkwaliteit in natuurparels en stroomgebieden natuurbeken is vooral fosfaat een knelpunt. Uit onderzoek blijkt dat veel landbouwgronden grote hoeveelheden fosfaat bevatten vanwege de jarenlange ophoping in de bovengrond. De belasting van de bodem met mineralen uit de landbouw neemt waarschijnlijk af. Bij voortzetting van het huidige beleid

is voor 2030 voor vrijwel heel De Peel de ophoping groter dan acht ton fosfaat per hectare. Ondanks de invoering van de EU-nitraatrichtlijn overschrijden in 2030 de concentraties nitraat en fosfaat in het grond- en/of oppervlaktewater nog steeds de basisnorm. De waterkwaliteit is in het algemeen onvoldoende voor de gewenste natuurdoeltypen in de natte natuurparels.

Vrijwel overal in De Peel worden zowel in het grond- als oppervlaktewater de MTR-normen voor koper, nikkel en zink overschreden. Naast lozingen van huishoudens en bedrijven is het effluent (gereinigde water) van rioolwaterzuiveringen en rioolwateroverstorten eveneens van belang voor de kwaliteit van het oppervlaktewater. In De Peel liggen de rioolwaterzuiveringen van De Rips, Helmond en Asten. Door de voormalige zinkfabrieken in de Kempen, worden in delen van De Peel ernstige en deels urgente verontreinigingen met cadmium en zink aangetroffen. De overschrijdingen van nikkel hebben, zo wordt verondersteld, een natuurlijke herkomst, namelijk de Peelrandbreuk.

In het buitengebied zijn nog 2172 ongezuiverde lozingen van huishoudens en bedrijven. Het beleidsdoel om alle ongezuiverde lozingen uiterlijk in 2004 te saneren wordt niet gehaald. Doordat zich boven de grondwaterwinningen beschermende 'kleilagen' bevinden is geen van deze winningen zéér kwetsbaar voor verontreinigingen van het grondwater.

2.1.4 Beekherstel

Van de beken met de functie waternatuur voldoet 80% niet aan het streefbeeld. In De Peel betreft dit onder andere de Snelle Loop, de Esperloop, de Peelse Loop, de Astense Aa, de Aa en de Dommel.

De afgelopen jaren zijn verschillende beekherstelprojecten uitgevoerd. Dit betreft echter vaak maar een paar aspecten, zoals meandering of waterkwaliteit. Aankoop van grond is in veel gevallen het struikelblok.

2.2 Milieu

2.2.1 Ammoniak

De ammoniakemissie in De Peel is (plaatselijk) zeer hoog, met name in een ring rond de plaatsen Gemert, Bakel, Deurne, Liessel, Neerkant, Asten en Someren. De ammoniakemissie in De Peel bedraagt 6,1 kiloton per jaar in 2003. Voor Noord-Brabant geldt een reductie van de ammoniakemissie tot 18 kton ammoniak als inspanningsverplichting. Voor De Peel is dat vertaald in een streefwaarde van 2,7 kton. Door toepassing van de AMvB-huisvesting, de afname van de veestapel en de afname van de ammoniakemissie bij aanwending, zal de ammoniakemissie sterk dalen. In 2016 bedraagt de ammoniakemissie in Noord-Brabant 20 kiloton per jaar. De inspanningsverplichting voor Noord-Brabant wordt dus niet gehaald. In De Peel is de ammoniakemissie in 2016 3,8 kiloton per jaar. Hier wordt de streefwaarde dus ook niet gehaald.

De stikstofdepositie is dermate hoog dat in nagenoeg alle natuurgebieden de kritische depositiewaarde behorende bij het gewenste natuurdoeltype wordt overschreden. Het aantal plaatsen waar stikstof wordt uitgestoten (puntbronnen) daalt onder invloed van de Wet ammoniak en veehouderij, de Natuurbeschermingswet en de vertaling van de Europese regels (Vogel- en Habitatrichtlijn, IPPC) in landelijke wetgeving en door het beëindigen en samenvoegen van bedrijfslocaties van intensieve veehouderijen. De stikstofdepositie in 2016 zal bijna overal hoger zijn dan de kritische depositiewaarde van de zeer kwetsbare gebieden, maar waarschijnlijk voor een deel lager dan de kritische depositiewaarde van de overige kwetsbare gebieden.

2.2.2 Stank

De intensieve veehouderij zorgt voor geurhinder. Hoe groter het bedrijf en hoe dichter bij geurgevoelige objecten, des te groter de hinder. Door de schaalvergroting in de intensieve veehouderij en het stoppen en omzetten van agrarische bedrijven in woonfuncties, is de problematiek toegenomen. Deze verweving heeft ook tot gevolg dat veel intensieve veehouderijbedrijven geen of weinig ontwikkelingsmogelijkheden meer hebben.

De overlap van woonkernen met stankcirkels is in het algemeen groot. Het aantal stankgehinderden door stank uit stallen bedraagt bij toepassing van de AMvB huisvesting in 2016 circa 10% van de bevolking in de Peel.

2.3 Natuur

2.3.1 Ecologische hoofdstructuur

Het reconstructiegebied De Peel bevat circa 15.000 ha EHS-gebied. Ongeveer 3100 ha nieuwe natuur moet nog gerealiseerd worden. Met de voorziene inzet van financiële middelen mag verwacht worden dat de realisatie van de ecologische hoofdstructuur in 2018 binnen bereik ligt. Het streven van het Rijk is 40% van de nieuwe natuur te realiseren door middel van beheer en 60% met verwerving van gronden. De aankoop van gronden is uiterlijk in 2015 afgerond en in 2018 volledig ingericht.

De natuur in De Peel staat onder grote druk. Door vooral versnippering, verdroging, vermesing (bijvoorbeeld ammoniakdepositie), verzuring, verstoring en matige waterkwaliteit worden op veel plaatsen de gewenste natuurdoeltypen nog niet gerealiseerd. Rondom de Strabrechtse Heide en de Stippelberg worden projectmatig ontsnipperingsmaatregelen uitgevoerd.

2.3.2 Verbindingszones

In De Peel moet 179 km ecologische verbindingzone worden gerealiseerd. Gezien de snelheid waarmee projecten worden uitgevoerd, is de verwachting dat de verbindingzones in 2012 nog niet zijn gerealiseerd. Mogelijk zelfs niet in 2018.

In het Peelgebied is een robuuste ecologische verbinding aangewezen tussen de Stippelberg en De Peelvenen, waarin ook de peelrestanten De Bult en Heidse Peel (Limburg) zijn opgenomen. De totale lengte is circa 8 km. De realisatie van de robuuste verbindingen zal volgens het Rijksbeleid in 2016 gereed zijn.

2.3.3 Soortenbescherming

In De Peel heeft een aantal gebieden een bijzondere beschermingsstatus gekregen op basis van het belang van deze gebieden voor zeldzame soorten of habitats. De betere planologische bescherming van natuurgebieden, de realisatie van de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingzones en de soortenbescherming door de Flora- en faunawet leiden naar verwachting tot een vermindering van de achteruitgang van beschermde en zeldzame soorten. Dit voor zover deze achteruitgang niet te wijten is aan de milieumomstandigheden.

2.4 Landschap en cultuurhistorie

2.4.1 Behoud en herstel van landschap en cultuurhistorie

De kwaliteit van het landschap staat nog steeds onder druk van een sluipende nivellering en vervlakking. Er is sprake van een versnippering in De Peel, veroorzaakt door infrastructurele elementen (A67, Helmondsingel, Meijelseweg, Zuid-Willemsvaart en Wilhelminakanaal).

In een aantal gebieden zijn de cultuurhistorische relictten nog duidelijk herkenbaar in het landschap. Veel van de gebieden met hoge waarden zijn in agrarisch gebruik.

De aanwezige dynamiek biedt ook mogelijkheden voor het herstel van structuren en het creë-

ren van nieuwe landschappen. De Peelvenen, Strabrechtse Heide en het Dommeldal zijn Belvédèregebieden. Daarom wordt in deze gebieden de cultuurhistorische identiteit sterker richtinggevend voor de inrichting en ruimte.

De middelen die het Rijk inzet, zullen leiden tot een betere groenblauwe dooradering en tot meer groen in en om de stad.

2.4.2 Beeldkwaliteit landelijk gebied

Agrarische bebouwing komt sterk verspreid in het landschap voor. Dit doet afbreuk aan het groene en landelijke karakter van De Peel. Het risico bestaat dat vrijkomende locaties ongewenst worden hergebruikt of leeg blijven staan. Ook kan nieuwe bebouwing op verkeerde plekken worden neergezet, wat leidt tot ‘verrommeling’ van het landschap.

2.5 Landbouw

2.5.1 Veterinaire kwetsbaarheid

De komende jaren worden op bedrijfs- en ketenniveau maatregelen genomen om de veterinaire veiligheid te verbeteren.

2.5.2 Ruimtelijke structuur landbouw

Vooral regels op het gebied van stankhinder, uitstoot van ammoniak en omvang van agrarische bouwkvavels beperken de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven. Door ruimteclaims vanuit stedelijke, infrastructurele, ecologische en landschappelijke functies loopt het areaal landbouwgrond verder terug. Daardoor nemen de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven plaatselijk verder af.

In de melkveehouderij is de gemiddelde veedichtheid in De Peel 2,5 grootvee eenheden per hectare. Het proces van schaalvergroting in de melkveehouderij zet zich door. Dit leidt tot een verdere loskoppeling van grond en productie. Hierdoor neemt de veedichtheid toe.

Waarschijnlijk neemt de omvang van deze sector af door het verdwijnen van melkquotum uit het gebied.

De productieomvang van de intensieve veehouderij blijft naar verwachting gelijk ten opzichte van de omvang na uitvoering van de Regeling Beëindiging Veehouderijbedrijven (RBV1 en RBV2). Het aantal ondernemers zal echter sterk dalen; het aantal locaties zelfs nog sterker. De gemiddelde bedrijfsgrootte neemt daardoor fors toe. Naar verwachting daalt het aantal veehouderijbedrijven in de periode tot 2016 tot minder dan de helft van het huidige aantal.

In de glastuinbouw, in De Peel relatief sterk vertegenwoordigd, zal de trend naar schaalvergroting verder doorzetten. Steeds meer glastuinbouwbedrijven gaan dicht bij elkaar produceren om schaal- en milieuvoordeel maximaal te benutten.

In de akker- en tuinbouw is er een trend naar intensievere teelten. Waarschijnlijk neemt de akker- en tuinbouw in areaal af. Op het overblijvende areaal wordt intensiever geteeld, onder meer door teeltondersteunende voorzieningen. Veel akkerbouwbedrijven kunnen niet de sprong naar een toekomstgericht, gespecialiseerd akkerbouwbedrijf maken.

2.5.3 Verbrede landbouw

Het aandeel bedrijven met verbrede landbouw (neveninkomsten uit andere dan primaire agrarische productie, bijvoorbeeld uit zorg, natuur- en landschapsbeheer, recreatie of streekproducten) is in De Peel gering. Omdat de inkomsten uit de traditionele landbouw onder druk staan, is er behoefte aan verbreding.

De betekenis van verbrede landbouw neemt toe maar blijft naar verwachting achter bij het landelijk gemiddelde. Agrotourisme zal zowel in kwaliteit als in kwantiteit toenemen. Voor dagrecreatie, verkoopactiviteiten en zorgboerderijen wordt een verdere groei verwacht. De omvang van agrarisch natuurbeheer neemt ook toe.

2.5.4 Duurzame productie

De biologische landbouwproductie in Noord-Brabant blijft achter ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In De Peel waren in oktober 2000 negen biologische bedrijven, inclusief omschakelende bedrijven. De ontwikkeling van biologische landbouw wordt sterk bepaald door de afzetmogelijkheden. Indien de groei van de afgelopen twee jaar voor Noord-Brabant wordt doorgetrokken naar 2010, zal op 5,6% van de landbouwgrond biologisch geteeld worden. Het Rijksdoel van 10% wordt daarmee niet gehaald.

2.6 Recreatie en toerisme

De Peel kent verschillende typen verblijfsaccommodaties, maar die zijn niet altijd van een kwalitatief hoog niveau. Door de vergrijzing neemt het aantal korte vakanties toe. Deze groep ouderen is niet gebonden aan het hoogseizoen, gaat relatief veel op vakantie in eigen land, vraagt een goede kwaliteit van voorzieningen en heeft redelijk veel geld te besteden. Er is daarom vraag naar algehele kwaliteitsverbetering van verblijfsrecreatie.

De Peel is nu een gebied met een beperkte toeristisch-recreatieve ontwikkeling en uitstraling. Het gebied De Peel is cultuurhistorisch en wat de natuur betreft een bijzonder gebied. De oprukkende verstedelijking vanuit Eindhoven biedt enerzijds mogelijkheden voor toeristisch-recreatieve groei. Anderzijds vormt die een bedreiging voor de toch al niet sterke recreatieve aantrekkelijkheid van het gebied.

In De Peel zijn recreatieve routestructuren ontwikkeld, zowel voor fietsers, skaters, wandelaars als voor ruiters. Het platteland wordt nog beter toegankelijk gemaakt door middel van netwerkstructuren voor wandelen, fietsen en paardrijden. Het is de bedoeling om heel Noord-Brabant te voorzien van het fietsknooppuntensysteem. Er worden fietspaden aangelegd en er komt een ruiterroutenetwerk met overnachtingsmogelijkheden. Ook komen er nieuwe skateroutes.

2.7 Wonen, werken en leefbaarheid

2.7.1 Sociale aspecten in de landbouw

Er zijn grote veranderingen gaande in de agrarische sector: schaalvergroting, specialisatie, verbreding en bedrijfsbeëindiging. Het aantal bedrijven neemt de laatste jaren in hoog tempo af. De afname van de werkgelegenheid in vooral de intensieve veehouderij en de daaraan gekoppelde agribusiness, leidt op termijn tot veranderingen in de werkgelegenheidsstructuur van het landelijk gebied. De teruggang in arbeidsplaatsen in de agrarische sector wordt in De Peel door de economische groei in andere sectoren ten dele opgevangen. Er is niettemin een verschil tussen het gevraagde en aangeboden opleidingsniveau en tussen het gevraagde werknemerschap en het aangeboden ondernemerschap. Het agrarisch ondernemerschap als basis voor de plattelandseconomie zal steeds meer verdwijnen.

2.7.2 Economische vitaliteit

De bedrijvigheid in De Peel wordt gekenmerkt door industrie en handel. De grootste knelpunten liggen op het vlak van de beschikbaarheid van voldoende personeel met de benodigde kennis om innovaties door te voeren. Het gebied kent een relatief lage werkloosheid. Ontwikkeling van 'nieuwe economische dragers' in het landelijk gebied moet de veranderingen in de land-

bouw opvangen. Nieuwe economische dragers zijn vernieuwende economische activiteiten (product- en procesinnovatie), al dan niet gebaseerd op bestaande activiteiten.

Naast de economische sectoren landbouw, recreatie en toerisme en overige bedrijvigheid, hebben ook natuur en landschap, wonen, zorg en welzijn economische potentie. In De Peel zijn vooral goede mogelijkheden voor verbrede landbouw, toerisme en natuurbeheer en in toenemende mate nieuwe ruimteveragende bedrijvigheid. In de agribusiness zijn hiervoor ook goede mogelijkheden. Voor kleine, startende ondernemers is weinig plaats op bestaande lokale bedrijventerreinen. Hierbij kunnen eventueel geschikt bevonden vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (VAB's) worden gebruikt. Daarvan komen er in De Peel naar verwachting een honderdtal beschikbaar. De genoemde ontwikkelingen worden in De Peel onder meer gestimuleerd door het Streekplatform De Peel, de Ontwikkelingsmaatschappij Brabants Platteland (OBP) en het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

2.7.3 Leefbaarheid

De leefbaarheid op het platteland staat onder druk. Door de toegenomen mobiliteit en de individualisering van plattelandbewoners, wordt de afzetmarkt van voorzieningen kleiner. Kleine ondernemers sluiten de deuren, wat leidt tot een verdere toename van de mobiliteit en een afname van de sociale functie van voorzieningen. De sociale cohesie en identiteit van dorpskernen wordt ook minder door de toegenomen individualisering. Dit wordt versterkt doordat bewoners zonder lokale binding zich in het buitengebied vestigen. Dorpsbewoners zijn echter wel steeds meer betrokken bij ontwikkelingen in hun dorp.

In de kleine kernen neemt de behoefte aan combinaties van wonen, zorg en dienstverlening toe. De overheden stimuleren het opzetten van multifunctionele voorzieningen en projecten.

2.7.4 Verkeer en vervoer

Zowel openbaar vervoer als autobereikbaarheid van het landelijk gebied staan onder druk.

De autobereikbaarheid van bedrijven en de plattelandskernen wordt in De Peel vooral bepaald door de doorstroming op de snelwegen rondom Eindhoven, A2 en A67, maar ook op het regionale en het lokale wegennet. In de toekomst nemen op de grotere wegen de problemen toe. Dit komt door verschuiving van verkeer van lokale naar grotere wegen wegens aanpassingen aan de lokale wegen in het kader van Duurzaam Veilig. Ook neemt het aantal verkeersbewegingen toe door veranderingen in de werkgelegenheids- en voorzieningestructuur.

3 Waar willen we naar toe?

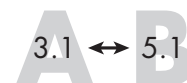
In dit hoofdstuk geven wij onze visie op De Peel, met de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen in het achterhoofd. Wij beschrijven hoe wij wensen dat De Peel er in 2016 op hoofdlijnen uitziet. Dit doen wij tegen de achtergrond van het Streekplan 2002 en de notitie Hoofdlijnen Provinciale Uitgangspunten voor de reconstructie uit 1999.

De visie voor De Peel (§3.1) geeft richting aan de gewenste ontwikkeling van het gebied.

Vervolgens is deze visie vertaald in meer concrete reconstructiedoelen (§3.2).

Het hoofdstuk wordt afgesloten met het onderdeel fasering (§3.3). Vanwege het grote aantal reconstructiedoelen hebben wij besloten niet alles direct op te pakken. Wij richten ons de eerste jaren (de eerste fase) op de onderdelen die in de periode tot 2008 moeten worden behaald of in gang gezet om de reconstructiedoelen in 2016 te behalen. In §3.3 staan de reconstructiedoelen voor de eerste fase.

3.1 Visie op een leefbaar platteland: De Peel in 2016

De ontwikkelingen zoals beschreven in het vorige hoofdstuk geven aan dat het landelijk gebied van Noord-Brabant en dus ook van De Peel ingrijpend verandert. We staan bij de reconstructie voor de uitdaging om deze ontwikkelingen in goede banen te leiden. Zodanig dat een gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig buitengebied ontstaat dat klaar is voor de 21ste eeuw.

Voor 2016 wensen wij dat het gebruik van het landelijke gebied meer aangepast is aan de natuurlijke omstandigheden.

Een belangrijk uitgangspunt voor de reconstructie is dat de verbetering van de kwaliteit van natuur, landschap en milieu samen moet gaan met verbetering van de sociale en economische vitaliteit.

De visie voor De Peel is gebaseerd op het streefbeeld 2016 dat de reconstructiecommissie voor het gebied heeft opgesteld.

In 2016 heeft De Peel locaties waar de intensieve veehouderij en de glastuinbouw zich duurzaam hebben ontwikkeld. Er is invulling gegeven aan de landbouwontwikkelingsgebieden voor de intensieve veehouderij ten noorden van Mariahout en Elsendorp, ten oosten van De Rips en Deurne en ten westen van Someren-Heide. Er zijn glastuinbouwbedrijven uit de ecologische hoofdstructuur (EHS) en de groene hoofdstructuur (GHS) verhuisd naar het projectvestigingsgebied voor de glastuinbouw nabij Deurne.

De landbouwontwikkelingsgebieden en het projectvestigingsgebied liggen binnen het natuurraamwerk en zijn daar de tegenhanger van. De bedrijven in deze gebieden zijn architectonisch en landschappelijk zodanig ingepast dat ze recht doen aan de kwaliteit van het landschap.

In het overgangsgebied tussen de natuur en de verstedelijking heeft de landbouw ook een prominente plaats. Hier is echter een sterke verweving met andere functies. Door de aanwezigheid van natuur, landschappelijke, aardkundige en cultuurhistorische waarden is sprake van een verwevingsgebied. In dit gebied liggen goed ingepaste, duurzame locaties voor de intensieve veehouderij.

De natuur speelt een belangrijke rol in het gebied. Door de realisatie van (robuuste) verbindingen tussen de natuurgebieden is er een natuurlijk raamwerk ontstaan van moeras, bos, heide, water, grasland en akkers. De kern van het natuurlijk raamwerk wordt gevormd door de gebieden De Sijp-De Krim, Stippelberg, De Bult, Deurnse Peel, Grootte Peel, Strabrechtse Heide, Vaarlebos, Papenvoortse Heide, Geeneindse Heide en de natuur in de vele beekdalen in het gebied. Binnen het natuurlijk raamwerk hebben natuur en water belangrijke en richtinggevendende functies. Het overige gebruik, door bijvoorbeeld de landbouw en de recreatie past bij de kwetsbare natuurwaarden.

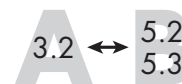
Het totale reconstructiegebied kent, gekoppeld aan landschappelijke-, aardkundige-, en cultuurhistorische waarden, een grote variatie aan recreatieve voorzieningen. Het hele gebied is rijk voorzien van wandel- en fietspaden en aanverwante recreatieve voorzieningen zoals informatieborden en picknicksets. In de Groene Peelvallei zijn nieuwe intensieve vormen van recreatie ontwikkeld. In de stedelijke regio zijn de voorzieningen afgestemd op de functie van stedelijk uitloopgebied en is Gulbergen uitgebouwd tot een dagattractie voor de stedelijke regio. De verblijfsrecreatieve voorzieningen zijn op een voldoende kwaliteitsniveau. Rondom de natuurkerngebieden is het karakter van het recreatieve raamwerk veel kleinschaliger en afgestemd op de draagkracht van de natuur.

De bewoners in de kernen en de toerist hebben meer interesse in de streek, wat tot verbrede landbouw/agrotoerisme heeft geleid. Voorbeelden hiervan zijn de verkoop van streekproducten en agrarische dagattracties.

Wateroverlast en droogteschade komen veel minder voor. Afvoerpieken worden voorkomen door het water zoveel mogelijk in de haarvaten vast te houden en door de regionale waterbergingsgebieden die verspreid door het gebied liggen. Deze gebieden zijn speciaal ingericht voor het opvangen van overtollig water in perioden met veel neerslag. De belangrijkste beken hebben hun natuurlijke karakter teruggekregen en zijn landschappelijk ingepast, waardoor ze weer meanderen binnen een daarvoor ingericht gebied. De kwaliteit van de natuur is verbeterd door een hogere waterkwaliteit en de aanpak van verdroging.

De kleine kernen kennen een evenwichtige bevolkingsopbouw en een toereikend voorzieningenniveau. De primaire landbouw is als economische motor in verschillende delen van het buitengebied vervangen door diverse nieuwe economische activiteiten zoals recreatie, visteelt, kleine ambachtelijke bedrijven, paardenhouderij en zorg.

3.2 Toekomstbeeld handen en voeten geven

In §3.1 is het gewenste toekomstbeeld voor De Peel beschreven. De visie wordt in deze paragraaf uitgewerkt in (meer concrete) reconstructiedoelen voor De Peel. De reconstructiedoelen zijn gebaseerd op de visie en op de Rijksuitgangspunten, het Rijkskader en het Koepelplan van de provincie Noord-Brabant.

De reconstructiedoelen voor *de omgevingskwaliteit* in De Peel betreffen opgaven op het terrein van water en bodem, milieu, natuur en landschap. In het watersysteem dient het water bovengstrooms zo lang mogelijk te worden vastgehouden. Waar mogelijk moet het grondgebruik worden afgestemd op het natuurlijk watersysteem. Om wateroverlast te voorkomen, moeten bepaalde gebieden aangewezen worden voor waterberging. Aanpassingen van het watersysteem zijn nodig om de verdroging van natuurgebieden en landbouwgebieden te bestrijden. Hier zijn onder andere maatregelen nodig om het water langer vast te houden. De waterkwaliteit moet in heel De Peel beter worden. Daarnaast zijn er enkele belangrijke natuurgebieden en beeksys-

temen die bijzondere aandacht vereisen. Hiertoe dienen de ongezuiverde lozingen uiterlijk in 2005 te zijn gesaneerd; de riooloverstorten moeten dan grotendeels zijn gestopt. Voor een aantal beken met hoge natuurwaarden is herstel van de ecologische- en landschappelijke kwaliteit nodig. Ook voor de wijstgronden wordt hydrologisch herstel nagestreefd.

De milieukwaliteit moet beter worden door minder ammoniakbelasting van de (zeer) kwetsbare natuurgebieden en een balans tussen de totale ammoniakemissie en het regionale emissieplafond. Ook de doelstelling die is gericht op vermindering van het aantal stankgehinderden, geeft een betere milieukwaliteit. Verder zijn maatregelen nodig die bijdragen aan mestverwerking en -bewerking, duurzame energie, behoud of vermindering van de geluidsbelasting in stiltegebieden en het behoud en herstel van donkere gebieden.

De natuurwaarden in De Peel dienen allereerst te worden versterkt door een versnelde realisatie van de ecologische hoofdstructuur (in 2010) en door de bescherming hiervan tegen ongewenste invloeden (bijvoorbeeld verdroging en vermessing). Voor het realiseren van een duurzaam ecologische netwerk en het versterken van de milieu- en ruimtelijke kwaliteit van de ecologische hoofdstructuur, worden de ecologische verbindingzones gerealiseerd in 2010. Ook de regionale natuur- en landschapseenheden moeten worden begrensd en de doelstellingen moeten worden gerealiseerd. Om deze doelstellingen te realiseren wordt gestreefd naar een optimale inzet van agrarisch natuurbeheer, bijvoorbeeld door versterking en vergroting van samenwerkingsverbanden tussen bijvoorbeeld agrariërs. Agrarisch natuurbeheer en andere instrumenten en maatregelen dienen tenslotte ook een bijdrage te leveren aan behoud, herstel en ontwikkeling van een zo natuurlijk mogelijke verscheidenheid aan planten- en diersoorten.

De kenmerkende kwaliteiten van het landschap in De Peel moeten worden behouden en verder versterkt en ontwikkeld. Hierbij moet aandacht worden besteed aan de cultuurhistorische (inclusief archeologische), architectonische en aardkundige waarden. Dit geldt vooral in gebieden met nieuwe functies en bij de uitwerking van concrete projecten in het kader van de reconstructie. De diversiteit van het landschap (bijvoorbeeld open en besloten, droge en natte gebieden) blijft behouden en wordt waar mogelijk versterkt. Nieuwe intensieve agrarische bedrijven krijgen bijvoorbeeld een goede landschappelijke- en architectonische inpassing. Daarnaast verbetert het landschapsbeeld door de sloop van oude, leegstaande gebouwen. Ten slotte kunnen ook nieuwe landgoederen bijdragen aan een versterking van de landschappelijke kwaliteiten van De Peel.

Het belangrijkste doel is het behouden van *de sociale en economische vitaliteit* van het landelijk gebied. Het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor een duurzame landbouw is een belangrijke reconstructiedoelstelling. Allereerst behouden bedrijven op goede locaties hun ontwikkelingsmogelijkheden. Daarnaast worden locaties en gebieden aangewezen waar intensieve veehouderijbedrijven, die in hun ontwikkelingen worden belemmerd, hun bedrijf voort kunnen zetten. Voor de varkenshouderij is het van belang dat er maatregelen worden getroffen om de verspreiding van epidemieën te voorkomen. Het ontwikkelen van de ketenbenadering in de landbouw - en in de intensieve veehouderij in het bijzonder - levert hieraan een bijdrage. De melkveehouderij dient, om de bodem- en waterkwaliteitsdoelen te realiseren, op een aantal plaatsen te worden geëxtensieerd. Daarbij wordt ernaar gestreefd dat de meeste grond dicht rond het bedrijf ligt. In een aantal gebieden, zoals de natte zones rond natuurgebieden en de beekdalen, krijgt bij voorkeur de grondgebonden veehouderij ontwikkelingsruimte. Ook voor de glastuinbouw moet een optimale ruimtelijke structuur worden ontwikkeld. Deze bedrijven worden gestimuleerd zich te vestigen op duurzame locaties. Naast de gangbare landbouw zijn er mogelijkheden voor biologische en verbrede landbouw. Deze zullen in het kader van de reconstructie moeten worden gestimuleerd. Vormen van verbrede landbouw die kansrijk lijken en gestimuleerd moeten worden zijn zorg, agrotouristische diensten, streekproducten en agrarisch natuurbeheer.

Recreatie vormt een belangrijke economische drager voor het gebied, die verdere versterking behoeft. Ter versterking van de toeristisch-recreatieve sector is een regionaal ontwikkelingsplan nodig. Er moeten ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden worden geschapen, bijvoorbeeld door het bieden van nieuwe geschikte locaties aan recreatiebedrijven, die vanwege de natuur niet kunnen ontwikkelen. Ook het bestaande toeristisch-recreatieve product dient verbeterd te worden, onder andere door het stimuleren van kwaliteitsverbetering, vergroting van de verscheidenheid en professionalisering. Waar mogelijk worden routes en routenetwerken ontwikkeld, waardoor de toegankelijkheid van het agrarisch gebied en de natuurgebieden wordt vergroot. Hierbij wordt er nadrukkelijk rekening gehouden met wat de verschillende gebieden in De Peel aan kunnen.

Om de sociale en economische structuur in De Peel te versterken zijn er vier speerpunten. Allereerst gaat het om maatregelen die de sociale en economische aspecten van veranderingen binnen de landbouw opvangen. Het betreft met name de veranderingen binnen de intensieve veehouderij. Om de sociale en economische vitaliteit van het platteland te behouden en te versterken zijn nieuwe economische mogelijkheden voor het platteland nodig, onder andere nieuwe economische dragers. Verder zijn maatregelen nodig die de leefbaarheid op het platteland vergroten. Ten slotte is nadrukkelijke aandacht nodig voor de uitvoering van het sociaal en economisch beleid. Hiervoor moet een uitvoeringsorganisatie worden ingesteld die lokale en regionale initiatieven op sociaal en economisch gebied initieert, stimuleert en begeleidt. Bij verkeers- en vervoerprojecten die in het kader van de reconstructie worden opgepakt, moet worden aangesloten bij de principes van Duurzaam Veilig. De verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid kunnen worden vergroot door ontbrekende schakels in het (recreatieve) fietspadennetwerk aan te leggen. In zijn algemeenheid geldt dat reconstructiemaatregelen positieve gevolgen moeten hebben voor de leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid in De Peel.

3.3 **Beginnen we met alles tegelijk?**

3.3.1 **Faseren**

De in de vorige paragraaf genoemde reconstructiedoelen voor De Peel omvatten een breed scala aan onderwerpen. Voor een aantal hiervan is duidelijk, dat wij zo snel mogelijk met de uitvoering kunnen en willen starten. Dat betekent dat deze doelen in de 1e fase van de reconstructie opgepakt worden. Voor een aantal andere doelen kan dat nog niet. Er is nog onvoldoende duidelijkheid over bijvoorbeeld de kaders of er is een nadere uitwerking noodzakelijk. We starten in de 1e fase in elk geval met de maatregelen om de belangrijkste doelen te verwezenlijken. Ook een aantal doelen waarvoor het wettelijke kader al gereed was of waar toch al aan de uitvoering werd gewerkt, kan direct ter hand genomen worden. Deze doelen zijn hieronder genoemd en worden in het voorkeursalternatief (hoofdstuk 4) verder uitgewerkt. De reconstructiedoelen die op dit moment nog niet worden opgepakt, komen aan de orde in de volgende planfasen van de reconstructie (2e en 3e fase). Wat we willen bereiken in de hele reconstructieperiode is dus al wel bepaald, maar de fasen waarin de doelen worden uitgevoerd kunnen per thema verschillen.

3.3.2 **De Peel**

In de eerste planperiode (2005-2008) wordt in De Peel gestart met de uitvoering voor 45 doelen. Het grootste deel van deze doelen wordt in elk reconstructiegebied in Noord-Brabant opgepakt. Een aantal andere hebben wij daar nog aan toegevoegd. Het zijn doelen die zowel de omgevingskwaliteit verbeteren als de sociale en economische vitaliteit vergroten.

Voor het thema *water* wordt in de eerste planperiode gewerkt aan het verminderen van water-

overlast en het verbeteren van de waterhuishouding voor landbouw en natuur. Ook de kwaliteit van water en bodem wordt verbeterd. Dat gebeurt door sanering van riooloverstorten en ongezuiverde lozingen en door het terugdringen van de uitspoeling van fosfaat en nitraat. Voor het thema *milieu* wordt in de eerste planperiode gewerkt aan het verminderen van de ammoniakbelasting van natuurgebieden en het terugdringen van de stankhinder. Hiertoe is onder andere een integrale zonering voor de intensieve veehouderij opgesteld. Door de doelen voor water en lucht te realiseren, neemt ook de kwaliteit van de natuur toe. Bovendien wordt in de eerste planperiode gewerkt aan het herstellen van een aantal belangrijke natuurbeken. De RNLE'n (regionale natuur- en landschapseenheden) zijn begrensd in dit plan en er wordt gestart met de realisering van de bijbehorende doelstellingen. Om de landschappelijke kwaliteit te verbeteren, wordt hier bij de uitvoering van projecten nadrukkelijk aandacht aan besteed. Ook worden hiertoe intensieve veehouderijbedrijven groen en architectonisch ingepast en worden oude, leegstaande gebouwen gesloopt.

Voor het thema *landbouw* wordt in de eerste planperiode gestart met extensivering van de melkveehouderij. Daarnaast wordt door de integrale zonering de ruimtelijke structuur van de intensieve veehouderij beter afgestemd op water en bodem, natuur en milieu. Voor de glastuinbouw wordt één nieuwe projectvestiging in De Peel gerealiseerd, waardoor glastuinbouwbedrijven zich op duurzame locaties kunnen vestigen.

Er wordt een bijdrage geleverd aan het verbreden van de landbouwbedrijven door het aanbieden van zorg, het verlenen van agrotouristische diensten en/of productie en verwerking en afzet van streekproducten.

Het sociaal-economisch platform in De Peel, het Streekplatform De Peel, heeft net als de reconstructiecommissie als doelstelling *de sociale en economische structuur* te versterken. Dit orgaan geeft mede uitvoering aan het opvangen van de sociale gevolgen van de veranderingen binnen de landbouwsector, het stimuleren van de economie en het versterken van de leefbaarheid op het platteland.

Voorkomen wordt dat mobiliteitseffecten, veroorzaakt door reconstructiemaatregelen, negatieve gevolgen hebben voor de leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Dit gebeurt bijvoorbeeld door zorg te dragen voor een goede ontsluiting van de glastuinbouwgebieden en de landbouwontwikkelingsgebieden voor de intensieve veehouderij.

Voor het thema *natuur* wordt in de eerste planperiode een bijdrage geleverd aan de realisatie van ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingszones, verdrogingsbestrijding, soortenbeschermingsplannen en ontsnippering.

Bij de uitvoering van de projecten zullen de aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden behouden en versterkt worden.

Voor het thema *recreatie* wordt in de eerste planperiode uitvoering gegeven aan het ontwikkelingsplan voor toerisme en recreatie. Dit gebeurt door het verbeteren van de recreatieve structuur, invulling te geven aan projectlocatiegebieden voor intensieve recreatievormen en het oprichten van zogenaamde recreatieve poorten. Er wordt een start gemaakt met het kwalitatief verbeteren, het vergroten van de verscheidenheid en het vermarkten van het recreatief product.

Bij het realiseren van deze doelen worden *cultuurhistorische en landschappelijke* waarden zoveel mogelijk behouden en waar mogelijk versterkt. Verder worden de maatregelen afgestemd op de draagkracht van de aanwezige natuurwaarden.

4 Plan en alternatieven

Dit hoofdstuk beschrijft ons voorkeursalternatief voor De Peel (§4.1). Het voorkeursalternatief geeft onze keuzes met betrekking tot de uitvoering van de reconstructiedoelen weer. Het vormt de kern van het reconstructieplan. Onze visie (§3.1), de (mede daarop gebaseerde) reconstructiedoelen en de fasering voor het gebied (§3.2 en §3.3) zijn belangrijke bouwstenen voor het voorkeursalternatief.

Naast het voorkeursalternatief zijn alternatieven bekeken (zie §4.2). Door het vergelijken van verschillende oplossingen en het doorrekenen van de effecten van de verschillende alternatieven, inclusief het voorkeursalternatief, is het voorkeursalternatief aangescherpt.

4.1 Voorkeursalternatief

Deze paragraaf beschrijft het voorkeursalternatief. Dit gebeurt aan de hand van deelgebieden. Per deelgebied schetsen wij een geïntegreerd beeld van de voorgenomen activiteiten en ontwikkelingen. De thema's die relevant zijn voor dat deelgebied hebben wij zo concreet mogelijk beschreven en indien mogelijk op kaart gezet (Plankaart 1 en 2).

Een aantal thema's kan niet specifiek per deelgebied worden uitgewerkt maar geldt voor meerdere deelgebieden. Deze thema's zijn in §4.1.1 beschreven. In §4.1.2 staat vervolgens een gebiedsgerichte beschrijving. Per deelgebied, waar het betreffende algemene thema voor geldt, vindt wel een verwijzing plaats.

Een aantal voorgenomen activiteiten is verder uitgewerkt in projecten die in de periode 2005-2008 worden uitgevoerd. Deze projecten staan in het uitvoeringsprogramma.

4.1.1 Algemene thema's Integrale zonerings intensieve veehouderij

De Reconstructiewet schrijft voor dat het reconstructieplan een integrale zonerings voor intensieve veehouderij moet bevatten. Integrale zonerings is het indelen van het reconstructiegebied in drie zones: gebieden met perspectief voor primaire intensieve veehouderij, gebieden met perspectief voor hetzij natuur stedelijke functies en gebieden waar natuur, landschap, cultuurhistorie, wonen, werken en landbouw met elkaar zijn verweven. De drie gebieden heten achtereenvolgens landbouwontwikkelingsgebieden, extensiveringsgebieden en verwevingsgebieden. In landbouwontwikkelingsgebieden zijn ruime mogelijkheden voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijbedrijven. Bij bepaalde (delen van) landbouwontwikkelingsgebieden is sprake van overlap met kwetsbare functies. Deze (delen van) landbouwontwikkelingsgebieden hebben wij aangeduid als secundaire landbouwontwikkelingsgebieden. Het overige deel is primair landbouwontwikkelingsgebied en hier dienen in eerste instantie de nieuwvestigingen plaats te vinden. Het vestigingsbeleid voor de intensieve veehouderij in primaire en secundaire landbouwontwikkelingsgebieden is opgenomen in §11.6.1 van deel B. De kern daarvan is dat nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven in secundair landbouwontwikkelingsgebied niet mogelijk is. Het verbod op nieuwvestiging in het secundair landbouwontwikkelingsgebied vervalt indien Gedeputeerde Staten hebben besloten dat de Brabantbrede balans van in- en uitplaatsing zulks vereist. Bij het toekennen van het bouwblok in zowel primaire als secundaire landbouwontwikkelingsgebieden, staat maatwerk centraal. In landbouwontwikkelingsgebieden zijn bouwblokken

tot 2,5 hectare, met inachtneming van de in deel B opgenomen voorwaarden mogelijk. De toekenning/uitbreiding van bouwblokken boven de 2,5 hectare is -op grond van dit reconstructieplan- niet rechtstreeks mogelijk. Hiervoor geldt een goedkeuringsvereiste.

In verwevingsgebieden zijn bouwblokken tot 1,5 hectare, met inachtneming van de in deel B opgenomen voorwaarden mogelijk.

De toekenning/uitbreiding van bouwblokken boven de 1,5 hectare is -op grond van dit reconstructieplan- niet rechtstreeks mogelijk. Hiervoor geldt een goedkeuringsvereiste.

In verwevingsgebieden kunnen individuele bedrijven, mits de omgeving dit toelaat, zich duurzaam ontwikkelen.

In extensiveringsgebieden hebben intensieve veehouderijen geen duurzaam perspectief. Bij de extensiveringsgebieden wordt onderscheid gemaakt tussen extensiveringsgebieden met primaat natuur en overige extensiveringsgebieden. Voor de overige extensiveringsgebieden blijft het huidige beschermingsniveau ten aanzien van stank gehandhaafd. In de extensiveringsgebieden met primaat natuur geldt, net als bij de verwevings- en de landbouwontwikkelingsgebieden een lager beschermingsniveau van stankgevoelige objecten.

Voor de integrale zonering wordt het instrument van planologische doorwerking ingezet.

De gebieden in de integrale zonering werken door in het bestemmingsplan (zie verder §11.6.1 deel B).

Wij hebben de drie zones begrensd door de waarden en belangen in de verschillende gebieden integraal af te wegen. Er is rekening gehouden met natuurlijke randvoorwaarden als water, milieu en natuur en met andere functies zoals wonen en recreatie.

De integrale zonering voor de intensieve veehouderij in De Peel is weergegeven op plankaart 2.

Varkensvrije zone

De Reconstructiewet schrijft de begrenzing van varkensvrije zones voor. De varkensvrije zones hadden een functie moeten krijgen in het beteugelen van de verspreiding van besmettelijke ziekten en de bestrijding van deze ziekten na een eventuele uitbraak. Hierbij ging het bijvoorbeeld om de varkenspest. Op grond van besluiten van de Europese Commissie (beschikking 2003/859/EG d.d. 5 december 2003) is het nu mogelijk om bij een uitbraak van varkenspest de dieren te vaccineren. Uit nadere onderzoek van Alterra en CDIC-Lelystad blijkt dat de varkensvrije zones nu uit veterinaire oogpunt geen meerwaarde meer hebben.

Dit heeft er toe geleid dat de minister van LNV aan de provincies heeft verzocht geen varkensvrije zones meer in de plannen op te nemen. In het Bestuurlijk Overleg Reconstructie op 22 april 2004 hebben de provincies toegezegd dit verzoek in te willigen.

Regionale natuur- en landschapseenheid (RNLE)

In De Peel liggen drie regionale natuur- en landschapseenheden (RNLE): RNLE Stippelberg, RNLE Peelvenen en RNLE Kempische beken. Doel is om grotere en robuustere natuur- en landschapseenheden te realiseren. Hier worden activiteiten belemmerd zoals verstedelijking en aanverwante grootschalige versterkingen. Bijvoorbeeld kassencomplexen, ontwikkelingsgebieden intensieve veehouderij, nieuwe grootschalige vormen van verblijfsrecreatie en ander grootschalige functieveranderingen die niet bij het gebied passen.

In een RNLE staan de bescherming en ontwikkeling van natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden centraal. Hierbij passen schone, extensieve en grondgebonden vormen van landbouw en recreatie. We stimuleren projecten die hieraan bijdragen.

De RNLE-lijn uit het Streekplan is de basis geweest voor de begrenzing voor de RNLE Stippelberg, RNLE Peelvenen en RNLE Kempische beken. In het begrensde gebied geldt het Streekplanbeleid voor onderliggende Streekplancategorieën (GHS en AHS-Landschap).

1. RNLE Stippelberg

De Mortelse Peel is buiten de RNLE-grens gehouden. Reden hiervoor is dat het landschap in dit gebied totaal verschillend is van de rest van de RNLE en daarmee geen relatie heeft. Bovendien is dit gebied al beschermd doordat het een struweelvogelgebied betreft. Opnemen binnen de RNLE heeft geen toegevoegde waarde. Daarentegen is het gebied Vinkenpeel geheel binnen de RNLE gelegd en is het gebied De Biezen eraan toegevoegd.

2. RNLE Peelvenen

Bij RNLE Peelvenen liggen de woonkernen Neerkant en Helenaveen binnen de begrenzing van de RNLE. De mogelijke maatregelen om de leefbaarheid te kunnen stimuleren, zoals het ontwikkelen van nieuwe bedrijvigheid en woningen, worden hierdoor niet beperkt. De begrenzing sluit verder op hoofdlijnen aan bij het voorstel van het Streekplan. De RNLE Peelvenen ligt voor de helft op Limburgs grondgebied. De RNLE wordt daar niet begrensd.

3. RNLE Kempische Beken

RNLE Kempische beken ligt voor het grootste deel in reconstructiegebied Boven-Dommel. De begrenzing in De Peel volgt het voorstel van het Streekplan en voegt daar het natuurgebied Bokseberg en omgeving aan toe. Recreatieve functies kunnen zich in de projectlocatie recreatie tussen Someren en het Keelven ontwikkelen als zij passen in het gebied. De hier gewenste ontwikkelingen zijn in deel B beschreven.

Waterberging

In De Peel is op één plaats reeds een waterbergingsgebied volledig ingericht, namelijk Starkriet in Someren. In het reconstructieplan hebben wij ‘bestaand inundatiegebied’, ‘in te richten waterbergingsgebied’ en ‘voorlopig reserveringsgebied 2050’ opgenomen. De in te richten waterbergingsgebieden worden in het kader van de reconstructie ingericht. Het bestaand inundatiegebied en het in te richten waterbergingsgebied, zoals weergegeven op plankaart 1, werken door in het bestemmingsplan (zie verder §11.6.2 Deel B). In voorlopige reserveringsgebieden 2050 gelden de regels uit het Streekplan voor ontwikkeling van (grootschalige) kapitaalintensieve functies, zoals woonwijken, bedrijventerreinen, vestigingsgebieden voor de glastuinbouw, projectlocaties voor de intensieve veehouderij en grote recreatiecomplexen. Dit betekent dat deze functies alleen mogen ontwikkelen als daardoor de geschiktheid van het gebied voor waterberging niet verloren gaat en de investering vanuit het oogpunt van veiligheid en schade-risico's verantwoord is.

De waterschappen zullen in de eerste planperiode de definitieve omvang en locatie van alle waterbergingsgebieden op perceelsniveau vastleggen. Hiermee worden alle tot 2050 in te richten waterbergingsgebieden bedoeld. Dit betekent dat de ‘voorlopige reserveringsgebieden 2050’ zoals opgenomen in dit plan op termijn vervangen worden door de begrensde gebieden die in de eerste planperiode beschikbaar komen.

Waterdoelen

In de reconstructie geven wij invulling aan verdrogingsbestrijding door de vernatting van de natte natuurparels. Het plan geeft aan hoe een standstill wordt verwezenlijkt en ongewenste ontwikkelingen worden voorkomen. En voor het daadwerkelijk herstel wordt een combinatie van maatregelen genomen binnen en buiten de parel onder meer in de vorm van groenblauwe diensten.

Om te voorkomen dat de natte natuurparels verder verdrogen, wordt er een beschermingsbeleid gevoerd. Dit beschermingsbeleid geldt voor de natte natuurparels, inclusief een zone van gemiddeld 500 meter daaromheen. Dit wordt de ‘beschermingszone natte natuurparel’ genoemd. De natte natuurparels, inclusief de beschermingszone zoals weergegeven op plan-

kaart 1, werken door in het bestemmingsplan (zie verder §11.6.3 van deel B).

In De Peel komen langs breuken in de bodem, waarvan de Peelrandbreuk de belangrijkste is, wijstverschijnselen voor. Dit is uniek in Nederland. Wijst is een verschijnsel waarbij water vanuit de bodem omhoog wordt gestuwd door de aanwezigheid van een slecht doorlatende bodemlaag. In De Peel zijn zoekgebieden voor wijst op kaart aangeduid. Daar zal onderzocht worden of er sprake is van wijst en of de wijst hersteld kan worden.

Beeldkwaliteitsplannen

Voor alle inplaatsingsgebieden voor de intensieve veehouderij stellen wij beeldkwaliteitsplannen op. Deze plannen moeten nog door de gemeenten worden vastgesteld. Dit beeldkwaliteitsplan vormt een toetsingskader voor nieuwe agrarische bebouwing in de betreffende gebieden. Daarnaast stellen wij ook beeldkwaliteitsplannen op voor projecten die grote gevolgen hebben voor het landschap.

Figuur 4.1 De beeldkwaliteitskaart in een beeldkwaliteitsplan laat zien hoeveel ruimte er is voor (nieuwe) agrarische ontwikkelingen en waar deze zich zou kunnen bevinden

Bebouwingsconcentraties

Kernrandzones, bebouwingsclusters en bebouwingslinten hebben wij in de meeste gevallen begrensd als extensiveringsgebied. Vaak nog met een zone eromheen. In die bebouwingsconcentraties verdwijnt de intensieve veehouderij op termijn. Wij willen in deze zones de leefbaarheid en de kwaliteit van de omgeving versterken. Intensieve veehouderijbedrijven dicht bij woonbebouwing worden gestimuleerd hun bedrijf te beëindigen of te verplaatsen.

In de bebouwingsconcentraties die zijn begrensd als verwevingsgebied, geven wij voorrang aan het behoud en de ontwikkeling van de aanwezige intensieve veehouderijbedrijven. Het gaat hier om de gehuchten Stad van Gerwen (Nuenen), Dijk (Asten), Belgeren (Deurne), Esdonk (Gemert-Bakel), Donkersvoort (Laarbeek) en de linten Nieuwendijk en Kerkendijk te Someren (zie plankaart 2).

Wonen, werken en leefbaarheid

Wij vinden het belangrijk om specifiek aandacht te besteden aan de sociale en economische gevolgen, zowel direct (agrariër en zijn bedrijf) als indirect (agribusinesscomplex). Daarvoor

worden projecten gestart die te maken hebben met verbreding en regionalisering van landbouw, arbeidsmarkt en werkgelegenheid en kennismanagement.

Bij het ontwikkelen van alternatieve economische mogelijkheden zijn de volgende drie factoren van belang, die wij kunnen beïnvloeden:

1. het vinden van nieuwe alternatieven;
2. het vinden van ruimte, vanuit een fysiek en een juridisch kader, voor het uitoefenen van economische activiteiten;
3. het versterken van de ondernemerskwaliteiten in de gewenste richting.

We vinden het belangrijk dat er naast economische vitaliteit, voldoende aandacht besteed wordt aan de leefbaarheid in het gebied in het algemeen. Leefbaarheid en economische vitaliteit hangen naar onze mening nauw met elkaar samen. Zo moet leefbaarheid ook een economische basis hebben. Onder leefbaarheid wordt begrepen de zorg voor een adequate voorzieningenstructuur en woningbouw in het gebied, de aandacht voor de kwaliteit van de sociale leefomgeving (vrijwilligers, cohesie, identiteit) en de aandacht voor de fysieke kwaliteit van de leefomgeving. Initiatieven die in het kader van deze doelstelling worden ingediend, zullen wij waar mogelijk ondersteunen. Dit geldt voor het hele gebied. Speciale aandacht gaat uit naar de negen kleine kernen waar de leefbaarheid het meest onder druk staat. Rond deze kernen wordt meer ruimte geboden aan nieuwe economische dragers, gekoppeld aan een ontwikkelingsvisie per kern en een beeldkwaliteitsplan.

Om de teruggang van de landbouw als economische motor in het buitengebied te compenseren, wordt als mogelijke oplossing een verdubbeling van de werkgelegenheid in de recreatiesector nagestreefd. Op verschillende plaatsen in De Peel wordt er ruimte geboden aan nieuwe recreatiebedrijven en het uitbouwen van bestaande intensieve recreatiebedrijven. Tevens wordt ruimte geboden om de kwaliteit van de verblijfsaccomodaties te verhogen.

In De Peel zien we in het buitengebied mogelijkheden voor zorg, zowel in de vorm van verbrede landbouw als in de vorm van nieuwe instellingen. De paardenhouderij willen we versterken, onder meer door het Hippisch Centrum in De Peel uit te bouwen met aanverwante bedrijvigheid, ruimte te bieden voor paardenbedrijven en meer aandacht te schenken aan de recreant. In het gehele gebied wordt het thema paardenhouderij nadrukkelijk onder de aandacht gebracht.

Maar ook de aandacht voor mobiliteit kan kansen bieden, evenals de hulp aan starters om in hun eigen omgeving bedrijven te ontwikkelen. Versterking van de relatie stad-platteland geeft oplossingen voor beide gebieden.

Natuur

In De Peel liggen vele natuurgebieden. Het plan geeft prioriteit aan de vier belangrijkste natuurgebieden: Peelvenen, Stippelberg, Strabrechtse Heide en Dommeldal. In de afweging van keuzes is de realisatie en bescherming van deze gebieden steeds het vertrekpunt.

Voor de soortenbescherming zijn voor het hele gebied de bestaande leefgebieden en de potentiële uitbreidingen hiervan op kaart gezet. In al deze gebieden stimuleren we de versterking van de habitat van de kwetsbare soorten.

Cultuurhistorie

Voor De Peel is een cultuurhistorische hoofdstructuur gemaakt. Voor de verschillende deelgebieden is een ruimtelijke karakteristiek en een ontwikkelingsrichting opgesteld, die passen bij de verschillende landschappen. De keuze van de gebieden is gebaseerd op het feit dat daar de meeste samenhangende restanten te vinden zijn. Herstel van delen of elementen van het historisch landschap is heel goed mogelijk in combinatie met allerlei ingrepen in het landschap. Natuur- en recreatieontwikkeling zijn daarbij het meest geschikt.

Overig

We willen in het hele gebied projecten stimuleren op het gebied van verbrede landbouw, beheer en herstel van natuur, landschap, duurzame productie, extensivering melkveehouderij, behoud en versterken leefbaarheid van het platteland en kennisontwikkeling.

4.1.2 Integrale beschrijving

In deze paragraaf wordt een geïntegreerd beeld gegeven van de gewenste ontwikkelingen in De Peel. We maken hierbij gebruik van kijkrichtingen vanuit de stad Helmond, waarbij we starten in het noorden en met de klok meedraaien. Deze werkwijze volgt tevens de ligging van de verschillende gemeenten. De thema's die relevant zijn voor dat deelgebied, zijn zo concreet mogelijk beschreven en indien mogelijk op kaart gezet (plankaart 1 en 2). De beschrijvingen betreffen maatregelen en voorgenomen activiteiten. De namen van de gemeenten zijn indicatief boven de verschillende kijkrichtingen geplaatst en gelden dus niet als harde grens.

1. Gemert-Bakel

Op de grens van dit deelgebied stroomt in het beekdal het water uit de Aa en haar beken het reconstructiegebied De Peel uit. Thema's als waterberging, beekherstel en waterkwaliteit zijn hier aan de orde. In dit gebied worden waterberging, natuurontwikkeling en landschapsontwikkeling gecombineerd. Er liggen zoekgebieden voor waterberging in het gebied tussen Esdonk, Boerdonk en Beek en Donk, en langs de Bakelse Aa. Uit nader onderzoek moet blijken welke gebieden hiervoor ingezet zullen worden. Langs de Oude en Bakelse Aa (nabij Dierdonk) wordt in het eerste deel van de planperiode daadwerkelijk een waterbergingsgebied gerealiseerd. De Esperloop krijgt zijn natuurlijk karakter terug. De loop wordt landschappelijk ingepast. De waterkwaliteit zal door maatregelen in het stroomgebied verbeteren. Tegelijkertijd wordt de ecologische verbindingzone langs de Esperloop gerealiseerd. De mogelijkheden voor herstel van wijst in het gebied ten noorden van Bakel (Geneneind) zullen, samen met de betrokken landbouwers, worden onderzocht. Landschapsontwikkeling bij Bakel versterkt de cultuurhistorische waarden en het leefgebied van kwetsbare soorten.

In het noordoosten komen twee primaire landbouwontwikkelingsgebieden voor de intensieve veehouderij: Elsendorp en De Rips. In deze gebieden kan de intensieve veehouderij zich verder ontwikkelen en is ook vestiging van nieuwe bedrijven mogelijk.

De Stippelberg en aansluitende natuurgebieden zoals De Biezen en de landgoederenzone zijn begrensd als regionale natuur- en landschapseenheid Stippelberg. De verschillende recreatieve objecten zijn buiten de begrenzing gehouden. Het gebied ten zuiden van de Stippelberg inclusief de Bakelse Plas en omgeving, wordt recreatief verder ontwikkeld voor zowel dag- als verblijfsrecreatie, inclusief een recreatieve poort.

In De Rips en Elsendorp wordt de leefbaarheid verbeterd. Aangrenzend aan het landbouwontwikkelingsgebied Elsendorp wordt een agrarisch bedrijventerrein (De Fuik) ingericht. De bolle akkers in de gemeente zijn aangewezen als extensiveringsgebied, waarbij de bouwblokken (die in deze gebieden aanwezig zijn) in het verweingsgebied liggen. De reden hiervan is dat er geen instrumenten beschikbaar zijn om bedrijven vanuit cultuurhistorische motieven te verplaatsen.

Het gebied ten noorden van De Bult is een weidevogelgebied, wat verder versterkt en uitgebreid zal worden vanwege vernattingsmaatregelen rond De Bult. De grondgebonden veehouderij wordt mogelijkheden geboden om hier te extensiveren.

2. Deurne

In De Peel wordt de nadruk op nieuwe intensieve recreatieve ontwikkelingen gelegd in het gebied tussen Deurne en Helmond (Groene Peelvallei). In dit gebied worden de bestaande recreatieve functies versterkt en aangevuld. Het gebied is een belangrijk uitloopgebied voor de stedeling. De recreatieplas Berkendonk wordt verder ontwikkeld. Het Hippisch Centrum wordt versterkt met aanverwante bedrijvigheid (themapark) en zal zich meer richten op de recreant. In de wijde omgeving kunnen agrarische bedrijven zich gaan richten op de verschillende vormen van paardenhouderij. De Peel gaat als paardenregio nadrukkelijker bekendheid genieten. Het aantal én de kwaliteit van de toeristisch-recreatieve activiteiten en voorzieningen zal worden opgewaarderd. Dat geldt ook voor de verblijfsrecreatie. Deze ontwikkelingen worden gecombineerd met landschapontwikkeling en beekherstel (Oude Aa). Het MOB-complex wordt ingericht als bedrijventerrein.

Ten noorden en oosten van Deurne wordt vooral ruimte geboden aan de intensieve veehouderij. Op voldoende afstand van natuur en bebouwde kom kunnen de intensieve veehouderijbedrijven zich verder ontwikkelen. In een deel van het gebied, op ruime afstand van de kwetsbare natuurgebieden, is ruimte voor nieuwe bedrijven. In de rest van het landbouwontwikkelingsgebied is alleen ruimte op de bestaande locaties. In Het Riet vindt waterberging plaats om wateroverlast in de bebouwde kom van Deurne te voorkomen. Tevens ligt er een voorlopig reserveringsgebied waterberging langs de Kawaise Loop. Meer naar het oosten langs de provinciale weg tussen Deurne en Ysselsteyn wordt een projectvestiging glastuinbouw gerealiseerd op een oppervlak van 150 hectare. Aan het glastuinbouwgebied wordt een locatie voor mestbewerking gekoppeld, waardoor er symbiose ontstaat tussen glastuinbouw en varkenshouderij. De cultuurhistorisch zeer waardevolle laanstructuren worden behouden en versterkt. Een beeldkwaliteitsplan geeft naast het bestaande landschapsbeleidsplan tevens sturing aan het behoud en versterking van de landschappelijke kwaliteiten.

In het zuidoosten van het gebied ligt het stroomgebied van de Astense Aa. Hierin ligt tevens het natuurgebied de Deurnse Peel. De bescherming van dit natuurgebied krijgt de hoogste prioriteit. De realisatie van ecologische hoofdstructuur en waterdoelen hebben hier daarom voorrang. Voor de bescherming van de cultuurhistorische waarden in de Deurnse Peel, zoals de Koningshoeven en de laanstructuren, worden technische middelen gebruikt om de tegenstrijdige belangen van natuur en cultuurhistorie op te lossen. Voor dit gebied is door de landinrichtingscommissie Peelvenen een herinrichtingsplan opgesteld.

In het beekdal van de Astense Aa zijn de thema's beekherstel, waterkwaliteit en waterberging aan de orde. Om de waterkwaliteit te verbeteren wordt onder meer de inlaat van Maaswater stopgezet. Landschapontwikkeling gaat hier samen met archeologische onderzoek en versterking van cultuurhistorische waarden. Herstel van houtwallen, groenstructuren en paden rondom de van oorsprong middeleeuwse hoeven Ruth, Vorst en Baarschot en het visualiseren van de oude kapel van Vlierden zijn hier van belang.

De Deurnse Peel is onderdeel van de RNLE Peelvenen. De kernen Neerkant en Helenaveen liggen binnen de begrenzing van deze RNLE. Binnen gestelde randvoorwaarden is hier nog beperkt ruimte voor extra woningen en nieuwe bedrijvigheid. Zowel ten zuiden als ten noorden van Neerkant wordt een zo robuust mogelijke ecologische verbindingzone gerealiseerd. Deze verschillende ontwikkelingen rond Neerkant gaan gepaard met het verminderen van de stank- en ammoniakproblematiek. Voor de kernen Neerkant, Helenaveen en Liessel zal een plan van aanpak gemaakt worden voor verbetering van de leefbaarheid.

Langs de verschillende breuken in dit deelgebied komt wijst voor. Onderzocht wordt op welke plaatsen wijst nog voorkomt en of en op welke wijze deze hersteld en beschermd kan worden in samenwerking met de betrokken landbouwers.

3. Asten

De grens van de RNLE Peelvenen loopt vanaf Neerkant verder rond de Grootte Peel. Langs de Gezandebaan wordt ruimte geboden aan recreatie. De ontwikkeling van recreatieve functies gaat samen met de aanleg van een ecologische verbindingszone en landschapontwikkeling langs de Eeuwelse Loop.

Het gebied ten noorden van de Grootte Peel is een belangrijk ganzenleefgebied en is tevens van belang voor het realiseren van de gewenste grondwaterstand in het natuurgebied Grootte Peel. De rundveehouderij is hier de belangrijkste functie. Extensivering van de rundveehouderij en verhoging van de grondwaterstanden zijn de belangrijkste ingrepen. Hier worden onder meer Koopmansgelden en groenblauwe diensten ingezet.

Ontwikkelingen in dit gebied maken gebruik van het plaatselijk besloten en groene karakter van het cultuurlandschap, dat via een fraaie overgang van oude, in oorsprong Middeleeuwse ontginningen overgaat in een ontginning met natte heidebiotopen en veen. De historisch-ruimtelijke samenhang tussen de kasteelruïne van Asten, het omringende landgoed en het dorp Heusden wordt hersteld.

De Kleine Heitrak wordt optimaal ingericht voor het doorgroeien van de bestaande glastuinbouwbedrijven.

De recreatieve functies en de cultuurhistorische waarden in het gebied Diesdonk tussen Asten en Helmond en rond de kern Ommel worden verder uitgebouwd. In het gebied Diesdonk wordt eerst een waterbergingsgebied ingericht. Over invulling van de overblijvende ruimte is nog overleg gaande tussen Asten, Helmond en waterschap Aa en Maas. Nader onderzoek moet duidelijkheid scheppen hoe het gebied uiteindelijk duurzaam ingericht moet worden. Daarbij wordt gedacht aan een combinatie van recreatie en bedrijvigheid.

Voor het dorp Heusden wordt een plan van aanpak opgesteld voor de verbetering van de leefbaarheid.

4. Someren

Langs de Aa en de Zuid-Willemsvaart liggen voorlopige reserveringsgebieden waterberging. In het gebied Diepenhoek wordt het leefgebied van de weidevogels versterkt.

De glastuinbouwsector kan zich verder ontwikkelen in en, wanneer het gebied vol is, aansluitend aan de bestaande glastuinbouwgebieden Vlasakkers en Kievietsakkers. In Someren-Heide ontstaat een landbouwontwikkelingsgebied voor de intensieve veehouderij. In het grootste deel van dit landbouwontwikkelingsgebied is nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven mogelijk. In en rond dit gebied wordt het leefgebied van struweelvogels versterkt. Hiertoe wordt een beeldkwaliteitsplan opgesteld. De grens van het stiltegebied wordt verlegd om mogelijke conflicten te voorkomen. De RNLE wordt naar het zuiden uitgebreid.

In het gehele stroomgebied van de Peeldijk worden maatregelen getroffen voor de verbetering van de waterkwaliteit, dus ook in het landbouwontwikkelingsgebied voor de intensieve veehouderij te Someren-Heide.

Het gebied Keelven wordt aantrekkelijker gemaakt voor recreanten door de aanleg van een recreatieve poort. Op deze wijze wordt de druk op de kwetsbare delen van de Strabrechtse Heide verminderd. Het gevarieerde landschap van de Somerense en Lieropse Heide bestaat uit een lappendeken van oude landschapsvormen, vennen, heideresten en latere ontginningspa-

tronen. Archeologische vindplaatsen, historische wegen en het ontstaan van het landschap worden in toeristisch-recreatieve routes opgenomen. Het gebied tussen het Keelven en de kern Someren krijgt ook een recreatief accent. Er is ruimte voor een landschapscamping, een golfbaan en een beperkte groei van verblijfsrecreatieve voorzieningen. Tevens wordt het gebied interessant gemaakt als doorgangsgebied voor de recreant door het aanleggen van enkele aantrekkelijke (fiets)routes en aangepaste landschapsontwikkeling. Met de intensieve veehouderijbedrijven in dit gebied worden de mogelijkheden van verplaatsing, samenvoeging of omschakeling onderzocht.

Het kleinschalig landschap rond en ten noorden van Lierop wordt versterkt. Door de grote hoogteverschillen op geringe afstanden is het gebied zeer belangrijk voor natuurontwikkeling. Het middeleeuwse hoevenlandschap wordt hier versterkt door differentiatie in landgebruik, natuurontwikkeling en herstel van beplanting, hakhoutwallen en kleinschalige infrastructuur. Voor de dorpen Someren-Heide, Someren-Eind en Lierop worden plannen van aanpak opgesteld voor de verbetering van de leefbaarheid.

5. Geldrop-Mierlo

Op de grens tussen de gemeenten Someren en Geldrop-Mierlo ligt het natuurgebied Sang en Goorkens. Dit gebied heeft prioriteit met betrekking tot de aanpak van de verschillende water- en natuurdoelen. Realisatie van ecologische hoofdstructuur, beekherstel en aanpak van verdroging kunnen hier optimaal gecombineerd worden. Het water stroomt vervolgens de stad Helmond in, waar ook meer ruimte zal zijn voor een natuurlijkere inpassing.

Het gebied ten zuiden van Mierlo is een kansrijk extensief recreatief gebied met toegang tot de Strabrechtse Heide. In deze omgeving is omschakeling van intensieve veehouderij naar paardenhouderij zeer goed mogelijk. Dit levert grote milieuwinst op door de vermindering van de ammoniakemissie. Daarnaast ontstaat er een nieuwe economische drager voor het buitengebied. De draagkracht van de Strabrechtse Heide is mede bepalend voor de omvang van de omschakelingen. Het Eindhovens Kanaal wordt ingericht als ecologische verbindingszone en voor extensieve waterrecreatie. Rond het kanaal worden fiets- en ruitersporen aangelegd.

6. Helmond

Het landelijk gebied rond Helmond is van groot belang als uitloopgebied voor de stedeling. Tussen Nuenen en Helmond wordt een recreatieve poort gerealiseerd om het recreatieve product te versterken.

Het gebied ten noorden van Helmond bij de Warande en langs Goorloop is voorlopig zoekgebied waterberging.

7. Nuenen

Het landgoed Gulbergen wordt ingericht en benut voor intensieve recreatie. De besluitvorming over het evenemententerrein doorloopt een eigen traject naast dat van reconstructie. De ontsluiting van het gebied wordt verbeterd en de omgeving krijgt een recreatieve functie.

Overnachtingen in oude boerderijen worden hier mogelijk gemaakt. In de omgeving wordt een nieuw bos (Vaarle) aangeplant.

Het Dommeldal is een van de stroomgebieden natuurbeken in De Peel. Hier wordt getracht alle beschikbare middelen te bundelen voor het realiseren van een maximaal resultaat. Het Dommeldal krijgt daarom ook prioriteit bij het realiseren van ruimte voor waterberging, beekherstel en ecologische hoofdstructuur, het verbeteren van de waterkwaliteit en de aanpak van de verdroging van de natte natuurparels. Dit wordt gecombineerd met landschapsontwikkeling,

met als doel het behoud van de historisch landschappelijke waarden. Groenblauwe diensten, Koopmansgelden en vrijwillige kavelruil worden gebruikt om deze doelen te realiseren en de landbouw in dit gebied te behouden.

De landschapsecologische zone tussen Nuenen en Helmond en in het Dommeldal is begrensd. Hiermee wordt de verstedelijking van het gebied een halt toe geroepen. Het gebied is belangrijk voor recreatie, zowel intensief (ontwikkeling Gulbergen) als extensief (stedelijk uitloopgebied). Er worden diverse ontsnipperingsmaatregelen genomen, zoals dassentunnels.

8. Laarbeek

Dit deelgebied kent een hoge cultuurhistorische waarde. Behoud en herstel hebben hier grote prioriteit. Het gebied is zeer geschikt als uitloopgebied en voor extensieve recreatie. Herstel van houtwallen, groenstructuren en paden is hier belangrijk.

In Beek en Donk is het doorgroeigebied voor glastuinbouw begrensd. Om een duurzame ontwikkeling mogelijk te maken van de boom- en vaste plantenteelt is tussen Beek en Donk en Lieshout een Accentgebied boom- en vaste plantenteelt aangewezen.

Ten noorden van Mariahout wordt in het landbouwontwikkelingsgebied ruimte geboden aan de intensieve veehouderij. In een deel van dit gebied is nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven mogelijk. In dit gebied wordt gelijktijdig de habitat van de struweelvogel versterkt door aanleg van laanbeplanting en struwelen.

Op de grens met reconstructiegebied Peel & Maas ligt een voorlopig reserveringsgebied waterberging bij Boerdonk. Bij Aarle-Rixtel wordt een passantenhaven gecreëerd voor de waterrecreanten. Er wordt een plan van aanpak opgesteld voor het verbeteren van de leefbaarheid in Mariahout.

4.2 Ook andere oplossingen

In een milieueffectrapport moeten de voorgenomen activiteit (het voorkeursalternatief) en het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) worden beschreven. Het MMA is het alternatief dat de best bestaande mogelijkheden om het milieu te beschermen, toepast of combineert. Het is gebruikelijk om ook andere alternatieven uit te werken. In dit reconstructieplan/ milieueffectrapport zijn alternatieven uitgewerkt voor de twee kernkwesties in het reconstructieplan: de integrale zonerings voor de intensieve veehouderij en de waterdoelen.

Naast de alternatieven is ook naar varianten gekeken. Een variant heeft betrekking op een gebiedsspecifiek aandachtspunt in een sector of een deelgebied.

In §4.2.1 wordt toegelicht hoe de alternatieven tot stand zijn gekomen. In §4.2.2 zijn de alternatieven en varianten van De Peel beschreven.

4.2.1 Alternatiewontwikkeling

In de Startnotitie MER is aangegeven hoe alternatieven worden ontwikkeld. Tijdens het opstellen van het reconstructieplan is meer inzicht ontstaan in de inhoud en het detailniveau van het plan en het beschikbare budget. Na het uitvoeren van een globale effectbepaling (quick scan) is bepaald welke alternatieven en varianten worden uitgewerkt.

4.2.2 Beschrijving van de alternatieven en varianten

In deze paragraaf zijn de alternatieven en varianten beschreven. Het voorkeursalternatief is al

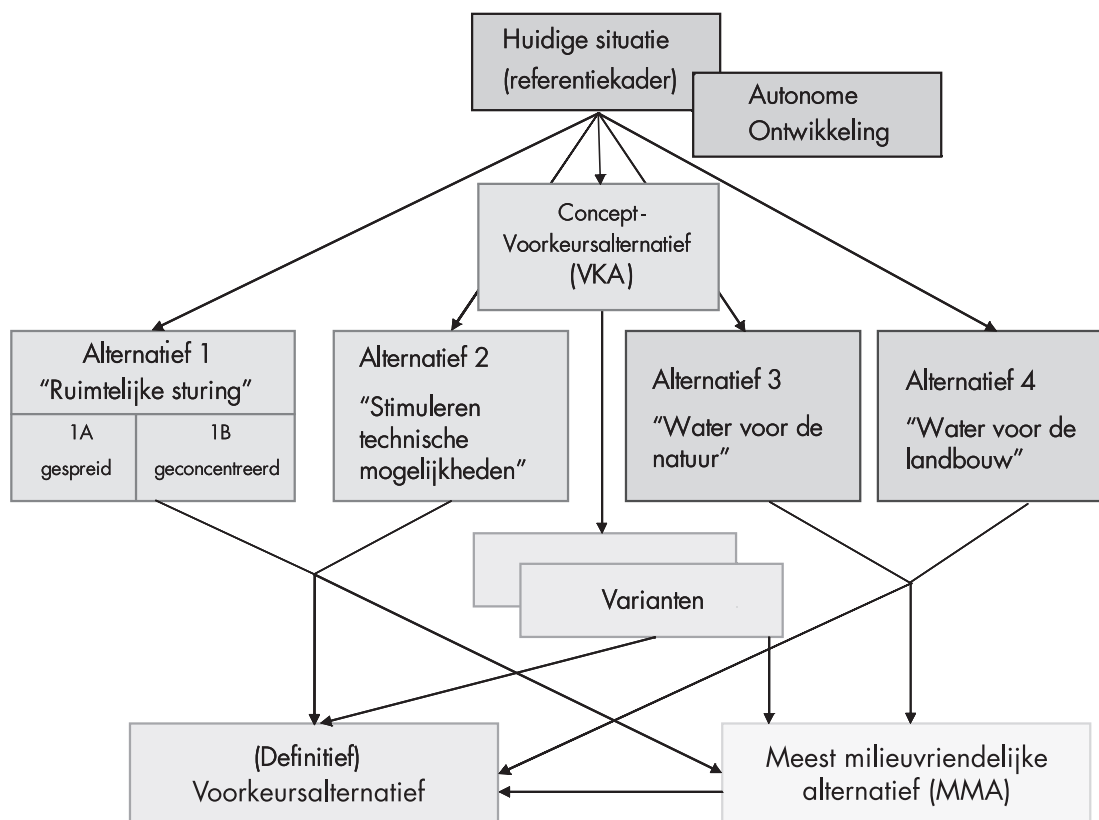
beschreven in §4.1. Het voorkeursalternatief is overigens aangepast nadat de m.e.r. is uitgevoerd. In §4.1 staat het definitieve voorkeursalternatief. Wanneer in deze paragraaf (4.2 en in hoofdstuk 5) gesproken wordt over het voorkeursalternatief, wordt steeds het concept bedoeld. Figuur 4.2 geeft schematisch de alternatieven en varianten weer.

Alternatieven

De alternatieven zijn gericht op de meest cruciale onderdelen uit de planvorming, namelijk

- de integrale zonerings;
- het treffen van verdrogingsbestrijdingsmaatregelen om de gewenste natuurdoeltypen in de natte natuurparels te realiseren, in relatie tot de waterwensen van de landbouw.

Schematisch kunnen de alternatieven als volgt worden weergegeven:

Figuur 4.2 Alternatieven en varianten in relatie tot huidige situatie, autonome ontwikkeling en voorkeursalternatief

Alternatief 1 'Ruimtelijke sturing'

Alternatief 1 is gebaseerd op de veronderstelling dat de doelstellingen voor ammoniak, stank, natuur en landschap het beste gehaald kunnen worden door een zo groot mogelijke ruimtelijke scheiding tussen de intensieve veehouderij en kwetsbare waarden. De extensiveringsgebieden worden groter dan in het voorkeursalternatief. De landbouwontwikkelingsgebieden worden kleiner: alleen de beste locaties voor inplaatsing zijn gekozen als landbouwontwikkelingsgebied.

Binnen dit alternatief zijn twee subalternatieven onderscheiden:

Alternatief 1a: beperkte concentratie met in elk reconstructiegebied voldoende inplaatsingsruimte voor de bedrijven die willen verplaatsen uit de extensiveringsgebieden en voor een deel ook uit de verwevingsgebieden.

Alternatief 1b: Sterke concentratie in enkele landbouwontwikkelingsgebieden. Het gaat om de gebieden die binnen de zeven reconstructiegebieden als meest geschikt naar voren komen.

Alternatief 2 ‘Stimuleren en technische mogelijkheden’

Alternatief 2 is gebaseerd op de veronderstelling dat de doelstellingen voor ammoniak en stank het beste (meest kosteneffectief) gehaald kunnen worden door de inzet van extra technieken. Het gaat uit van een beperkte regulering. De extensiveringsgebieden zijn in dit alternatief kleiner dan in het voorkeursalternatief.

Alternatief 3 ‘Water voor de natuur’

In alternatief 3 worden in de hele ecologische hoofdstructuur (en niet alleen in de natte natuurparels zoals is opgenomen in het voorkeursalternatief) maatregelen met gevolgen voor de omgeving genomen. Daarnaast worden in de natte natuurparels waar dit zinvol is verdergaande maatregelen voorgesteld in directe omgeving van deze parels.

Alternatief 4 ‘Water voor de landbouw’

In alternatief 4 worden de maatregelen, die in het voorkeursalternatief zijn voorgesteld, aangevuld met waterconserveringsmaatregelen op landbouwgronden, die in de huidige situatie droogteschade ondervinden.

Varianten in De Peel

De varianten zijn gericht op gebiedsspecifieke zaken. In De Peel is het volgende apart meegenomen in de effectbepaling.

- invulling van het gebied Someren-Keelven als gebied voor (nieuwe) recreatie (versus de keuze voor (bestaande) intensieve veehouderij);
- concentratie en nieuwvestiging in het landbouwontwikkelingsgebied Deurne-oost;
- geconcentreerde inzet van maatregelen en instrumenten (water en ammoniak).

Meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)

In het MMA staat het realiseren van de natuur- en milieudoelstellingen voorop.

Bij het uitwerken van het MMA is vooral gekeken naar het optimaliseren van de ruimtelijke inrichting. Alle realistische en haalbare effectbeperkende en compenserende maatregelen zijn onderzocht. Verder is gekeken naar stimulerende en/of technische maatregelen om emissies verder te beperken dan wettelijk verplicht is, naar extra maatregelen voor bodem-, (grond)water- en luchtkwaliteit, naar extra en/of strenger regulerend beleid en naar het verbeteren van de landschappelijke en natuurkwaliteit.

Dit pakket aan maatregelen, voor zover reëel en haalbaar, is gecombineerd tot het MMA; het alternatief met de minste nadelige milieugevolgen en de meeste verbeteringen voor milieu, natuur en landschap. Het MMA is ontwikkeld op basis van de effectbeschrijving en de vergelijking van de alternatieven. Figuur 4.2 geeft schematisch weer hoe het MMA en de andere alternatieven ontwikkeld zijn. Verschillende elementen van het MMA zijn meegenomen in het definitieve voorkeursalternatief.

5 Effecten

De beschrijving van de effecten is de kern van het milieueffectrapport. Basis voor de beschrijving van de effecten is het beoordelingskader. Dit bestaat uit beoordelingscriteria voor zeven thema's (water en bodem, milieu, natuur, landschap en cultuurhistorie, landbouw, recreatie en toerisme en wonen, werken en leefbaarheid).

We beschrijven de effecten in 2016 dus na uitvoering van de reconstructie. Het effect is steeds vergeleken met de huidige situatie (2004, zie hoofdstuk 2). Door de autonome ontwikkelingen (periode 2004-2016, zie hoofdstuk 2) te vergelijken met de effecten van het voorkeursalternatief wordt de meerwaarde van de reconstructie zichtbaar.

Opgemerkt wordt dat het voorkeursalternatief is aangepast nadat de effecten zijn bepaald. In §4.1 staat het aangepaste, definitieve, voorkeursalternatief. Wanneer in de hoofdstuk wordt gesproken over het voorkeursalternatief wordt het concept van het voorkeursalternatief bedoeld. Immers de effecten van het concept zijn bepaald.

In dit hoofdstuk is een samenvatting van de effecten van het 1e concept reconstructieplan De Peel weergegeven. In het vervolg van dit hoofdstuk wordt dit het voorkeursalternatief of VKA genoemd. De samenvatting bestaat uit een totaalscore tabel voor het voorkeursalternatief ten opzichte van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling. Daarna worden de effecten per thema beschreven. In hoofdstuk 9 van deel B is beschreven welke belangrijkste veranderingen zijn aangebracht in het ontwerpreconstructieplan mede op basis van deze effectbeschrijving.

5.1 Effecten voorkeursalternatief en alternatieven

In deze paragraaf zijn de effecten van het (eerste concept) voorkeursalternatief en de andere alternatieven beschreven.

Tabel 5.1 geeft een overzicht van de optredende effecten. In de tabel staat VKA voor voorkeursalternatief. HS betekent: huidige situatie. AO is de autonome ontwikkeling.

Tabel 5.1: Overzicht van de optredende effecten in De Peel

Criterion	VKA t.o.v. HS	VKA t.o.v. AO
Water en bodem		
Beïnvloeding wateroverlast	+	0
Beïnvloeding grondwaterregime natuur	++	+
Beïnvloeding waterhuishouding landbouwgronden	-	-
Beïnvloeding vochtvoorziening landbouwgronden	+	+
Beïnvloeding N/P-concentratie in het grondwater	+	0
Beïnvloeding beekherstel	+++	+

Criterium	VKA t.o.v. HS	VKA t.o.v. AO
Milieu		
Verandering depositie van ammoniak	++	+
Afname emissie van ammoniak	++	+
Afname van aantal stankgehinderden	++	+
Verandering kwaliteit stiltegebieden en donkere gebieden	--	-
Natuur		
Tempo realisering EHS	n.v.t.	++
Kwaliteit gerealiseerde EHS	++	0
Mate en kwaliteit realisatie EVZ's	+++	+
Verandering natuurwaarden in RNLE'n	++	+
Verandering instandhouding bijzondere soorten	+	0
Verandering kwaliteit "richtlijngebieden"	++	0
Landschap en cultuurhistorie		
Beïnvloeding cultuurhistorische waarden	+	+
Beïnvloeding archeologische en aardkundige waarden	+	0/+
Inpassing agrarische bedrijven	++	+
Ruimtelijke kwaliteit (o.a. RNLE, LEZ)	+	+
Landbouw		
Verandering perspectief voor verbreding van de economische basis van de landbouw	++	+
Verandering in perspectief intensieve veehouderij	+++	++
Veranderingen in perspectief voor biologische landbouw	0	0
Verandering perspectief voor de grondgebonden landbouw	++	+
Recreatie en toerisme		
Verandering perspectief toeristisch-recreatieve sector	++	+
Verbetering ruimtelijke structuur	+	0
Verandering in recreatieve belevingswaarde	++	+
Wonen, werken en leefbaarheid		
Ontwikkeling van de werkgelegenheid in het buitengebied	-	+
Veranderingen in de leefbaarheid van kleine kernen	0	+

De effectscores zijn in de tabel als volgt weergegeven:

- - -	= sterk negatief effect
- -	= negatief effect
-	= licht negatief effect
0	= geen effect
+	= licht positief effect
+ +	= positief effect
+ + +	= sterk positief effect

5.1.1 Water en bodem

Waterberging

Het voorkeursalternatief leidt tot een lichte toename van de capaciteit van regionale waterberging in vergelijking met de huidige situatie. Ook autonoom worden stappen genomen om de bergingsgebieden nader te begrenzen en te realiseren. Door het voorkeursalternatief treedt waarschijnlijk een versnelling op. Als gevolg van het voorkeursalternatief vinden ook vernatting van natuurgebieden en peilopzet in landbouwgebieden plaats (verdrogingbestrijding). Hierdoor bestaat er een risico dat deze gebieden minder water vasthouden in perioden met grote hoeveelheden neerslag.

Waterdoelen en grondwaterstand (GGOR)

Door het voorkeursalternatief worden natuurgebieden extra vernat om meer natuurdoeltypen te realiseren. Ten opzichte van de huidige situatie vindt een verbetering plaats. Bij 55% (3.046 ha) van het areaal aan natte natuur (bestaand en nog te realiseren) wordt, ten opzichte van de huidige situatie, de gewenste hydrologische randvoorwaarden gerealiseerd. Autonoom is deze realisatie 43% (2.394 ha) ten opzichte van de huidige situatie. Door het voorkeursalternatief wordt dus 12% extra aan verdroogde natuur hersteld. Deze verbetering door reconstructie kan alleen worden waargemaakt indien de ecologische hoofdstructuur ook daadwerkelijk in 2016 is gerealiseerd. Vertraging hierin leidt ook tot vertraging van het realiseren van de gewenste hydrologische randvoorwaarden. Uit berekening (TNO) blijkt dat door de voorgestelde ingrepen niet wordt voldaan aan het rijksdoel om, tot het jaar 2010, 40% van de bestaande verdroogde natuur (peiljaar 1994) te herstellen.

De meerwaarde van het voorkeursalternatief ten opzichte van de autonome ontwikkeling ligt vooral in de mogelijkheid om vernatting van omliggend landbouwgebied toe te staan. De mate van vernatting leidt overigens nauwelijks tot opbrengstderving van de omliggende landbouwgrond. Op ruim 2.000 ha (ruim 5% van het totale areaal aan landbouwgrond) worden de productieomstandigheden zelfs licht verbeterd.

Water- en bodemkwaliteit

Het voorkeursalternatief voegt weinig concrete maatregelen ter verbetering van de bodem- en waterkwaliteit toe aan de autonome ontwikkeling. Dit betekent dat er voor de water- en bodemkwaliteitsdoelstellingen nog steeds een grote opgave ligt om aan de gestelde normen te voldoen (nitraatrichtlijn en de Europese kaderrichtlijn Water).

Door maatregelen zoals het realiseren van de ecologische hoofdstructuur, extensivering van het grondgebruik en verhoging van de grondwaterstand, levert het voorkeursalternatief een beperkte bijdrage aan verbetering van de waterkwaliteit.

Beekherstel

Door het voorkeursalternatief zijn in 2016 zijn naar verwachting alle te herstellen beeksystemen (118 km) ook daadwerkelijk hersteld. Autonoom zou dit naar verwachting ook zijn gebeurd.

Door de gecombineerde inzet van instrumenten en integrale realisatie kunnen wel een versnelling in de uitvoering optreden en een grotere landschapsecologische kwaliteit worden bereikt.

Effecten van de alternatieven “water voor de natuur” en “water voor de landbouw”

Alternatief 3, “water voor de natuur”

In het studiealternatief “water voor de natuur” is voor de natuurparels De Bult, Grootte Peel en Nuenens Broek nagegaan of verdergaande maatregelen voor vernatting zinvol zijn. Gebleken is dat de hydrologische randvoorwaarden op een extra 58 ha aan natte natuur wordt bereikt door deze verdergaande maatregelen. Dit is 1% van het areaal aan natte natuur. Het effect is dus beperkt. Daarnaast blijkt dat verdergaande vernatting bij de meeste natuurgebieden gepaard gaat met aanzienlijke natschade voor de landbouw (19.000 ha extra). Er is echter wel minder droogteschade, namelijk op 17.000 ha minder dan op basis van het voorkeursalternatief.

Alternatief 4, “water voor de landbouw”

Indien extra waterconserveringsmaatregelen voor de landbouw worden genomen, leidt dit tot een vermindering van de droogteschade op 12.200 ha aan extra landbouwgrond. Deze waterconserveringsmaatregelen leiden nauwelijks tot verbetering voor de natuur maar wel tot een extra negatief effect op de fosfaatuitspoeling.

5.1.2 Milieu Emissie van ammoniak

De ammoniakemissie uit de landbouw in De Peel bedraagt in 2016 naar verwachting circa 3,7 kton. De aanzienlijke afname ten opzichte van de huidige situatie is vrijwel geheel toe te schrijven aan de autonome ontwikkeling (veranderingen in stalsystemen en mesttoediening).

De extensiveringsgebieden zorgen voor extra bescherming tegen de toename van stalemissies in de zones rondom kwetsbare natuurgebieden. De verplaatsing en beëindiging van locaties maar ook het financieel stimuleren van toepassing van bovenwettelijke emissiereducerende technieken, leidt lokaal tot een aanzienlijk afname van stalemissies in de zones rondom de meest kwetsbare natuurgebieden (Wav-A gebieden). Dit zijn positieve effecten van het voorkeursalternatief ten opzichte van de huidige situatie. Als gevolg van wetgeving is er autonoom ook al sprake van afname van de ammoniakemissie rondom kwetsbare natuurgebieden. Reconstructie heeft daarom ten opzichte van de autonome ontwikkeling een licht positief effect.

Depositie van ammoniak en stikstof op natuurgebieden

De gemiddelde stikstofdepositie op de zeer kwetsbare natuurgebieden (Wav-A gebieden) is in de huidige situatie 3.500 mol per hectare per jaar. In 2016 is deze depositie 2.200 mol per hectare per jaar. Deze afname wordt grotendeels veroorzaakt door de autonome ontwikkeling. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling leidt reconstructie slechts tot een extra afname van de gemiddelde stikstofdepositie van ruim 20 mol per hectare per jaar. Door reconstructie neemt vooral het aantal depositiepieken rond natuurgebieden sneller af. In 2016 zal de stikstofdepositie nog steeds boven het kritische niveau voor de kwetsbare natuur liggen.

Stank

Ten opzichte van de huidige situatie leidt het voorkeursalternatief tot een vermindering van het aantal stankgehinderden door stank uit stallen. Doordat de autonome ontwikkeling ook leidt tot afname van het aantal stankgehinderden (stalsystemen AMvB Huisvesting, IPPC-richtlijn, Streekplan) is het effect van reconstructie ten opzichte van deze autonome ontwikkeling neutraal tot licht positief. Dit licht positieve effect wordt onder andere veroorzaakt door het subsidiëren van bovenwettelijke technische maatregelen.

Een groot deel van de stankoverlast wordt veroorzaakt door veldemissies, na het uitrijden van mest. Het voorkeursalternatief neemt geen maatregelen gericht op het terugdringen van deze overlast.

Licht en geluid

Het voorkeursalternatief neemt weinig extra maatregelen om de toename van geluidsoverlast in de autonome ontwikkeling terug te dringen. In het voorkeursalternatief is een recreatieve poort opgenomen in het stiltegebied Strabrechtse Heide. Enkele landbouwonwikkelingsgebieden liggen naast of overlappen met stiltegebieden. Daarom scoort het voorkeursalternatief licht negatief ten opzichte van de autonome ontwikkeling en negatief ten opzichte van de huidige situatie.

Voor licht geldt eigenlijk hetzelfde als voor geluid. Het voorkeursalternatief biedt de mogelijkheid voor projectvestiging van glastuinbouw, ook van buiten het gebied. De in het voorkeursalternatief opgenomen maatregelen om donkere gebieden te herstellen zijn onvoldoende om de genoemde negatieve effecten te compenseren. Het voorkeursalternatief scoort voor licht negatief ten opzichte van de autonome ontwikkeling en negatief ten opzichte van de huidige situatie.

Effecten van de alternatieven integrale zonering in De Peel op milieu

Alternatieven 1a en 1b Ruimtelijke sturing

Bij een sterke of zeer sterke ruimtelijke sturing van de intensieve veehouderij binnen Noord-Brabant (alternatief 1a en 1b), verandert de ruimtelijke spreiding van de emissie. Door de hoge achtergronddepositie neemt de stikstofdepositie op natuurgebieden slechts beperkt af ten opzichte van het voorkeursalternatief. De emissie neemt licht toe door uitplaatsing van intensieve veehouderij naar andere reconstructiegebieden.

Bij een sterke of zeer sterke ruimtelijke sturing neemt het aantal stankgehinderden door stank uit stallen extra af omdat de groei van intensieve veehouderij dan plaatsvindt op de meest gunstige plekken.

Alternatief 2 Stimuleren en technische mogelijkheden

In alternatief 2 (inzetten op technische maatregelen, grotere verwevingsgebieden en kleinere extensiveringsgebieden), is sprake van een extra afname van ammoniakemissie en stank. De stikstofdepositie op natuurgebieden neemt meer af dan in de alternatieven met ruimtelijke sturing. Dit komt omdat technische maatregelen goedkoper zijn dan het verplaatsen van bedrijven. Bij eenzelfde budget kunnen meer knelpunten worden opgelost.

5.1.3 Natuur Ecologische hoofdstructuur

Het voorkeursalternatief leidt tot een beperkte versnelling van het proces van verwerven, inrichten en verbeteren van water- en milieuumstandigheden ten opzichte van de autonome ontwikkeling. Realisatie van de ecologische hoofdstructuur (EHS) in 2010 ligt niet binnen bereik. De hiervoor benodigde verdubbeling van de grondmobiliteit is zeer waarschijnlijk niet haalbaar. Verwerving en mogelijk inrichting in 2016 zijn wel haalbaar. De verstoring van verstoringgevoelige natuur neemt licht af door concentratie van recreatie.

Verbindingszones

Dankzij de inzet van middelen voor ecologische verbindingszones en het aanpakken van knelpunten in het ecologische netwerk zal door het voorkeursalternatief, evenals in de autonome ontwikkeling, de versnippering afnemen. Ten opzichte van autonome ontwikkeling zal het voorkeursalternatief zorgen voor een versnelling van de realisatie én de extra aanleg van faunapassages waardoor extra ontsnippering plaats vindt.

Soortenbescherming

De realisatie van de ecologische hoofdstructuur en de verbindingszones, de verbetering van de milieuomstandigheden van de ecologische hoofdstructuur, agrarisch natuurbeheer en soortenbescherming door de Flora- en Faunawet leiden naar verwachting tot een verbetering van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden en lichte vooruitgang van beschermde soorten.

Vooraf amfibieën profiteren hiervan. Overlap van de leefgebieden met reconstructie-ingrepen zwakt het positieve effect af, met name voor voor struweelvogels en dassen. Er is veel overlap van de landbouwontwikkelingsgebieden en intensieve recreatiegebieden met leefgebieden van beschermde soorten. Door een zorgvuldige inpassing van de landbouw- en recreatiegebieden kunnen nadelige effecten op deze beschermde soorten grotendeels voorkomen worden. Het leefgebied van de meeste soorten zal als gevolg van het voorkeursalternatief per saldo verbeteren. Veel maatregelen worden ook zonder het voorkeursalternatief uitgevoerd. Het voorkeursalternatief heeft per saldo dan ook een beperkte meerwaarde ten opzichte van de autonome ontwikkeling.

Effecten van de alternatieven integrale zonering in De Peel op natuur, landschap en cultuurhistorie

Alternatief 1a en 1b Ruimtelijke sturing

In de alternatieven (zeer) sterke ruimtelijke sturing zijn de landbouwontwikkelingsgebieden die overlappen met leefgebieden voor dassen, struweelvogels en weidevogels en beïnvloedingszones rondom wettelijk beschermde gebieden, begrensd als verwevingsgebied. Bovendien zijn de uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande agrarische bedrijven in de verwevingsgebieden beperkter (maximum bouwblok van 1,5 hectare i.p.v. 2,5). Door deze andere zonering en bijbehorend regulerend beleid, is de kans op aantasting van landschappelijke en natuurwaarden minder groot dan in het voorkeursalternatief.

Alternatief 2 Stimuleren en technische mogelijkheden

In alternatief 2 (minder extensiveringsgebieden dan in het voorkeursalternatief, meer verwevingsgebieden; meer inzetten op technische maatregelen en minder op verplaatsingen) is er kans op extra aantasting van landschappelijke en natuurwaarden door groei van bestaande bedrijven (t.o.v. het voorkeursalternatief) in de verwevingsgebieden. Omdat er minder bedrijven hoeven te worden verplaatst, is minder landbouwontwikkelingsgebied nodig en kan de overlap van landbouwontwikkelingsgebieden met de hiervoor genoemde leefgebieden en beïnvloedingszones rondom wettelijk beschermde gebieden vermeden worden.

5.1.4 Landschap en cultuurhistorie

Behoud en herstel van landschap en cultuurhistorie

Over het geheel genomen biedt het voorkeursalternatief veel kansen voor versterking van cultuurhistorische waarden, met name door de opgestelde cultuurhistorische hoofdstructuur De Peel (Biografie Peelland).

De positieve impulsen voor landschap en cultuurhistorie zullen vooral tot uiting komen in de Belvederegebieden Dommeldal en Griendtsveen-Helenaveen, binnen de RNLE-gebieden (Stippelberg, Kempische Beken en Peelvenen) en in de beekdalen.

Positieve veranderingen voor landschap en cultuurhistorie zijn onder meer het stimuleren van agrarisch landschapsbeheer en maatregelen ter behoud en versterking van landschap, cultuurhistorie en aardkundige waarden zoals het herstellen van de wijstgronden aan de oostzijde van De Peel, beekherstel (zoals bij de Dommel en Goorloop) en herstel of aanleg van landgoederen.

Ontwikkeling van glastuinbouw in cultuurhistorisch waardevol gebied zoals bij Helenaveen in Belvederegebied Griendtsveen-Helenaveen, is een bedreiging voor de landschappelijke en

cultuur-historische waarden. De sociale en economische ontwikkelingszones rond kleine kernen verdienen ruime aandacht met het oog op de invloed die ze kunnen hebben op historisch stedenbouwkundige kwaliteit.

Het voorkeursalternatief biedt kansen voor versterking (van beleving) van archeologische waarden, met name door de ontwikkelingsrichtingen die onder andere voor archeologische waarden zijn aangewezen in de “Biografie Peelland”. Anderzijds zijn er ook risico's op aantasting van deze waarden, met name bij bouwwerkzaamheden en grondverzet in of rondom archeologische monumenten of in gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde bijvoorbeeld rond Someren.

Aardkundige waarden zullen bij de uitvoering van het voorkeursalternatief veelal inpasbaar zijn zonder afbreuk te doen aan deze waarden en objecten, vooral omdat via de “Biografie Peelland” veel aardkundige waarden in kaart zijn gebracht.

De veranderingen in het landschapsbeeld als gevolg van het voorkeursalternatief zullen een licht positieve invloed op de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied hebben. De bestaande kenmerken van het landschap worden in grote delen van het reconstructiegebied versterkt (onder andere door de maatregelen in het kader van “Biografie Peelland”), zoals in de beekdalen en in de RNLE-gebieden. In de landschappelijk open gebieden (de Peelontginningen) is echter inplaatsing van nieuwe intensieve veehouderijbedrijven voorzien, evenals glastuinbouw. Beeldkwaliteitsplannen bieden kansen voor goede inpassing van ontwikkelingen (bijvoorbeeld van agrarische bebouwing) in het landschap. Een aantal maatregelen en activiteiten ten aanzien van dit thema zou ook in de autonome ontwikkeling plaatsvinden maar naar verwachting in beperktere mate. Immers, een aantrekkelijker landschap is autonoom ook een belangrijk thema in plattelandsvernieuwing.

5.1.5 Landbouw

Ruimtelijke structuur intensieve veehouderij

Als gevolg van de zonerings- en verwevingsgebieden, extensiveringsgebied, verwevingsgebied en landbouwontwikkelingsgebied zijn er in het voorkeursalternatief per saldo beduidend meer intensieve veehouderijlocaties, die extra ontwikkelingsruimte krijgen, dan bedrijven die beperkt worden in hun ontwikkelingsmogelijkheden. Daarnaast bevat het voorkeursalternatief ook ruime middelen om bedrijven, die op hun huidige plek nu al of door de vaststelling van het reconstructieplan weinig ontwikkelingsmogelijkheden hebben, te verplaatsen of te beëindigen. Daarom scoort het voorkeursalternatief zeer positief op verandering in het ruimtelijke ontwikkelingsperspectief van de intensieve veehouderij ten opzichte van de huidige situatie.

In het voorkeursalternatief De Peel is ruim 3.200 hectare landbouwontwikkelingsgebied aangewezen. Dit areaal is zeer ruim in relatie tot het aantal te verplaatsen locaties uit de extensiveringsgebieden. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor omschakeling naar intensieve veehouderij op agrarische bouwblokken in de verwevingsgebieden en de landbouwontwikkelingsgebieden.

Ruimtelijke structuur overige landbouw

Het perspectief voor grondgebonden landbouw wordt door voorkeursalternatief beperkt vergroot door een hogere grondmobiliteit, een betere verkaveling, meer mogelijkheden voor verbreding in samenhang met andere functies en meer kansen op een financieel haalbare extensivering (melkveehouderij) in kwetsbare gebieden. Er zal zich autonoom ook een intensivering van de melkveehouderij blijven voordoen (meer koeien per ha bedrijfsoppervlakte), hetgeen ongewenst is met het oog op uitspoeling van meststoffen naar grond- en oppervlaktewater. Het voorkeursalternatief onderschrijft het beleid voor intensieve plantaardige teelten, zoals neergelegd in de beleidsnotitie ‘Teeltondersteunende voorzieningen’. In dat plan zijn nog geen

concrete gebieden aangewezen voor intensieve teelten en teeltondersteunende voorzieningen. Het voorkeursalternatief biedt wel mogelijkheden voor het oplossen van knelpunten, bijvoorbeeld het oplossen van enkele tientallen problemen rond glastuinbouwbedrijven in combinatie met een ontwikkelingsgebied glastuinbouw bij Deurne.

Verbrede landbouw

Het voorkeursalternatief biedt ten opzichte van de huidige situatie meer mogelijkheden voor verbredingsactiviteiten dankzij verruimde planologische mogelijkheden. Ontwikkelingen gericht op verbreding zullen financieel worden ondersteund. De samenwerking tussen agrarische ondernemers onderling en met andere partijen wordt bevorderd.

Het positieve effect van het voorkeursalternatief ten opzichte van de autonome ontwikkeling is minder groot doordat een aantal ontwikkelingen ook zonder reconstructie zouden plaatsvinden.

Duurzame productie

De in het voorkeursalternatief opgenomen maatregelen ter bevordering van de biologische landbouw kunnen een verschil gaan maken met de autonome ontwikkeling, mits een concrete invulling aan vooral de vraagzijde vorm krijgt in de planperiode. Door gebrek aan zicht op de maatregelen die worden genomen, is het effect nu niet in te schatten. Het doel van 10% biologische landbouw in 2010 wordt waarschijnlijk niet gerealiseerd.

5.1.6 Recreatie en toerisme

Over het geheel genomen zorgen de stimulansen voor kwaliteitsverbetering en innovaties ervoor dat het voorkeursalternatief duidelijk positief scoort op het onderdeel 'Verandering perspectief voor de toeristisch recreatieve' sector ten opzichte van de huidige situatie. Ten opzichte van de autonome ontwikkeling scoort het voorkeursalternatief wat minder positief. Vooral omdat initiatieven en ontwikkelingen naar verbreding en verbetering van het aanbod (Ontspannend Brabant) ook zonder de reconstructie in gang waren gezet en een positief effect op de toeristisch-recreatieve structuur zouden hebben. Probleempunten zijn de geplande intensief recreatieve ontwikkelingen in kwetsbare gebieden. Zo overlappen in De Peel enkele intensief recreatieve gebieden met een RNLE, met de ecologische hoofdstructuur, met landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle gebieden of met gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde. Hiervoor worden in het voorkeursalternatief weinig of geen oplossingen aangedragen.

5.1.7 Wonen, werken en leefbaarheid

Economische vitaliteit

Het autonome verlies aan arbeidsplaatsen in de agrarische sector is niet op te vangen met nieuwe werkgelegenheid in het buitengebied. Binnen het voorkeursalternatief zijn echter diverse mogelijkheden gecreëerd om dit verlies toch zoveel mogelijk op te vangen. Daarnaast kunnen initiatieven elders ook bijdragen aan opvang van het verlies aan werkgelegenheid, zodat het effect op de totale economische ontwikkeling beperkt zal zijn.

Leefbaarheid

Om de leefbaarheid op peil te kunnen houden, moet er economisch draagvlak zijn. Dit draagvlak kan negatief worden beïnvloed (bijvoorbeeld door het verminderen van de agrarische bedrijvigheid) of positief (door de ontwikkeling van nieuwe economische dragers). Deze ontwikkelingen doen zich ook zonder reconstructie voor. Het voorkeursalternatief zal deze al bestaande dynamiek beïnvloeden.

In het voorkeursalternatief zijn enkele specifieke ingrepen opgenomen die gericht zijn op een verbetering van de leefbaarheid in de kleine kernen. Hierbij gaat het om zowel organisatori-

sche maatregelen, zoals de ondersteuning bij het opstellen van dorpsontwikkelingsplannen voor de aandachtskernen leefbaarheid, als om het ondersteunen van maatregelen. Dit zijn bijvoorbeeld de verplaatsing van bedrijven, de bevordering van nieuwe economische dragers en het terugdringen van stankhinder bij bedrijven.

Het effect ten opzichte van de huidige situatie is waarschijnlijk neutraal in verband met de reeds autonome afname van de leefbaarheid van de kleine kernen (zowel feitelijke leefbaarheid als mogelijkheden voor woningbouw). Ten opzichte van de autonome ontwikkeling kan door de opgenomen directe en indirecte maatregelen een beperkt positief effect worden verwacht.

Verkeer en vervoer

Rond de landbouwontwikkelingsgebieden (vrachtverkeer), de recreatieve poorten en de intensief recreatieve gebieden (personenverkeer) zullen verkeersstromen toenemen. In algemene zin wordt een afname van vooral landbouwverkeer verwacht in de extensiveringsgebieden. In het gehele gebied wordt een afname van het landbouwverkeer verwacht door de ontwikkeling naar minder maar grotere en meer gesloten bedrijven in de intensieve veehouderij. Per saldo kan voor heel De Peel verwacht worden dat deze verschuivingen in verkeersstromen elkaar in evenwicht houden.

5.2 Effecten van de varianten

Effecten van variant 1: Gebied Someren-Keelven

Het gebied Someren-Keelven is door zijn ligging een gebied dat uitermate geschikt is voor de ontwikkeling van recreatie. Vanuit natuuroogpunt leidt de ontwikkeling van recreatie in het westen van het projectlocatiegebied tot ongewenste verstoring van de natuur. De noordelijke en zuidelijke delen van het projectlocatiegebied liggen minder gunstig in verband met de afstand tot de kern Someren. Het midden van het projectlocatiegebied lijkt dus het meest in aanmerking te komen voor ontwikkeling van de recreatie.

Indien hier recreatie wordt ontwikkeld, kan dit voor de omliggende intensieve veehouderijbedrijven in de verwevingsgebieden er wel toe leiden dat zij op termijn niet verder kunnen uitbreiden omdat hun stankcirkels tegen recreatieve bedrijven komen te liggen. Door de recreatie geclusterd te ontwikkelen, wordt het aantal intensieve veehouderijbedrijven dat problemen gaat krijgen door recreatieve ontwikkelingen verkleind.

Effecten van variant 2: Concentratie en nieuwvestiging in landbouwontwikkelingsgebied Deurne-oost

Het landbouwontwikkelingsgebied Deurne-oost is een behoorlijk groot gebied. Nieuwvestiging in dit gebied kan diverse negatieve milieueffecten hebben. Deze zijn sterk afhankelijk van de plaats van nieuwvestiging. Het zuidoostelijke deel van het landbouwontwikkelingsgebied is dasenleefgebied. Hier veroorzaakt nieuwvestiging extra verstoring en afname van het leefgebied van de das. Het zuidoostelijke deel ligt bovendien binnen een afstand van 1.500 meter en voor een deel ook binnen een afstand van 1.000 meter van het zeer verzuringsgevoelige Habitat- en Vogelrichtlijngebied Deurnse Peel.

Het noordoostelijke deel van het landbouwontwikkelingsgebied Deurne-oost ligt binnen een afstand van 1.500 meter en voor een behoorlijk groot deel ook binnen een afstand van 1.000 meter van het zeer verzuringsgevoelige Habitat- en Vogelrichtlijngebied De Bult. Tenslotte liggen er nog enkele kwetsbare Wav-gebieden (B-gebieden) in het landbouwontwikkelingsgebied. De overige delen van het landbouwontwikkelingsgebied Deurne-oost zijn in het algemeen redelijk tot zeer geschikt voor nieuwvestiging. Alleen aan de randen kunnen plaatselijk knelpunten ontstaan door stank (met name rondom Deurne) en struweelvogels (noordwestelijk hoekje en oostelijk

enkele percelen). Deze effecten zijn waarschijnlijk goed te mitigeren of te compenseren. De vraag of nieuwvestiging in de minder geschikte delen per saldo toch milieuwinst oplevert, is niet direct te beantwoorden. Dit is afhankelijk van de knelpunten die opgelost worden door de bedrijven uit te plaatsen. Indien er geen goede inplaatsingslocaties meer beschikbaar zijn, zal per geval bezien moeten worden of inplaatsing op minder geschikte locaties milieuwinst oplevert en of deze milieuwinst opweegt tegen de kosten van verplaatsing.

Effecten van Variant 3: Geconcentreerde inzet van maatregelen en instrumenten (water en ammoniak)

Binnen De Peel ligt 5.547 ha natte natuur. Middels de maatregelen van het voorkeursalternatief worden in 3.046 ha de gewenste hydrologische condities gerealiseerd. Uit de uitgevoerde berekening blijkt dat aanvullende maatregelen slechts beperkt effect sorteren. Door extra vernatting in het landbouwgebied rondom de natuurparels De Bult, Nuenens Broek en de Grootte Peel en Deurnse Peel toe te staan, neemt het areaal hersteld gebied toe met 'slechts' 60 ha. In De Bult is de relatieve winst ten opzichte van het voorkeursalternatief het grootst. Het natuuralternatief zorgt voor een verdubbeling van het aantal hectare waarop de natuurdoelen worden gehaald.

In overleg met de eigenaren en gebruikers van de omliggende agrarische gronden kunnen maatregelen worden genomen die leiden tot een beperking van de bemesting zodat er op vrijwillige basis een "waterkwaliteitsbuffer" rondom de gebieden wordt gecreëerd. Ook kan op deze wijze een eventueel optredend negatief bij-effect van de vernatting (extra uitspoeling van fosfaat) worden gecompenseerd. Rondom de grote natuurgebieden - Grootte Peel en Deurnse Peel, Strabrechtse Heide en Stippelberg - is hiermee relatief de meeste milieuwinst te behalen.

De kansen om milieuwinst te behalen door middel van verplaatsing van bedrijven, in combinatie met het stimuleren van bovenwettelijke technieken om stalemissies te verkleinen en stimulerende maatregelen om veldemissies te beperken, zijn het grootst in de volgende extensiveringsgebieden rondom natuurgebieden: Deurnse Peel, Strabrechtse Heide, Stippelberg (ten zuiden van De Mortel en ten zuiden van De Rips) en de natuurgebieden ten noorden van De Rips en Brouwhuise Heide.

6 Uitvoering

In de reconstructie staat de uitvoering centraal. Alle inspanningen en afspraken zijn erop gericht om in de periode tot 2016 de reconstructiedoelen te realiseren.

De reconstructie van het landelijk gebied is een ambitieus, ingrijpend en nieuw proces. Gezamenlijk zetten overheden en maatschappelijke organisaties (de reconstructiepartners, zie §1.2) hun schouders onder de reconstructie. Alleen op deze wijze kunnen de kansen voor een vernieuwing van het platteland optimaal worden benut.

De vorige hoofdstukken van dit plan bevatten de ambities voor De Peel. Dit hoofdstuk geeft aan hoe we dit plan gaan uitvoeren. Hierbij gaan we eerst in op de uitvoeringsstrategie (§6.1) en de uitvoeringsorganisatie (§6.2). Vervolgens geven wij in §6.3 aan welke onderdelen van het reconstructieplan wij uit willen werken voor de uitvoering. In §6.4 geven wij een indicatie van de kosten van dit plan en de verdeling van de kosten over de partijen. De inzet van regelingen en instrumenten komt aan bod in §6.5. Paragraaf 6.6 gaat in op het flankerend beleid.

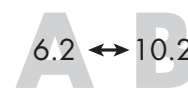
6.1 Uitvoeringsstrategie

In dit plan staan de doelen centraal. Deze veranderen niet gedurende de planperiode, alleen de manier waarop de doelen gerealiseerd worden kan veranderen. Door verschillen tussen regio's kunnen dezelfde doelen in het ene gebied anders aangepakt worden dan in het andere gebied. Bij dit alles houden we het totale programma in het oog. Om de doelen te realiseren hebben we een vierjarig uitvoeringsprogramma gemaakt, waarin staat beschreven hoe we de doelen gaan realiseren, hoeveel dat kost en wie dat betaalt. Eén keer per jaar kijken we of dit uitvoeringsprogramma geactualiseerd moet worden. Verder monitoren we om te kijken hoever we van onze doelstelling af zitten, zodat we onze activiteiten kunnen bijsturen.

De uitvoering van de reconstructie vergt een grote inzet van alle partijen, maar vooral een grote creativiteit en bereidheid om samen te werken in de manier waarop het proces wordt opgepakt. Wij willen dit vorm geven door in een vroeg stadium betrokkenen bij elkaar te brengen om gezamenlijk te bepalen welke projecten nodig zijn om de gestelde doelen in de praktijk te realiseren. Reconstructie is geen vrijblijvend proces, alle partijen moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Samenwerking is de sleutel tot succes. De samenwerking, die daarbij de afgelopen jaren al is ontstaan, is van essentieel belang om tot een effectieve uitvoering te komen. Waar nodig stimuleren we de totstandkoming van nieuwe samenwerkingsverbanden. Wij willen dat de mensen uit het gebied op een goede manier betrokken worden bij ons werk en kunnen participeren in projecten. Daarom communiceren we naar de streek over onze activiteiten en betrekken we burgers actief bij de uitvoering waar dat nodig is.

6.2 Uitvoeringsorganisaties

Voor het bereiken van de doelen van de reconstructie is een effectieve, gebieds- en oplossingsgerichte organisatie heel belangrijk. Daarbij staat voorop dat de uitvoering primair een verantwoordelijkheid van (partners in) De Peel is.

De rol van reconstructiecommissie De Peel is tweeledig. Enerzijds is zij verantwoordelijk voor het op gang brengen en organiseren van het regionale uitvoeringsproces en het betrekken van de streek bij de uitvoering. Anderzijds heeft zij een belangrijke rol bij de (bestuurlijke) begeleiding van projecten in het uitvoeringsprogramma.

Hiervan afgeleid zijn werkzaamheden op het gebied van planning en bewaking van de voortgang van de uitvoering (zie §10.7 van deel B).

In een uitvoeringsconvenant tussen de provincie en de partijen in De Peel worden afspraken gemaakt over de uitvoering van het regionale uitvoeringsprogramma. De afspraken gaan onder andere over de samenwerking binnen de reconstructiecommissie en de coördinerende en adviserende rol van de reconstructiecommissie.

De uitvoerende partijen in De Peel streven naar een samenwerkingsverband waarbinnen ze hun inzet voor de uitvoering van het reconstructieplan kunnen bundelen. De medewerkers binnen dit samenwerkingsverband begeleiden initiatieven zonder op de stoel van de initiatiefnemer te gaan zitten. Het samenwerkingsverband bestaat uit een mix van medewerkers van de verschillende uitvoerende partijen in de streek. Daarmee ontstaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering en wordt kennisuitwisseling bevorderd.

Uitvoeringsorganisatie in De Peel

Wil reconstructiecommissie De Peel haar taken op het gebied van de uitvoering adequaat kunnen uitvoeren dan moeten zij in staat worden gesteld gebruik te maken van (ambtelijke) capaciteit van deelnemende partijen in de uitvoering. Deelnemende partijen in de uitvoering vormen daarom een flexpool, welke gezien kan worden als een loket (frontoffice) van de streek zelf. Duidelijk moet zijn dat de flexpool geen verantwoordelijkheden overneemt van deelnemende partijen. De eindverantwoordelijkheid voor de individuele projecten blijft bij de initiatiefnemers zitten. Dit laat onverlet dat een initiatiefnemer aan de flexpool wel ondersteuning kan vragen. Voor de flexpool en de initiatiefnemers van projecten moeten ondersteunende bureaus (backoffice) worden georganiseerd op zowel provinciaal als lokaal niveau.

Flexpool

Uitgangspunt voor de organisatie op bovenlokaal niveau is dat alle partijen die op dat niveau de uitvoering kunnen en willen faciliteren hun krachten bundelen en met elkaar samenwerken. Het betreft dan vooral de inzet van personele capaciteit en de werving en inzet van financiële middelen voor de projectuitvoering. De specifieke verantwoordelijkheden, rollen en expertises van deze partijen moeten in de samenwerking worden gerespecteerd en tot uitdrukking worden gebracht, zodat (ook hier) de integrale aanpak gewaarborgd wordt. De flexpool kan door de inbreng van verschillende expertises beschouwd worden als een kenniscentrum waar deelnemende partijen naar hun achterban gebruik van kunnen maken. De belangrijkste taken van de flexpool zijn de volgende:

- het bieden van ondersteuning aan de lokale, gemeentelijke organisaties,
- het begeleiden, ondersteunen en eventueel (tijdelijk) trekken van bovenlokale initiatieven en projecten,
- mobiliseren en verbinden van mensen, partijen en belangen in de regio,
- en het verrichten van taken ter ondersteuning van de reconstructiecommissies.

6.3 Uitwerking van het reconstructieplan

6.3 ↔ 11.3

Ons reconstructieplan moet op sommige onderdelen nog nader uitgewerkt worden, voordat met de uitvoering aan de slag kan worden gegaan.

Dit betreft onder andere de gebieden waar inzet van het instrument herverkaveling wordt beoogd. Voor deze gebieden moet een planuitwerking (URP=uitwerking van het reconstructieplan) gemaakt worden. In De Peel wordt hiervan in dit reconstructieplan geen gebruik gemaakt.

De uitwerkingen doorlopen dezelfde procedure als dit reconstructieplan en maken na vaststelling onderdeel uit van dit reconstructieplan.

6.4 Indicatieve kosten

6.4 ↔ 10.3

De bekostiging van het uitvoeringsproces is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de reconstructiepartners.

Wij hebben op basis van normkosten de totale kosten tot 2016 berekend. Voor de realisatie van het voorkeursalternatief (doelen 2016) worden de kosten geraamd op ruim € 380 miljoen.

Tabel 6.1 geeft een overzicht van de indicatieve kosten per thema.

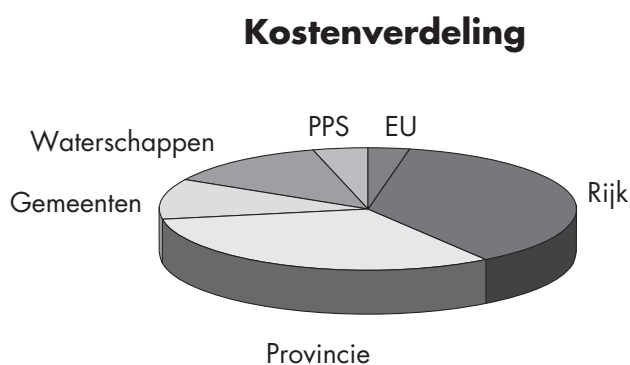
Tabel 6.1 **Indicatieve kostenverdeling**

Thema	Kosten t/m 2016
Water en bodem	€ 42.700.000
Milieu	€ 93.900.000
Natuur	€ 122.000.000
Landschap en cultuurhistorie	€ 25.100.000
Landbouw	€ 86.000.000
Recreatie	€ 4.400.000
Wonen, werken en leefbaarheid	€ 5.500.000
Uitvoeringsorganisatie e.d.	€ 3.000.000
Totaal	€ 382.600.000

In tabel 6.2 en figuur 6.1 is per thema een indicatieve verdeling van de kosten tussen de verschillende partijen weergegeven. Bij deze verdeling is ook rekening gehouden met de bijdragen van maatschappelijke partijen en derden. Een indicatieve verdeling per doel is opgenomen in het uitvoeringsprogramma De Peel.

Tabel 6.2 **Indicatieve kostenverdeling**

Kostenverdeling		Indicatief bedrag	
EU	4%	€	15.000.000
Rijk	36%	€	138.000.000
Provincie	31%	€	118.000.000
Gemeenten	11%	€	42.000.000
Waterschappen	14%	€	54.000.000
Maatschappelijke partijen en derden	4%	€	15.000.000
Totaal	100%	€	382.000.000

Figuur 6.1 Indicatieve verdeling van de kosten over de verschillende partijen voor de periode 2005-2016

6.5 Samenhang in regelingen en instrumenten

6.5 ↔ 10.4
A B

Ontwikkelingsgerichtheid is een belangrijk uitgangspunt voor de uitvoering van de reconstructie. De ontwikkeling van projecten en realisatie van doelen willen we zoveel mogelijk sturen door stimulerend beleid. Regulering zal op bepaalde punten nodig blijven. Het accent ligt daarbij sterk op stimulering en minder op (extra) regulering.

Voor het landelijk gebied bestaan veel regelingen en instrumenten. Specifiek voor de doelen van de reconstructie zijn de afgelopen jaren bijvoorbeeld de regeling Ruimte voor Ruimte en de Ontwikkelingsbureau Intensieve Veehouderij ontwikkeld.

Tot op heden zijn die regelingen en instrumenten grotendeels naast elkaar ingezet. Gezien de doelen die we willen bereiken, zetten we de verschillende regelingen en instrumenten in samenhang met elkaar in. Ook de behandeling van aanvragen vindt gecoördineerd plaats. Als er hiaten in instrumenten zijn, dan ontwikkelen we nieuwe instrumenten.

In hoofdstuk 10 van deel B wordt uitgebreid ingegaan op de instrumentenpakketten.

Om alle goede projecten en projectideeën van de grond te krijgen, willen wij meer samenhang brengen in de inzet van bestaande instrumenten. Daarnaast willen we waar nodig nieuwe instrumenten ontwikkelen.

6.6 Flankerend beleid

Flankerend beleid komt in beeld als de uitvoering van de reconstructie gevolgen heeft voor de individueel belanghebbenden. De reconstructiecommissie heeft tijdens die voorbereiding van het reconstructieplan zoveel mogelijk gezocht naar oplossingen die zo min mogelijk schade toebrengen aan individuele belangen. Het reconstructieplan kan echter ingrijpende gevolgen hebben. Het is daarom niet te vermijden dat ten behoeve van het algemeen belang individuen nadeel ondervinden. Daarom is flankerend beleid ontwikkeld. Het begrip flankerend beleid wordt gebruikt voor verschillende vormen van compensatie. Het is gericht op het voorkomen van schade en op het aanbieden van alternatieven. Dit vraagt maatwerk.

Flankerend beleid

Het algemeen belang, dat gediend is met realisering van het reconstructieplan, heeft soms gevolgen voor individuele belangen. Daar moet bij de opstelling of bij de uitvoering van het plan rekening mee worden gehouden in die zin dat er een oplossing gevonden moet worden voor het individuele belang. Voorkomen moet worden dat een belanghebbende onevenredig nadeel ondervindt van het reconstructieplan.

Hierbij zijn twee situaties te onderscheiden:

1. De totstandkoming en uitvoering van het reconstructieplan. Hierin zoeken wij actief naar een oplossing om te voorkomen dat er onevenredig nadeel ontstaat. Het gaat om verschillende compenserende maatregelen, die samen flankerend beleid worden genoemd.
2. De vaststelling van het reconstructieplan. Daarbij kan een belanghebbende als gevolg van het reconstructieplan schade lijden die niet of niet geheel ten laste van hem behoort te blijven en die niet op een andere wijze wordt vergoed. Hiervoor wordt de term planschade gebruikt.

Procedure

Het moet voor iedereen duidelijk zijn hoe het flankerend beleid gestalte krijgt. Er is een protocol opgesteld, waarin staat tot wie mensen zich kunnen richten met een verzoek om flankerend beleid. De reconstructiecommissie speelt bij de behandeling van deze verzoeken een centrale rol. Gedeputeerde Staten zijn het bestuursorgaan dat uiteindelijk verantwoordelijk is voor de uitvoering. Verder wordt de mogelijkheid van het instellen van een onafhankelijke commissie van deskundigen, die adviseert over verzoeken om flankerend beleid, onderzocht. De gebiedscoördinator, tevens secretaris van de reconstructiecommissie, draagt zorg voor de afwikkeling van dergelijke verzoeken.

De maatregelen die in het kader van flankerend beleid ingezet kunnen worden, staan in het overzicht in hoofdstuk 10 van deel B.

Verzoeken om schadevergoeding

Hoe zorgvuldig dit flankerend beleid ook is en bij de totstandkoming en uitvoering ook wordt toegepast, de situatie kan zich voordoen dat flankerende maatregelen geen soelaas bieden. In dat geval kan de belanghebbende een verzoek tot schadevergoeding indienen. Dergelijke planschadeclaims kunnen pas worden ingediend nadat het reconstructieplan rechtskracht heeft gekregen.

Voor de behandeling van verzoeken om schadevergoeding is een procedure opgesteld, waarin iedereen kan lezen hoe de behandeling van het schadeverzoek plaatsvindt.

Bijlage 1 Verklaring begrippen

A- en B-gebieden A-gebieden: ‘zeer kwetsbare natuurgebieden’: gebieden die zeer gevoelig zijn voor verzuring (de kritische depositiewaarde ligt lager dan 1400 mol stikstof per ha per jaar). B-gebieden: ‘kwetsbare gebieden’: gebieden die gevoelig zijn voor verzuring (de kritische depositiewaarde ligt op of boven 1400 mol stikstof per ha per jaar). De A- en B-gebieden vormen samen de ‘kwetsbare gebieden’ zoals bedoeld in de Wet ammoniak en veehouderij.

Aandachtsgebieden landschap Gebieden waar projecten gestart worden die gericht zijn op verbetering van de landschappelijke kwaliteit.

Aanhoudingsplicht De plicht van burgemeester en wethouders om hun beslissing op een verzoek om bouwvergunning of aanlegvergunning, die niet in strijd is met het geldend bestemmingsplan, voorlopig niet te nemen (aan te houden) in afwachting van een aanpassing van dat bestemmingsplan.

Aankoopstrategieplan (ASP) Plan voor grondverwerving ten behoeve van de ecologische hoofdstructuur waarin staat welke knelpunten worden aangepakt, in welke planperiode dat gaat gebeuren en op welke wijze dat plaats zal gaan vinden.

Aardkundige waarden Gebieden met waardevolle aardkundige elementen met betrekking tot reliëf en bodem die een bepaalde (beperkte) mate van bescherming genieten.

Aardkundige waarden Verschijnselen en processen van de niet-levende natuur (geologie, reliëf, bodem, water) - al dan niet mede teweeggebracht door menselijk handelen - die een bijzondere betekenis hebben voor de mens omdat zij inzicht geven in de natuurlijke ontstaansgeschiedenis van een gebied en/of omdat zij (mede)bepalend zijn voor de identiteit en belevingswaarde van het landschap.

Aardkundig waardevolle gebieden Gebieden van provinciale of (inter)nationale betekenis, aangewezen in het Streekplan Noord-Brabant 2002, waar de natuurlijke ontstaanswijze herkenbaar is doordat aardkundige verschijnselen er nog een gave vorm hebben en/of in onderlinge samenhang voorkomen.

Achtergronddepositie De neerslag van stoffen uit de lucht (bijvoorbeeld ammoniak of stikstofdioxiden) in een bepaald gebied, waarbij de herkomst van de stoffen buiten dit gebied ligt.

Agrarisch bedrijf Een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen of het houden van dieren.

Achtergronddepositie De neerslag van stoffen uit de lucht (bijvoorbeeld ammoniak of stikstofdioxiden) in een bepaald gebied, waarbij de herkomst van de stoffen buiten dit gebied ligt.

Agrarisch natuurbeheer Natuurbeheer op landbouwgronden uitgevoerd door boeren gecombineerd met de agrarische bedrijfsvoering.

Agrarische hoofdstructuur (AHS) Het gebied buiten de GHS en de bebouwde kernen en infrastructuur waar de instandhouding en de versterking van de landbouw voorop staan (aangeduid in het Streekplan Noord-Brabant 2002).

Agribusiness Bedrijven die goederen en diensten leveren aan land- en tuinbouwbedrijven of zorgen voor verwerking, afzet en transport van agrarische producten van de primaire land- en tuinbouwbedrijven.

Agrotourisme Alle vormen van recreatie en toerisme op agrarische bedrijven.

Akkoord van Cork Akkoord tussen de reconstructiepartners in Noord-Brabant over het vervolg van de revitalisering, gesloten op 11 juli 2003.

(MER)-Alternatief Eén van de mogelijke (sets) oplossingen in het kader van de milieueffectrapportage.

Archeologie Wetenschap van menselijke samenlevingen op grond van bodemvondsten en opgravingen.

Archeologische Monumenten Kaart (AMK) Kaart waarop alle bekende archeologische monumenten staan. Hierop staan de wettelijk beschermde archeologische terreinen, terreinen waarvoor wettelijke of planologische bescherming in voorbereiding is, en zijn de niet-wettelijke archeologische terreinen afgebeeld. Deze terreinen met bekende archeologische waarden zijn gewaardeerd op basis van kwaliteit, zeldzaamheid en contextwaarde.

Archeologische vindplaats Locatie waar zich archeologische sporen en vondsten bevinden.

Autonome ontwikkeling (AO) Ontwikkelingen die plaatsvinden zonder dat één van de alternatieven wordt uitgevoerd en waartoe al wel besloten is.

Bebouwingscluster Een vlakvormige verzameling van gebouwen bij een kruispunt van wegen in het buitengebied.

Bebouwingsconcentratie Een door een besluit van de gemeenteraad - op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening - aangegeven kernrandzone, bebouwingslint of bebouwingscluster met een historisch gegroeide menging van kleinschalige buitengebied- en niet buitengebiedfuncties.

Bebouwing Eén of meerdere bouwwerken.

Bebouwingslint Een lijnvormige verzameling van gebouwen langs een weg in het buitengebied, doorgaans dubbelzijdig aanwezig, met geringe afstanden tussen de bouwkeuzes.

Beeldkwaliteitsplan Een plan, opgesteld als aanvulling op het ruimtelijke plan dat zich doorgaans vooral richt op functionele kwaliteiten, dat de na te streven beeldkwaliteit beschreven. Dat gebeurt onder meer door aan te geven op welke ruimtelijke kenmerken van landschap en bebouwing en landschappelijke structuren en elementen moet worden ingespeeld en welke streefbeelden daarbij gelden.

Beheersovereenkomst Overeenkomst die een grondeigenaar en de overheid afsluiten om in de overeenkomstig aangewezen gebieden het beheer van een bepaald grondoppervlak aan te passen ten gunste van de natuur. De grondeigenaar krijgt hiervoor een financiële vergoeding.

(m.e.r.)-beoordelingskader Set van toetsingscriteria op basis waarvan het plan beoordeeld wordt op (milieu-) effecten.

Bevoegd gezag Het orgaan dat bevoegd is ter zake besluiten te nemen in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Bij bijvoorbeeld een bestemmingsplan is het bevoegd gezag de gemeente, bij een Streekplan is dat de provincie.

Biologische landbouw Gecertificeerde vorm van landbouw waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van korte gesloten kringlopen en natuurlijk evenwicht. Daarom wordt er geen gebruikgemaakt van kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen. Belangrijke elementen zijn een goede mineralenbeheersing, een ruime vruchtwisseling, een goede bodemvruchtbaarheid, het gebruik van resistente gewassen en mechanische onkruidbestrijding. Er is ook veel aandacht voor het welzijn van dieren.

Blauw knooppunt Een blauw knooppunt bevindt zich op de overgang tussen twee deelstroomgebieden. Ter plaatse van een blauw knooppunt dient de kwaliteit van het water te voldoen aan de eisen die door het benedenstrooms gelegen gebied gesteld worden.

Bodemarchief De archeologische informatie die in de bodem aanwezig is. Deze informatie is de weerslag van menselijke activiteiten in het verleden.

Bouwblok Een in een bestemmingsplan vastgelegde ruimtelijke eenheid, waarbinnen de bebouwing ten behoeve van een bestemming moet worden geconcentreerd.

Bouwblok op maat Het bouwblok op maat principe gaat uit van de normaal te voorziene ontwikkelingsmogelijkheden binnen een planperiode met een afweging naar de kwaliteiten van het omliggend gebied en de concrete bedrijfseconomische omstandigheden. Hierbij worden de bestaande bebouwing en voorzieningen vervat in een bouwvlak, wordt rekening gehouden met een uitbreiding van ca. 15%.

Bouwrecht Een rechtstreeks - zonder vrijstellings- of wijzigingsprocedure - aan een bestemmingsplan c.q. een daarin opgenomen bouwvlak te ontleen recht om bebouwing te mogen oprichten, uitgezonderd omschakeling.

Bouwwerk Elke constructie van enige omvang, van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct, hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

Brabantbrede afweging IV Brabantbrede balans Intensieve veehouderij: in de 7 reconstructiegebieden tezamen moeten er voldoende goede locaties zijn voor de te verplaatsen IV-bedrijven. Indien er in een reconstructiegebied in tijd of plaats onvoldoende inplaatsingsruimte is voor een wijkend IV-bedrijf, zal dit bedrijf geholpen worden naar een ander reconstructiegebied te verkassen in plaats van dat het een minder geschikte locatie in het eigen gebied ter beschikking krijgt.

Brongebieden Het water in dit gebied stroomt het gehele jaar langzaam, maar gestaag naar een beek. Deze gebieden zijn belangrijk voor de basisafvoer van beken.

Bufferzone Beschermingszone rond kwetsbare gebieden, bijvoorbeeld ter voorkoming van vervuiling van het grondwater in waterwingebieden.

Chemische luchtwasser Luchtzuiveringssysteem (kolommen met vloeistof) waardoorheen stallucht wordt geleid voordat het naar buiten wordt geblazen. Een chemische wasser verwijdert ammoniak (95 % of meer) uit de stallucht door deze te binden aan een zuur, meestal zwavelzuur.

Commissie m.e.r. Onafhankelijke commissie die het bevoegd gezag adviseert over de richtlijnen voor de inhoud van het MER en de kwaliteit ervan.

Compenserende maatregel Maatregel om de nadelige gevolgen van een ingreep voor de natuur, het milieu of het watersysteem te compenseren.

Cultuurhistorie De overblijfselen van de geschiedenis van de door de mens gemaakte en beïnvloede leefomgeving.

Depositie Neerslag van stoffen (zoals ammoniak) uit de lucht op een bepaald gebied.

Diffuse bronnen Een bron van verontreiniging die niet eenduidig op een bepaalde plek zijn oorsprong heeft, maar over een groter gebied plaatsvindt. Voorbeelden zijn verontreinigingen afkomstig uit de landbouw en het verkeer die via atmosferische depositie en uit- en/of afspoeling van gronden het grond- en oppervlaktewater bereiken.

Doelenboom Schematisch overzicht van de rangorde van hogere beleidsdoelen, plandoelen, maatregelen en randvoorwaarden. Een doelenboom beschrijft een toekomstige situatie die ontstaat ná het oplossen van de geïdentificeerde problemen, identificeert en beschrijft de hiërarchie in doelstellingen, en visualiseert de oorzaak-gevolg relaties in diagramvorm.

Droogteschade Derving van inkomsten ten gevolge van een lagere gewasproductie door een tekort aan water in de land- en tuinbouw.

Dorpsontwikkelingsplan Ontwikkelingsplan voor een dorp, opgesteld met alle betrokkenen (inwoners, gemeente, bedrijfsleven) waarin aandacht wordt besteed aan ruimtelijke, sociale en economische en/of leefbaarheidsaspecten. Naast een visie zijn in het plan ook nadrukkelijk projecten opgenomen.

Duurzame locatie intensieve veehouderij Een bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieu-oogpunt (ammoniak, stank en dergelijke) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap en dergelijke) verantwoord is om te laten groeien tot een bouwblok van maximaal 2,5 ha voor een intensieve veehouderij.

Duurzame productie Productie die bij voortzetting ook in de toekomst rendabel is en geen problemen oplevert voor het milieu.

Duurzame projectlocatie intensieve veehouderij Een locatie met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt als ruimtelijk oogpunt verantwoord is om er enkele bouwblokken voor intensieve veehouderijen te projecteren. Op een duurzame projectlocatie is nieuwvestiging dus mogelijk. De omvang van een duurzame projectlocatie ligt in de orde van grootte van 10 ha.

Ecologische hoofdstructuur (EHS) Samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden.

Ecologische verbindingzone (EVZ) Zone die dienst doet als migratieroute voor planten en dieren tussen verschillende natuurgebieden. Aanleg van verbindingzones heeft als doel barrières tussen deze gebieden op te heffen. De zone moet zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht zijn ingericht en beheerd volgens de eisen van de doelsoorten.

Economische drager (Cluster van) economische activiteit die een bijdrage levert aan de versterking van de structuur in een gebied.

Emissie Het in de lucht brengen van stoffen (zoals ammoniak) vanuit een bepaalde bron.

Extensieve recreatie Recreatie met weinig dynamiek die nauwelijks druk uitoefent op de omgeving. Bijvoorbeeld wandelen, fietsen en natuurkamperen. Er zijn weinig of geen gebouwen nodig en het aantal recreanten (per tijdseenheid of oppervlakte-eenheid) is beperkt.

Externe effecten Veranderingen of invloeden die optreden buiten het gebied waar een concrete ingreep of activiteit plaatsvindt.

Fasering Het indelen van de reconstructiedoelen in elkaar opvolgende fasen.

Flankerend beleid Beleid omvattende een breed pakket aan maatregelen voor diegene die nadelige consequenties ondervinden als gevolg van de vaststelling en uitvoering van het reconstructieplan.

Gebiedsvreemd water Van elders aangevoerd water met een afwijkende samenstelling.

Gebruiksverbod In het kader van de provinciale gebruiksverbodenverordening waarin het gebruik van opstallen wordt geregeld, mogen in bepaalde gebieden geen varkens gehouden worden.

Gedeputeerde Staten (GS) Het dagelijks bestuur van de provincie bestaande uit zeven gedeputeerden en de Commissaris van de Koningin.

Generiek beleid Algemeen geldend beleid.

Geomorfologie Wetenschap die de natuurlijke vorm van het landschap bestudeert, zoals die ontstaan is door geologische processen en eventueel beïnvloed is door menselijk handelen.

Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) Gewenste toestand van het grondwater en het oppervlaktewater voor elke (gebruiks)functie in een begrensd gebied vastgesteld na integrale ruimtelijke afweging.

Gradiënt Verloop in de ruimte, bijvoorbeeld van nat naar droog, van hoog naar laag of van voedselrijk naar voedselarm.

Groenblauwe diensten Extra maatregelen of beheer dat boeren of particulieren uitvoeren ter realisering van natuur-, landschaps-, milieu- en waterdoelstellingen.

Groenblauwe dooradering Een vlechtwerk van landschapselementen (watergangen met oevers, moerasjes en poelen, brede bermen, kleine bosperceeltjes en paden) in het agrarisch cultuurlandschap.

Groene hoofdstructuur (GHS) Een samenhangend netwerk van alle natuur- en bosgebieden, landbouwgebieden en andere gebieden met bijzondere natuurwaarden en landbouwgebieden die bijzondere potenties hebben voor de ontwikkeling van natuurwaarden (aangeduid in het Streekplan Noord-Brabant 2002).

Grondgebonden teelten Teelten die in de volle grond plaatsvinden. Grondgebonden teelten zijn in ieder geval: akkerbouw, fruitteelt en vollegrondstuinbouw en vormen van boomteelt waarbij de bomen rechtstreeks in de grond zijn geplant.

Grondgebonden agrarisch bedrijf: een agrarisch bedrijf waarvan de productie geheel of in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf.

Grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval akkerbouw, fruitteelt- en vollegrondstuinbouwbedrijven en boomteeltbedrijven, waarvan de bomen rechtstreeks zijn geplant. Melkveebedrijven zijn doorgaans ook grondgebonden.

Grootvee eenheid (GVE) Het aantal GVE op een bedrijf is de optelsom van het aantal landbouwdieren op het bedrijf omgerekend naar de fosfaatproductie van één melkkoe.

Habitat Leefgebied van planten of dieren.

Handhaving Het door toezicht en het toepassen van (of dreigen met) bestuur(srechtelijke), strafrechtelijke of privaatrechtelijke middelen bereiken dat de algemeen geldende rechtsregels en individueel geldende voorschriften worden nageleefd. Handhaving bestaat uit toezicht, opsporing en sanctionerend optreden.

Hervestiging van een agrarisch bedrijf Het verplaatsen van een bestaand agrarisch bedrijf van het ene agrarisch bouwblok naar een ander agrarisch bouwblok.

Huiskavel Kavel waarop de bedrijfsgebouwen staan.

Hydrologie De leer van het voorkomen, het gedrag en de chemische en fysische eigenschappen van water in al zijn verschijningsvormen op en beneden het aardoppervlak.

Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) Kaart met een driedeling in gebieden met hoge, gemiddelde en lage archeologische waarden. Deze waarden geven aan of de kans op het aantreffen van archeologische (nog niet bekende) belangrijke vindplaatsen groot, gemiddeld of klein is.

Infiltratie Het doorsijpelen van water door de bodem naar het grondwater (ook wel inzijging of wegzijging genoemd).

Ingreep-effectrelatie Relatie tussen een bepaalde ingreep en het daaruit volgende effect. Op grond van ingreep-effectrelaties kunnen binnen bepaalde marges voorspellingen worden gedaan over het effect van nieuwe ingrepen.

Inplaatsing Het toestaan van voortzetting van landbouwbedrijvigheid in het betreffende gebied door een bedrijf dat elders moet beëindigen.

Integrale zonerings Gebiedsdekkende indeling van het reconstructiegebied in drie zones, te weten landbouwontwikkelings-, verwevings- en extensiveringsgebieden.

Landbouwontwikkelingsgebied Ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied met het primair landbouw dat geheel of gedeeltelijk voorziet, of in het kader van de reconstructie zal voorzien, in de mogelijkheid tot uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderij.

Verwevingsgebied Ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied, gericht op verweving van landbouw, wonen en natuur. Her vestiging of uitbreiding van intensieve veehouderij is mogelijk mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van het gebied zich daar niet tegen verzetten.

Extensiveringsgebied Ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied met het primair wonen of natuur, waar uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van in ieder geval intensieve veehouderij onmogelijk is of in het kader van de reconstructie onmogelijk zal worden gemaakt.

Intensief recreatief gebied (Legenda-eenheid van de themakaart recreatie) Gebied waar ruimte wordt geboden voor de nieuwvestiging van kleinschalige of verdere ontwikkeling van (groot- of kleinschalige) intensieve toeristisch-recreatieve bedrijven en voorzieningen, indien de randvoorwaarden (Afsprakenkader Recreatie Streekplan) dit toelaten.

Intensieve veehouderij Een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf waarin het houden van vee of pluimvee de hoofdzaak is. Onder intensieve veehouderijen worden tevens nertsenhouderijen verstaan.

Intermediaire gebieden Gebieden waar afwisselend kwel en infiltratie optreedt.

Kansrijk extensief recreatief landelijk gebied (Legenda-eenheid van de themakaart recreatie) In recreatief opzicht kansrijke gebieden voor kleinschalige extensieve bedrijven, voor recreatief medegebruik, extensieve waterrecreatie en verschillende routestructuren.

Kapitaalintensieve functies Functies die om hoge investeringskosten vragen per vierkante meter vragen, zoals woonwijken, bedrijventerrein, vestigingsgebieden voor de glastuinbouw, landbouwontwikkelingsgebieden, projectlocaties voor de intensieve veehouderij en grote recreatiecomplexen.

Kapitaalintensieve ontwikkelingen Ontwikkeling van kapitaalintensieve functies: ontwikkelingen waarvoor grote investeringen worden gedaan en die een concentratie van kapitaal (mensen, bedrijvigheid, materiaal) tot gevolg hebben.

Kavelruil Het op meer praktische en efficiënte wijze verdelen van het grondeigendom van verschillende eigenaren.

Kerngebieden (van de EHS) Kerngebieden bestaan uit natuurterreinen, landgoederen, bossen, grote wateren en waardevolle agrarische cultuurlandschappen. Ze zijn minimaal 250 hectare groot. Het zijn gebieden met al bestaande bijzondere ecologische waarden van nationale en/of internationale betekenis. [Natuurbeleidsplan Min LNV Het beleid voor de kerngebieden is gericht op behoud en verdere ontwikkeling van de aanwezige natuurwaarden.

Kernrandzone Een gedeelte van het buitengebied dat grenst aan de bebouwde kom, met daarin relatief veel bebouwing op korte afstand van elkaar.

Ketenbeheer Het zodanig beheer van de keten grondstof-productie-gebruik-verwijdering dat er zo weinig mogelijk grondstoffen worden verspild en er zo min mogelijk emissies plaatsvinden.

Koopmansgelden Gelden, beschikbaar gesteld door het Rijk op advies van de Commissie Koopmans, ten behoeve van een lagere veebezetting en daarmee minder milieubelasting in en rond kwetsbare natuurgebieden en drinkwaterwinningen.

Kwel Opwaarts gerichte grondwaterstroming.

Kwetsbaar gebied Voor verzuring gevoelig gebied conform de Interimwet ammoniak en veehouderij, dat onderdeel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur.

Lagenbenadering Werkwijze om ruimtelijke keuzen meer in relatie te brengen met de onderste lagen. Water, bodem, landschap en hiermee verweven natuur- en cultuurhistorische waarden zijn structurerend voor het ruimtegebruik. Het grote belang van deze onderste laag hangt samen met de lange reproductietijd en de daarmee samenhangende onvervangbaarheid en de mate van uniciteit van deze waarden en systemen. Ook de tweede laag, de infrastructuur, is steeds meer sturend voor de functies wonen en werken. De derde en bovenste laag bestaat uit het ruimtegebruik voor wonen, werken, landbouw en recreatie. Dit ruimtegebruik moet worden afgestemd op de onderste twee lagen.

Landelijke regio Deel van Brabant dat niet in de stedelijke regio's ligt. In de landelijke regio's is beperkt ruimte voor woningbouw en bedrijven. Het voorkomen van verdere aantasting van het buitengebied staat centraal.

Landgoed (Nieuw) Een functionele eenheid, bestaande uit bos of andere natuur al dan niet met agrarische gronden met een productiedoelstelling. Vormen van bos- en landbouw kunnen onderdeel uitmaken van de bedrijfsvoering. Het geheel omvat minimaal tien hectaren grond en is (voor tenminste 90 %) openbaar toegankelijk. Op het landgoed staat een woonhuis met tuin van allure en uitstraling. Als ruimtelijk kenmerk geldt dat er een raamwerk van wegen, waterlopen, lanen en singels is, waarbinnen de verschillende ruimtegebruikvormen zijn gerangschikt. Het geheel is een ecologische, economische en esthetische eenheid waarvan de invulling is geïnspireerd door het omringende landschap, de cultuurhistorie en de bodemgesteldheid.

Landinrichting Instrument voor het inrichten van de ruimte in het landelijk gebied voor de functies die het gebied vervult (landbouw, natuur, recreatie, verkeer, landschap).

Landinrichtingswet Een rijksregeling (of wet in formele zin) die dient tot het verbeteren van de inrichting van het landelijk gebied.

Landschap De waarneembare ruimtelijke verschijningsvorm van het aardoppervlak die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en wederzijdse beïnvloeding van de factoren reliëf, bodem, water, klimaat, flora en fauna alsmede de wisselwerking met de mens.

Landschapscamping Campings met maximaal zestig kampeerplaatsen met een beperkte dichtheid, op grond die aan de landbouw onttrokken is en aansluit bij bestaande of voormalige (agrarische) bouwblokken. De gemiddelde grootte van een standplaats is bruto minimaal 300 m². Bij de inrichting van dergelijke campings moeten de natuur- en landschapswaarden worden verhoogd door een passende, robuuste en duurzame beplanting op en rond het kampeertrein. De oppervlakte voor de nieuwe natuur dient ten minste drie maal zo groot te zijn als de oppervlakte voor de standplaatsen.

Landschapsecologische zone Een structurerende groene bufferzone tussen twee stedelijke kernen in een stedelijke regio. Deze bestaat uit een combinatie van gebieden voor de grondgebonden landbouw, de natuur en de recreatie. De zone heeft een verbindende functie voor aangrenzende landelijke regio's, zowel in landschappelijk als in ecologisch opzicht.

Leefgebied kwetsbare soorten Landbouwgronden en andere gronden - met name defensie terreinen - waarop zeldzame planten of dieren voorkomen die hoge eisen stellen aan de inrichting en het gebruik van hun omgeving, of waarop het voorkomen van zulke planten of dieren wordt nagestreefd.

Leefmilieuverordening Verordening die betrekking heeft op een gebied dat in hoofdzaak wordt gebruikt voor bewoning, het midden- en kleinbedrijf of kantoren of voor een samenstel van twee of meer van deze doeleinden. De verordening strekt tot wering van dreigende en tot stuiting van reeds ingetreden achteruitgang van de woon- en werkomstandigheden en het uiterlijk aanzien van het betreffende gebied. Ter verwezenlijking van dit doel kunnen voorschriften worden gegeven ten aanzien van op te richten of door verbouwing tot stand te brengen bouwwerken en de toelaatbaarheid van werken (geen bouwwerken) en werkzaamheden voor het gebruik van gronden en opstallen.

Meander Natuurlijk bochtig verloop van een beek, kreek of rivier.

Meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) Alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu zijn toegepast.

Mestbewerking Behandelen van dierlijke mest, zodat deze beter als mest kan worden gebruikt, of voor andere functies geschikt wordt (i.t.t. mestverwerking). De mest ondergaat een fysieke verandering, waarbij het totaal aan elementen in de meststoffen behouden blijft.

Mestvarkeneenheid (mve) Meeteenheid waarin stankproductie van veehouderijbedrijven en van opslag en aanwending van mest wordt uitgedrukt.

Mestverwerking Het proces om (drijf)mest af te breken door o.a. mestvergisting, om te zetten in nieuwe, bruikbare producten zoals energie uit biomassa, of te bewerken tot kwalitatief hoogwaardige meststoffen (mestbewerking).

Milieueffectrapportage (m.e.r.) Een milieueffectrapportage is een procedure die dient als hulpmiddel voor de overheid bij de besluitvorming. De procedure bestaat uit het maken, beoordelen en gebruiken van een MER (Milieu Effect Rapport) en het achteraf evalueren van de milieugevolgen die samenhangen met de uitvoering van een mede op basis van het MER genomen besluit.

Mineralenaangiftesysteem (MINAS) Sinds 1998 verplicht systeem voor mineralenboekhouding waarmee de mineralenstromen op een agrarisch bedrijf in beeld kunnen worden gebracht. Hierbij gaat het om fosfaat en stikstof.

Mitigerende maatregel Maatregel om de nadelige gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu te voorkomen of te beperken.

Monitoring Metingen waarmee de ontwikkelingen in het milieu worden gevolgd.

Natuurdoeltype Een nagestreefde combinatie van abiotische en biotische kenmerken.

Abiotische kenmerken bestaan onder meer uit bodem, reliëf, voedingstoestand, hydrologie, erosie en sedimentatie.

Biotische kenmerken bestaan uit soorten en soortencombinaties met bijbehorende processen als primaire productie, herbivorie en predatie.

Natuurontwikkeling Het scheppen van zodanige omstandigheden dat natuurlijke ecosystemen zich kunnen ontwikkelen.

Natuurontwikkelingsgebieden Natuurontwikkelingsgebieden zijn gebieden met goede mogelijkheden voor het ontwikkelen van natuurwaarden, van nationale en/of internationale betekenis. In deze gebieden ligt veel sterker dan in kerngebieden het accent op wijziging van het grondgebruik en herinrichting.

Natuurparels Zogenaamde begeleidnatuurlijke eenheden en de daarbuiten gelegen bos- en natuurgebieden die bijzondere natuurwaarden hebben vanwege specifieke omstandigheden van de bodem of het (grond)water.

Niet-grondgebonden agrarisch bedrijf Een agrarisch bedrijf waarvan de productie niet in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf. Niet-grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: intensieve veehouderijen, glastuinbouwbedrijven en gebouwgebonden teeltbedrijven en kwekerijen, zoals champignonteeltbedrijven, witlofkwekerijen, sommige viskwekerijen en sommige wormenkwekerijen.

Niet-grondgebonden teelten Productiewijze waarin de teelt niet in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond.

Nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf De projectie van een agrarisch bouwblok op een locatie die volgens het ter plaatse geldende bestemmingsplan niet is voorzien van een bouwblok.

Nulalternatief Alternatief waarbij wordt uitgegaan van de bestaande situatie. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijvingen van alle alternatieven in het MER.

Omgevingskwaliteit Omgevingskwaliteit is het samenhangende systeem van water, milieu-, natuur- en landschapskwaliteit.

Omschakeling van een agrarisch bedrijf Het geheel of gedeeltelijk overstappen van de ene agrarische bedrijfsvorm in een andere agrarische bedrijfsvorm danwel het overstappen van een niet-agrarisch gebruik in een agrarische bedrijfsvorm.

Ontsnippering Het terugdringen van de versnippering van natuurgebieden.

Ontstening Het terugdringen van aantal en/of volume aan gebouwen in het buitengebied.

Overig landelijk gebied (Legenda-eenheid van de themakaart recreatie) Gebieden die geen bijzondere aanduiding hebben omdat ze vanuit toeristisch-recreatieve optiek minder aantrekkelijk en kansrijk zijn.

Overstort Punt waar het rioelstelsel op het oppervlaktewater loost.

Particulier natuurbeheer Het beheren van gronden als natuur, uitgevoerd door particulieren (agrariërs of privé-personen).

Piekafvoer Extreem hoge afvoer.

Plangebied Het gebied waarop het plan betrekking heeft.

Planperiode De reconstructie heeft een duur van 12 jaar, verdeeld over drie planperiodes. De eerste periode is van 2005 tot 2008, de tweede is van 2009 tot 2012, de derde is van 2013 tot 2016.

Planologische doorwerking (in de zin van artikel 27 Reconstructiewet) De verplichte formele vertaling van normen en beleid geformuleerd in het reconstructieplan, in het Streekplan of in gemeentelijke bestemmingsplannen, voor gebieden, aangewezen in het reconstructieplan. Dit betekent dat voornoemde normen en beleid vanaf bekendmaking van het reconstructieplan gelden alsof zij opgenomen zijn in het streek- of bestemmingsplan.

Platteland vernieuwing Het geheel aan activiteiten en beleidsimpulsen dat leidt tot nieuwe ontwikkelingen in het landelijk gebied (zoals nevenfuncties en verbrede landbouw, hergebruik van voormalige bedrijfslocaties) met als doel een vitaal en leefbaar platteland te behouden en een bijdrage te leveren aan de ruimtelijke kwaliteit en identiteit van het landelijk gebied.

Product-Markt-Combinatie (PMC) Productielijn waarin (wisselende) netwerken van partijen vraaggericht produceren. Innovatieve PMC's kunnen de basis vormen voor het genereren van economische initiatieven en vernieuwingen.

Projectlocatie Zie duurzame projectlocatie.

Projectlocatiegebied recreatie (Legenda-eenheid van de themakaart recreatie) Gebied waar een clustering mogelijk is van grootschalige en kleinschalige verblijfsrecreatieve bedrijven, dagattracties, intensieve watersportlocaties, intensieve toeristisch-recreatieve voorzieningen en openluchtrecreatiegebieden, indien de randvoorwaarden (Afsprakenkader Recreatie Streekplan) dit toelaten. Er is ruimte voor (incidentele) nieuwvestiging van zowel grootschalige verblijfsaccommodaties, dagattracties en dagrecreatieve voorzieningen als kleinschalige bedrijven en voorzieningen. De gebieden op de kaart zijn veelal zoeklocaties. Dit gezien het feit dat er nog geen volledige planologische afweging heeft plaatsgevonden met betrekking tot deze locaties.

Projectvestigingslocatie Duurzame projectlocatie, maar geschikt te maken voor het gebundeld vestigen van meerdere individuele bedrijven op één locatie. Deze bundeling kan naast voordelen voor de omgevingskwaliteit ook financiële voordelen voor de bedrijven met zich meebrengen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van gezamenlijke voorzieningen

Provinciale staten (PS) Het algemeen bestuur van de provincie, bestaande uit 79 leden.

Publiek- Private samenwerking (PPS) Samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven.

Puntbron Een bron van geconcentreerde lozingen van verontreinigende stoffen.

Reconstructie zandgronden Samenhangende aanpak van de opeenstapeling van problemen in de concentratiegebieden door intensieve veehouderij, met brede doelstellingen op het gebied van onder meer milieu, water en economie.

Reconstructiewet Concentratiegebieden Een Rijksregeling met als doel het bevorderen van een goede ruimtelijke structuur en van een goed sociaal en economisch klimaat in de concentratiegebieden.

Recreatieve poort (Legenda-eenheid van de themakaart recreatie) Vormt de toegang tot een natuur- en bosgebied met ruime parkeermogelijkheden, een horecavoorziening en informatie over het gebied.

Referentie Vergelijking (-smaatstaf).

Regionale natuur- en landschapseenheden (RNLE's) De kern van een RNLE wordt gevormd door bestaande bos- en natuurgebieden, de zogeheten 'begeleid natuurlijke eenheden'. Rondom deze eenheden zijn kleine natuur- en landbouwgebieden als buffer opgenomen. Hierbij is met name gelet op de hydrologische en landschappelijke samenhang. De hoofddoelstelling van een RNLE is de bescherming en ontwikkeling van hydrologische, natuur-, landschap- en cultuurhistorische waarden.

Retentie van water Het vasthouden van water met als doel piekafvoeren af te vlakken.

Revitalisering Proces met als doel verschillende problemen op het gebied van de veterinaire kwetsbaarheid, natuur, landschap, milieu en ruimtelijke kwaliteit integraal aan te pakken. Hierbij gaat het in Noord-Brabant om in totaal 9 gebieden (7 reconstructiegebieden en de 2 revitaliseringsgebieden Wijde Biesbosch en Brabantse Delta).

Robuuste ecologische verbindingzone (REV) Robuust lijnvormige natuur dat twee natuurkernen verbindt.

Stankcirkel Denkbeeldige cirkel van rond een veehouderij (de stankbron). Het is een hulpmiddel bij de beoordeling van aanvaardbare stankhinder door veehouderijen en geeft de afstand aan die aanwezig moet zijn tussen een veehouderij en een stankgevoelig object. De afstand is afhankelijk van het vergunde aantal dieren en de categorie waar het voor stankgevoelige object in ligt (I t/m IV).

Startnotitie Het document waarmee de m.e.r.-procedure start. Het biedt op hoofdlijnen informatie over de aanleiding, het doel en het verloop van de procedure. Via inspraak op de startnotitie wordt aan betrokkenen en wettelijke adviseurs gevraagd welke aspecten in het MER onderzocht moeten worden en welke mogelijke alternatieven zij relevant achten.

Stedelijke regio's Ruimtelijk samenhangende, verstedelijkte gebieden waarbinnen mogelijkheden liggen voor verdere verstedelijking.

Stedelijk uitloopgebied (Legenda-eenheid van de themakaart recreatie) Multifunctionele gebruiksgebieden in de stadsrandzones van de grotere kernen. In deze gebieden is sprake van een gevarieerde ruimtelijke structuur en een eveneens gevarieerd (extensief en intensief) recreatief gebruik van de ruimte. Stedelijke uitloopgebieden kunnen bestaan uit parken, bos- en natuurgebieden, landbouwgebieden, gebieden met struinnatuur en openluchtrecreatiegebieden.

Streefbeeld Wensbeeld en bijbehorende doelstellingen, die aangeven hoe een gebied er in de toekomst in grote lijnen uit zou moeten zien.

Stiltegebied Gebieden die aangewezen zijn op basis van de Provinciale Milieuverordening waar de doelstelling is om de huidige geluidsbelasting van het betreffende gebied ten minste niet te laten toenemen.

Stroomgebied Gebied waaruit het afstromende water uiteindelijk door één bepaalde waterloop wordt afgevoerd.

Studiegebied Gebied waarin effecten van een ingreep optreden. In dit geval het gebied waarin effecten van het reconstructieplan optreden.

Teeltondersteunende voorzieningen Voorziening in, op of boven de grond die door agrarische bedrijven met plant-aardige teelten wordt gebruikt om de productie onder meer gecontroleerde omstandigheden te laten plaatsvinden. Er zijn verschillende soorten van teeltondersteunende voorzieningen te onderscheiden naar hoogte en mate van tijdelijkheid.

Voorbeelden zijn aardbeiteeltafels, afdekfolies, anti-worteldoek, boomteelthekken, hagelnetten, insectengaas, plastic tunnels, ondersteunende kassen, schaduwhallen, vraatnetten, regenkappen, (semi)permanente vloerverhardingen (potcultures).

Uitbreiding Onder uitbreiding van een agrarisch bedrijf wordt verstaan een vergroting van het bestaande bouwblok.

Uitplaatsing Het beëindigen van landbouwbedrijvigheid in het betreffende gebied en het voortzetten van het bedrijf elders.

Uitspoelingsgevoelige grond Grond die zowel voedingsstoffen als vervuilingen moeilijk in de bodem kan vasthouden waardoor ze gemakkelijk uitspoelen naar het grondwater.

Uitwerkingsplan Uitwerking van het reconstructieplan met inachtneming van de in het plan vervatte regels.

Varkensvrije zones (VVZ) Ruimtelijk begrensd gedeelte van een verwevings- of extensiveringsgebied dat vrij is van

varkensbedrijven of in het kader van de reconstructie vrij zal worden gemaakt van varkensbedrijven.

Verbrede landbouw Het ontplooiën van activiteiten op een agrarisch bouwblok, die ruimtelijk inpasbaar zijn en verbonden zijn aan de bestaande en te behouden agrarische bedrijfsvoering.

Verdroging Alle nadelige effecten voor natuurwaarden als gevolg van structureel lagere dan gewenste grond- en/of oppervlaktewaterstanden door menselijk ingrijpen. In landbouwgebieden kan door te lage grondwaterstanden sprake zijn van opbrengstderving, maar in dat geval wordt gesproken van droogteschade.

Vermesting De belasting van natuurgebieden, grond- en oppervlaktewater door de meststoffen nitraat, stikstof en fosfaat.

Vernatting Structureel verhogen van de grond- en/of oppervlaktewaterstanden.

Versnippering Proces in het landschap waarbij eerder aaneengesloten natuurgebieden worden verkleind en de onderlinge afstand tussen deze gebieden wordt vergroot (als gevolg van bijvoorbeeld intensieve landbouw en aanleg van infrastructuurwerken).

Verstening Ongewenste (verspreide) bebouwing in het landelijk gebied.

Verstoring Het verstoren van natuurwaarden bijvoorbeeld door recreatieve druk, betreding, licht- en geluidhinder.

Verzuring Het zuurder worden van water en bodem door depositie van ammoniak, stikstofoxiden en zwaveldioxide

Verzuringgevoelige grond Podzolgrond, enkeerdgrond, kalkloze zandgrond, zandbrikgrond, veengrond en moerige grond met een zanddek of veenkoloniaal dek, keileemgrond, stenige grond of een associatie van twee of meer bodemtypen waarvan ten minste één van de in het voorgaande genoemde bodemtypen deel uitmaakt. Een opsomming van deze bodemtypen is opgenomen in bijlage 1 van de Interimwet ammoniak en veehouderij.

Veterinaire veiligheid Een structuur van de sector die erop gericht is een zo hoog mogelijke diergezondheid te waarborgen.

Voorlopige reserveringsgebieden 2050 Gebieden die - met de huidige kennis en vooruitlopend op het definitieve waterbergingsplan - gezien worden als de benodigde oppervlakte voor de wateropgave tot 2050. In deze gebieden worden grootschalige kapitaalintensieve ontwikkelingen tegengegaan op basis van een watertoets. De voorlopige reserveringsgebieden 2050 zijn een indikking van de in het Streekplan opgenomen gebieden.

Voormalige agrarische bedrijfslocatie Een agrarisch of niet-agrarisch bouwblok waarop in het verleden een agrarisch bedrijf werd uitgeoefend, waarvan de bedrijfsgebouwen nog geheel of gedeeltelijk bestaan.

Waterbergingsgebied Gebied waar, in tijden van overvloedige neerslag, water tijdelijk vastgehouden kan worden.

Waterconservering Het zo lang mogelijk vasthouden van water in de bodem ter bestijding van verdroging en het voorkomen van droogteschade.

Waterdoelen Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR).

Waterhuishouding De wijze waarop water in een bepaald gebied wordt opgenomen, zich verplaatst, gebruikt, verbruikt en afgevoerd wordt.

Waterkwaliteit De chemische en biologische kwaliteit van water.

Watertoets Het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten (veiligheid, wateroverlast, waterkwaliteit, verdroging) in ruimtelijke plannen en besluiten.

Wijstgronden Kwelverschijnselen langs de Peelrandbreuk door slechte doorlatendheid.

Zoekgebied projectlocatie recreatie Zie Projectlocatiegebied recreatie.

Zorgboerderij (Voormalig) agrarisch bedrijf dat zorg aanbiedt, zoals kinderopvang of gehandicaptenzorg.

Bijlage 2 Samenstelling reconstructiecommissie

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de personen die zitting hadden in de regionale reconstructiecommissie van De Peel ten tijd van de advisering over het reconstructieplan aan GS. Ten behoeve van de uitvoering is de samenstelling van de regionale reconstructie commissies inmiddels gedeeltelijk gewijzigd. Een omschrijving van hun taken en bevoegdheden kunt u vinden in §1.1 van deel B.

Voorzitter	Dhr. H.J. Hendriksen	
Leden namens gemeenten	Dhr. P.H.J. Krekels Dhr. H.J. van der Loo Mw. B.M. Houthoof-Stockx Dhr. H.A.W.E. Brugmans Mw. R.G.B. Hoekman-Sulman Dhr. M.P.J. Jansen Mw. A.M.F. van der Velden-Coolen Dhr. H.G. Verkampen	Gemeente Deurne Gemeente Asten Gemeente Helmond Gemeente Laarbeek Gemeente Geldrop-Mierlo Gemeente Nuenen c.a. Gemeente Someren Gemeente Gemert-Bakel
Leden namens natuur en milieu	Dhr. F.G.J. Swinkels Dhr. F. de Vries	BMF BMF
Leden namens ZLTO	Dhr. F.M. Meulenmeesters Dhr. A. van Engelen	ZLTO ZLTO
Leden namens waterschappen	Dhr. A.J. van der Lee	Waterschap Aa en Maas
Leden namens recreatie en toerisme	Dhr. W.H. Renders	PBTB
Leden namens SRE/KvK	Dhr. P.A.C. van der Tol	Streekplatform De Peel
Overige leden / adviseurs	Dhr. J.M.I.G.A. Rooijackers Dhr. F. van de Vrugt Mw. M. Abrahams Dhr. E. van Herk	Ministerie van LNV, Directie Zuid Kadaster VROM-Inspectie Regio Zuid Dienst Landelijk Gebied
Gebiedsgedeputeerde	Dhr. L.H.J. Verheijen	Provincie Noord-Brabant

Gebiedsadviseur	Mw. C.G.M. Klitsie	Provincie Noord-Brabant
------------------------	--------------------	-------------------------

Ondersteuning van de reconstructiecommissie door:

Secretaris	Dhr. R. Dierx	Provincie Noord-Brabant
-------------------	---------------	-------------------------

Planschrijver	Dhr. P.P.H. Kant	Provincie Noord-Brabant
----------------------	------------------	-------------------------

Projectmedewerkers	Mw. A. E. van Bruchem	Provincie Noord-Brabant
	Dhr. J. van de Ven	Provincie Noord-Brabant
	Mw. H. Berns	Provincie Noord-Brabant

Bijlage 3 Samenstelling sociaal-economisch platform

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de personen, die zitting hebben in het Streekplatform De Peel, wat als sociaal-economisch platform reconstructiecommissie De Peel ondersteunt. Een omschrijving van hun rol en taken kunt u vinden in §1.1 van deel B.

Voorzitter	Dhr. J.G.M. Daandels	Gemeente Deurne
Streekmanager	Dhr. P.A.C. van der Tol	
Projectleider	Dhr. M. Peeters	SRE
Secretaris	Dhr. M. Denissen	SRE/SEZ
Leden	Dhr. M.A.J.M. Prick Dhr. M.P.J. Jansen Mw. B.M. Houthoofd-Stockx Dhr. A.J.J. Kusters Dhr. H.J. van der Loo Mw. R.G.B. Hoekman-Sulman Dhr. H.A.W.E. Brugmans Dhr. H.J. Kielenstijn Mw. T. Leenders-van de Beuken Dhr. P.H.C. van Leeuwen Dhr. H. Peeters Dhr. A. Bierhoff Dhr. J. van Genugten Dhr. J. van Herpt Dhr. A. Bongers Dhr. M. van Hooff Dhr. C. Dahmen Dhr. J. van der Zwaan Dhr. M. Boeren Dhr. M. van de Goor Dhr. J. van Pelt	Gemeente Gemert-Bakel Gemeente Nuenen c.a. Gemeente Helmond Gemeente Someren Gemeente Asten Gemeente Geldrop-Mierlo Gemeente Laarbeek SRE Vereniging kleine kernen Noord-Brabant RPA BZW BZW NV REDE Syntens Rabobank Laarbeek MKB Nederland Kennisinstructuur De Peel ZLTO, kring De Peel RECRON SRE/SEZ Kamer van Koophandel
Adviseurs	Mw. J.M. Orbon	Provincie Noord-Brabant

Bijlage 4 Kaarten en CD-ROM

Deze bijlage geeft een overzicht van alle kaarten die in het ontwerpconstructieplan/milieueffectrapport zitten of ter informatie op de CD-ROM staan. Daarnaast staat in deze bijlage de inhoud van de CD-ROM.

Overzicht van alle kaarten

Deel A

- A1 Topografie
- Plankaart 1 Omgevingskwaliteit
- Plankaart 2 Sociale en economische vitaliteit

Deel B

Kaarten t.b.v. huidige situatie en autonome ontwikkeling (MER)

- 1 Geomorfologie
- 2 Grondwatersysteem en grondwaterbeschermingsgebieden
- 3 Uitspoelingsgevoeligheid nitraat en fosfaat
- 4 Oppervlaktewatersysteem
- 5 Verdroogde natuur en droge/natte gebieden landbouw
- 6 Natte natuurparels en stroomgebieden natuurbeken
- 7 Verzuringsgevoelige en wettelijk beschermde gebieden
- 8 Stikstofdepositie in GHS-Natuur
- 9 Stankproductie uit stallen
- 10 Groene Hoofdstructuur (GHS) en stiltegebieden
- 11 Cultuurhistorie, aardkundige en archeologische waarden
- 12 Structuurkaart landschap
- 13 Ligging veehouderijbedrijven

Plan- en ontwikkelingskaarten

- 14 Water
- 15a Natuur 1
- 15b Natuur 2
- 16 Cultuurhistorische Hoofdstructuur De Peel
- 17 Melkveehouderij, extensivering
- 18 Plantaardige teelten
- 19 Intensieve veehouderij; integrale zonering
- 20 Recreatie
- 21 Wonen, werken en leefbaarheid

Kaarten alternatieven (MER)

- 22 Plankaart De Peel (eerste concept)
- 23a Alternatief 1a en 1b

- 23b Alternatief 2
- 24 Meest milieuvriendelijke alternatief

Kaarten Effecten (MER) (alleen op CD-ROM)

- 25 Ammoniak VKA
- 26 Stankhinder VKA
- 27a Uitspoeling nitraat
- 27b Uitspoeling fosfaat
- 28a Doelrealisatie natte natuur VKA
- 28b Doelrealisatie natte natuur, alternatief water voor de natuur
- 28c Productieverandering nat VKA
- 28d Productieverandering nat, alternatief water voor de natuur
- 28e Productieverandering droog VKA
- 28f Productieverandering droog, alternatief water voor de natuur

Inhoud van de CD-ROM

De CD-ROM bevat de digitale versie van het ontwerpconstructieplan en milieueffectrapport met bijbehorende kaarten. Met deze digitale versie wordt beoogd de verspreiding van de plannen en de toegankelijkheid gemakkelijker te maken.

Daarnaast bevat de CD-ROM zogenaamde achtergronddocumenten die uitsluitend informatief of illustratief bedoeld zijn en als zodanig geen deel uitmaken van het ontwerpconstructieplan/milieueffectrapport.

Het ontwerpconstructieplan/milieueffectrapport De Peel

Ontwerpconstructieplan/Milieueffectrapport Deel A De Peel

Ontwerpconstructieplan/Milieueffectrapport Deel B De Peel

Kaarten:

Deel A:

A1 Topografie

Kaarten t.b.v. huidige situatie en autonome ontwikkeling (MER) (deel B):

Zie kaartenoverzicht hierboven

Plan- en ontwikkelingskaarten (deel B):

Zie kaartenoverzicht hierboven

Kaarten alternatieven (MER) (deel B):

Zie kaartenoverzicht hierboven

Achtergronden bij dit ontwerpconstructieplan/milieueffectrapport

Oplegnotitie verschillen tweede concept en ontwerpconstructieplan/milieueffectrapport

De Peel

Streefbeeld De Peel

Sociaal-economische visie De Peel

Sociaal-economische kaart De Peel

Toeristisch-recreatieve visie De Peel

Toeristisch-recreatieve kaart De Peel

Toelichting op de integrale zonering De Peel

Achtergronden bij het milieueffectrapport

Richtlijnen voor milieueffectrapport reconstructiegebied De Peel.

Factsheets De Peel:

- Factsheets Water en bodem De Peel
- Factsheets Milieu De Peel
- Factsheets Natuur De Peel
- Factsheets Landschap en cultuurhistorie De Peel
- Factsheets Landbouw De Peel
- Factsheets Recreatie en toerisme De Peel
- Factsheets Wonen, werken en leefbaarheid De Peel

Alternatieven integrale zonering intensieve veehouderij - uitgangspunten

Effecten van de wateralternatieven

Kaarten effecten (MER):

Zie kaartenoverzicht hierboven

(Milieu-)effecten van reconstructie- en revitaliseringsplannen

Achtergronden over de reconstructie in Noord-Brabant

Reconstructiewet concentratiegebieden

Rijkskader reconstructieplannen

Toelichting spelregels integrale zonering

Spelregels begrenzing integrale zonering

Zicht op de RNLE

Beleidsnotitie Buitengebied in ontwikkeling

